

AMICUL POPORULUI.

Călindar pe anul comun

1879.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Compus
de

Visarion Roman.

— — **Anul XIX.** — —

Prețul 50 cruceri séu 1 leu 50 bani.

Sibiiu.

Editura și provădătura autorului.

Tabelă de interese.

Cu cinci la sută (5%)								Cu șese la sută (6%)									
Capital	pe un an		pe 6 luni		pe 3 luni		pe 1 lună		Capital	pe un an		pe 6 luni		pe 3 luni		pe 1 lună	
fior.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fior.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
1	—	5	—	2 $\frac{1}{2}$	—	1 $\frac{1}{4}$	—	—	1	—	6	—	3	—	1 $\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$
2	—	10	—	5	—	2 $\frac{1}{4}$	—	—	2	—	12	—	6	—	3	—	1
3	—	15	—	7 $\frac{1}{2}$	—	3 $\frac{1}{4}$	—	1 $\frac{1}{4}$	3	—	18	—	9	—	4 $\frac{1}{2}$	—	1 $\frac{1}{2}$
4	—	20	—	10	—	5	—	1 $\frac{2}{3}$	4	—	24	—	12	—	6	—	2
5	—	25	—	12 $\frac{1}{2}$	—	6 $\frac{1}{4}$	—	2 $\frac{1}{12}$	5	—	30	—	15	—	7 $\frac{1}{2}$	—	2 $\frac{1}{2}$
6	—	30	—	15	—	7 $\frac{1}{2}$	—	2 $\frac{1}{2}$	6	—	36	—	18	—	9	—	3
7	—	35	—	17 $\frac{1}{2}$	—	8 $\frac{3}{4}$	—	2 $\frac{11}{12}$	7	—	42	—	21	—	10 $\frac{1}{2}$	—	3 $\frac{1}{2}$
8	—	40	—	20	—	10	—	3 $\frac{1}{2}$	8	—	48	—	24	—	12	—	4
9	—	45	—	22 $\frac{1}{2}$	—	11 $\frac{1}{4}$	—	3 $\frac{3}{4}$	9	—	54	—	27	—	13 $\frac{1}{2}$	—	4 $\frac{1}{2}$
10	—	50	—	25	—	12 $\frac{1}{2}$	—	4 $\frac{1}{6}$	10	—	60	—	30	—	15	—	5
20	1	—	50	—	25	—	8 $\frac{1}{2}$	—	20	1	20	—	60	—	30	—	10
30	1	50	—	75	—	37 $\frac{1}{2}$	—	12 $\frac{1}{2}$	30	1	80	—	90	—	45	—	15
40	2	—	1	—	50	—	16 $\frac{2}{3}$	—	40	2	40	1	20	—	60	—	20
50	2	50	1	25	—	62 $\frac{1}{2}$	—	20 $\frac{5}{6}$	50	3	—	1	50	—	75	—	25
60	3	—	1	50	—	75	—	25	60	3	60	1	80	—	90	—	30
70	3	50	1	75	—	87 $\frac{1}{2}$	—	29 $\frac{1}{6}$	70	4	20	2	10	1	5	—	35
80	4	—	2	—	1	—	33 $\frac{1}{3}$	—	80	4	80	2	40	1	20	—	40
90	4	50	2	25	1	12 $\frac{1}{2}$	—	37 $\frac{1}{2}$	90	5	40	2	70	1	35	—	45
100	5	—	2	50	1	25	—	41 $\frac{2}{3}$	100	6	—	3	—	1	50	—	50
200	10	—	5	—	2	50	—	83 $\frac{1}{2}$	200	12	—	6	—	3	—	1	—
300	15	—	7	50	3	75	1	25	300	18	—	9	—	4	50	1	50
400	20	—	10	—	5	—	1	66 $\frac{2}{3}$	400	24	—	12	—	6	—	2	—
500	25	—	12	50	6	25	2	8 $\frac{1}{2}$	500	30	—	15	—	7	50	2	50
600	30	—	15	—	7	50	2	50	600	36	—	18	—	9	—	3	—
700	35	—	17	50	8	75	2	91 $\frac{2}{3}$	700	42	—	21	—	10	50	3	50
800	40	—	20	—	10	—	3	33 $\frac{1}{2}$	800	48	—	24	—	12	—	4	—
900	45	—	22	50	11	25	3	75	900	54	—	27	—	13	50	4	50
1000	50	—	25	—	12	50	4	16 $\frac{2}{3}$	1000	60	—	30	—	15	—	5	—

C 227

AMICUL POPORULUI.

Călindar
PE ANUL COMUN
1879.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Compus
de
Visarion Roman.

Anul XIX.

Prețul 50 cruceri séu 1 leu 50 bani.

Sibiiu.

Editura și provădătura autorului.
Tiparul lui S. Filtsch (W. Kraft).

Cronologia pe anul 1879.

	anii
Dela facerea lumei după Suidas (6000 îna. de Crs.)	7879
Dela facerea lumei după cei 70 de traducători ai bibliei (5634 îna. de Cristos)	7513
După calculul grecilor noi, seî era bizantină seî constantinopolitană bisericească (21. Martiî, ori 1. Aprile 5508 îna. de Cristos)	7387
Dela facerea lumei după socotela lui Eusebiî	7079
După periodul iulian (1. Ian. 4713 îna. de Crs.)	6592
După calculul vechiî al evreilor (4005 îna. de Cristos)	5884
După calculul comun	5862
După calculul lui Calvisiî	5828
După calculul noi al evreilor (echinoptele de primăveră 3761)	5640
Dela fondarea Romei (după Varro 24. Aprile 753 îna. de Cristos)	2632
Dela mórtea lui Alesandru cel mare	2211
Dela îndreptarea călindarului iulian prin Sosigene (1. Ianuariî 45 ante Cristos)	1924
Dela nascerea Domnului Isus Cristos	1879
Dela risipirea Ierusalimului prin Romanî (1. Sept. 69 după Cristos)	1810
Dela descălecarea Romanilor în Dacia sub împăratul Traian	1774
Dela cel d'întâiî sobor a tótă lumea din Nicea	1554
Dela căderea imperiului roman la apus (dupăce a stătit 1230 de ani, în 476 d. Crs.)	1403
Era dela Mohamed	1294
Dela fondarea regatului ung. (1000 după Cristos)	879
Dela desbinarea bisericilor răsăritenă si apusenă	826
Dela re'ntemeierea statului Tërii-române prin Radu Negru-Basarab, Domnul Făgăraşului	589
Dela aflarea pulberei de puşcă	537
Dela re'ntemeierea statului Moldaviei prin Bogdan Dragoş	534
Dela aflarea artei tipografice	437
Dela descoperirea Americei (11. Octobre 1492)	387
Dela reformaţia lui Luter	362
Dela căderea Ungariei la Mohaciî	353
Dela desrobirea limbei române de slavonă prin ântâia carte română	308

Dela îndreptarea călindarului prin papa Gregoriu al XIII. (15 Octomvre 1582)	anii
	297
Dela aducerea cartofilor în Europa	295
Dela introducerea prăsierei tăbacului	287
Dela venirea Transilvaniei sub casa austriacă	180
Dela aflarea mașinelor cu abur	180
Dela introducerea călindarului îndreptat	179
Dela mórtea lui Iosif II.	89
Dela introducerea demnității împărătesci ereditare în Austria (11. August 1804)	75
Dela nascerea Maiestății Sale c. r. apost. FRANCISC IOSIF I. (18. August 1830)	49
Dela stergerea iobgăiei în Ardeal, Dumin. tuturor Sântilor 6./18. Iuniu 1848	31
Dela domni'a Maiestății Sale c. r. apost. <i>Francisc Iosif I.</i> (2. Decembre 1848)	31

Păscălia seú semnele cronologice pe anul 1879.

Numărul de aur după călind. iul. 18 după cel Greg.	18
Epact'a	XXVII.
Cursul sórelui	12
Numărul roman	7
Litera Duminecei	E.

Sărbătorile și alte zile schimbătoare.

Nascerea Domnului, marți, mâncare de carne 6 săptămâni. — Triodul se începe în 21 Ianuariu. — Lăsatul de carne în 4 Februaru, lăsatul de brânză în 11 Februaru. — Eudochia jo i 3. săptămână din post. — SS. 40 mucenici vineri a 4. săptămână din post. — Bunavestire, în duminica stâlpărilor. — Pascile în 1. aprile. — Sânt-Georgiu luni a 4. săptămână după pasci. — Înălțarea Domnului în 10 Maiu. — Rosaliile, în 20 Maiu. — Postul SS. Apostoli 4 săptămâni și 4 zile, ziua lor vineri.

Cele 12 zodii din calea sórelui.

Berbecule	♈	Leul	♌	Săgetătorul	♐
Taurul	♉	Fecióra	♊	Căpriorul	♋
Gemeni	♊	Cumpăna	♋	Udătorul	♌
Racul	♋	Scorpionul	♏	Pescii	♐

Cele patru anutimpuri.

Începutul primăverii în 8 Martiū, 12. ore nóptea. Ziua cu nóptea sunt asemenea. Sórele întră în zodia berbecelui.

Începutul verei în 9 Iuniū la 8 ore séra. Ziua cea mai lungă și nóptea cea mai scurtă. Sórele întră în zodia racului.

Începutul tómnei în 11. sept., 11 ore diminéța. Ziua cu nóptea 's asemenea. Sórele întră în zodia cumpenei.

Începutul iernei în 10. Decembre, la 5 ore diminéța. Ziua e cea mai scurtă și nóptea cea mai lungă. Sórele întră în zodia căpriorului.

Intunecimi.

În anul 1879 vor fi două întunecimi la sóre și una la lună, din care însă numai întunecimea la lună se va vedea în părțile noastre. Aceeași va fi în 16 Decembre începând séra la 4 ore și 26 minute și terminându-se la 6 ore și 5 minute. Mărimea întunecimei $\frac{1}{6}$ a discului lunei. Se vede în Europa, Africa, Asia, Australia și în partea nordvestică a Americii de nord.

Regintele anului

este **Mercur**, care dintre toate planetele este mai aproape de sóre, adecă în depărtare mijlocie de 8 milioane mile. Marea escentricitate a carierei sale 'l depărtéază până la 10 și-l apropiă până la $6\frac{1}{4}$ milioane mile. D'aci urmăzá, că de pe el în depărtare de mijloc se vede sórele de $6\frac{2}{3}$ orī, în apropiarea cea mai mare de $10\frac{2}{3}$ orī, ér în depărtarea cea mai mare de $4\frac{1}{2}$ orī mai mare decum se vede de pe pământ, și că prin urmare în aceeași proporțiune este mai tare luminat de sóre, decât pământul nostru. Cu toate acestea lumina prea intensivă a sórelui 'l arată așa de palid, în cât nici nu se póte observa, decât séra în amurg și diminéța în crepuscul. Primăvéra adecă se arată séra pe emisfera vestică și în decursul tómnei diminéța înainte de răsărirea sórelui pe emisfera ostică a boltei ceresci. Lumina lui este palidă-roșietică și intensivă. Diametrul seú e de 671 mile; prin urmare după volum este cam de 14 orī mai mic ca pământul. Periodul rotațiunei seú este cam 24 ore și 5 minute; ér timpul ce-í trebuie pentru o rotațiune în jurul sórelui este 87 zile, 23 ore și $25\frac{1}{2}$ minute.

Sistema planetară a sórelui.

Mercuriu	să întorçe împregiur. sórel. în	— a., 87 d., 23 ó.
Vinerea	" " " " " — "	224 " 14 "
Pământul	" " " " " — "	365 " 6 "
Marte	" " " " " — "	321 " 17 "

Între Marte și Joue (Jupiter) se mișcă planete mici, dintre cari până acum sunt cunoscute 140 și a căror timp de cerculățiune e de $3\frac{1}{4}$ și $6\frac{7}{10}$ ani.

Joue	să întorçe împregiurul sórel. în	11 a., 314 d., 20 ó.
Saturn	" " " " " 29 "	166 " 23 "
Uran	" " " " " 84 "	5 " 20 "
Neptun	" " " " " 164 "	285 " 15 "
Luna	să rotește împregiurul pământ. în	— " 27 " 8 "
Sórele	să întorçe împrejurul osiei sale în	25 zile, 5 ore și 27 minute.

Călindar evreic

(după stilul nou).

5639.	1878.	5639.	1879.
Tebet 1	Decembre 27	Thamuz 1	Iuniu 22
	1879.	" 17	Postul dărimă-rei templului Iuliu 8
" 10	Postul asediarei Ierusalimului Jan. 5	Ab 1	" 21
Şebat 1	" 25	" 9	Post-Arderea templului " 29
Adar 1	Febr. 24	Elul 1	August 20
" 11	Estirul postul Mart. 6	5640.	
" 14	Purim " 9	Tişri 1	Anul nou* Sept. 18
" 15	Şuşan purim " 10	" 2	A doua serbare* " 19
Nisan 1	" 25	" 4	Post Gedaljah " 21
" 15	Începutul pascilor* . Aprile 8	" 10	Serbarea împăciuirii* " 27
" 16	Pascile, a doua sərbare* " 9	" 15	Serbarea cortul. Oct. 2
" 21	Pascile a şeptea sərbare* " 14	" 16	A doua serb.* " 3
" 22	Pascile a opta sərbare " 15	" 21	Serb. stălpărilor " 8
Ijar 1	" 24	" 22	Finea sərb.cort.* " 9
" 18	Leg-B'omér . Maiu 11	" 23	Bucuria legei* " 10
Sivan 1	" 23	Marcheşvan 1	" 18
" 6	Sərbarea sept.* " 28	Kislev 1	Nov. 16
" 7	Sərbarea a doua* " 29	" 25	Sănşirea biser. Dec. 10
		Tebet 1	" 16
		" 10	Post-asediarea Ierusalimului " 25

Serbătorile însemnate cu * se țin strins.

Călindarul Iulian		Călind. Gregor.	Sorele resare	Sorele apune
Luni	1 (†) Tăierea impr.	13 Ilariu		7 46 4 32
Marți	2 Păr. Silvestru	14 Felice		7 45 4 33
Merc.	3 Pror. Malachia 	15 Maur		7 45 4 34
Joi	4 Sobor. SS. Apost.	16 Marcelin		7 44 4 36
Vineri	5 S. Teopempt și Teon.	17 Anton pust.		7 44 4 37
Sâmb.	6 (†) Botezul Dlu	18 Prisca		7 43 4 38

Dumineca după botez, Evang. dela Matei c. 4., v. 6, a înv. 9.

Dum.	7 † S. Ioan Botez.	19 Sara		7 42 4 40
Luni	8 C. Georg și Dominica	20 Fab. și Seb.		7 41 4 41
Marți	9 Muc. Palivchie	21 Agnesia		7 41 4 42
Merc.	10 Păr. Grigorie Nis. ●	22 Vincențiu		7 40 4 44
Joi	11 Cuv. Teodosiu	23 Log. Mariei		7 39 4 45
Vineri	12 Mucenița Tatiana	24 Timoteiu		7 38 4 47
Sâmb.	13 Muc. Ermil	25 Înt. lui Saul		7 37 4 48

Dumineca lui Zachei, Evang. dela Luca c. 32., v. 7, a înv. 10.

Dum.	14 SS. PP. uciși în Sinai	26 Policarp		7 36 4 50
Luni	15 Cuv. Pavel Tiv.	27 Ioane Chris.		7 35 4 51
Marți	16 Înch. lanț. Ap. Petru	28 Carol c. m.		7 34 4 53
Merc.	17 † Cuv. Antonie	29 Francisc. Sal.		7 33 4 55
Joi	18 † SS. Atan. și Chiril	30 Adelgunda		7 32 4 57
Vineri	19 Cuv. Macarie Eg.	31 Petru Nol.		7 31 4 58
Sâmb.	20 Eutimie c. m.	1 Febr. Ign.		7 29 4 59

Dumineca vameșului și fariseului, Evang. dela Luca c. 32., v. 8, a înv. 11.

Dum.	21 Cuv. Păr. Macsim	2 (†) Înt. Christ.		7 28 5 1
Luni	22 Cuv. Tim. și Anast.	3 Blasiu		7 26 5 2
Marți	23 Muc. Climent	4 Veronica		7 25 5 4
Merc.	24 Cuv. Xenia	5 Agata		7 23 5 6
Joi	25 † Păr. Grig. Teol.	6 Dorotea		7 22 5 7
Vineri	26 Cuv. Xenofont ●	7 Romuald		7 21 5 9
Sâmb.	27 † S. Ioan g. d. aur.	8 Ioane mil.		7 19 5 11

Dumineca fiului răcăit, Evang. dela Luca c. 15., v. 1, a înv. 1.

Dum.	28 Cuv. Efrem. Sirul.	9 Apolonia		7 17 5 12
Luni	29 Mucen. Ignatie	10 Scolastica		7 16 5 13
Marți	30 (†) SS. Vas. Gr. Io.	11 Eufrosina		7 15 5 14
Merc.	31 SS. Chir. și Ion.	12 Eulalia		7 14 5 16

Ianuariu.

Călindar istoric.

1. Petru, regele Românilor și al Bulgarilor, moré 963. — Mihail Vitézul trece Dunărea și bate Rusciucul 1595.
2. Mórtea astronomului englez Halley 1742.
3. Mórtea lui Curcubetă, Domnul Românilor și al Bulgarilor 1281.
4. Buzescu bate pe Turci la Putineiu 1595.
5. Matei, Domnul României, sosesc în Constantinopol 1634. — Benjamin Franklin se nasce 1706.
6. Constantin, Domnul României, abdice din domnie 1658.
7. Înarmântarea principelui Gabriel Betlen la Bělgrad 1630. — Nascerea lui James Watt 1736.
8. Moldovenii bat pe Cazaci 1587.
9. Mircea, Domnul României, încheie un tractat cu Polonii pentru a se ajutara reciproc 1390.
10. Nobili și partiđanii lui Sigismund invită pe Sasi la rěscólă contra Românilor 1438.
11. Solul Sultanului sosesc în Iași cu firmanul de numire al lui Nicolae Vodă, Domnul Moldovei la tronul României 1716.
12. Nascerea lui Frideric cel Mare 1712.
13. Nicolae, Domna Moldovei, trimite solii în România să pună pe M. Cantacuzin locotenent Domnesc până la sosirea sa 1716.
14. Mórtea lui Ștefan cel mare, Domnul Moldovei 1527.
15. Petru Rareș părăsește Transilvania, după-ce bătuse pe Sasi și pe Unguri 1543.
16. Mórtea lui Carol cel Mare 814. — Capitulara Parisului 1871.
17. Nascerea autorului german Seume 1763.
18. Decapitara regelui englez Carol I. 1649.
19. Mórtea sculptorului R. Schadow 1822.
20. Petru Rareș devine Domnul Moldovei 1527.
21. Petru Cercel, Domnul României, fuge în Transilvania de frica Turcilor; Ungurii îl fac prisionier 1516.
22. Teodosiu, Mitropolitul din București, chirotesc pe Atanasiu de Mitropolit al Transilvaniei 1698.
23. Nascerea botanicului francez Decandolle 1778.
24. Mórtea filologului german Bellermann 1874.
25. Mircea III este numit Domn al României 1558.
26. Racoci, principele Transilvaniei, merge cu ajutorul Românilor contra Polonilor 1657.
27. Racoci, detronat de Francisc, reocupă tronul Transilvaniei cu armele 1658.
28. Conciliu la Florența pentru unirea Bisericei 1439.
29. Vlad, Domnul României, ia titlul de Ban al Severinului, Duce al Făgărașului și Voievod al Transilvaniei 1360.
30. Sigismund Batory, principele Transilvaniei, fuge de frica Românilor din Alba-Iulia la Brașov 1602.
31. Mórtea filosofului germân Kant 1804.

D i v e r s e.

Đina creșce 1 órá, 22 minute. — În 21 Ianariu începera Triodului.

Semne de timp? Ianariu cald nu e semn de an mănós. După Ianariu uscat și geros urměză Februariu cu nea. Negura din Ianariu aduce Februariu umed. Când nuorii sě trag spre měđă-đi, urměză frig, când sě trag spre měđă-nópte, vine căldură.

FEBRUARIU,

are 28 zile.

Faur.

Călindarul Iulian		Călind. Gregor.	Sorele resare	Sorele apune
Joî	1 St. Muc. Trifon 	13 Iordan 	7 11	5 17
Vineri	2 Întimp. Domnului	14 Valentin 	7 9	5 19
Sâmb.	3 St. Simeon	15 Faust 	7 7	5 21

Dumineca lăsatului de carne, Evang. dela Matei c. 25., v. 2, a înv. 2.

Dum.	4 Cuv. Isidor	16 Iulian 	7 6	5 22
Luni	5 Muc. Agatia	17 Muc. Sabina 	7 4	5 24
Marti	6 Păr. Vocul	18 Simeon 	7 2	5 26
Merc.	7 Păr. Parten	19 Susanna 	7 0	5 28
Joî	8 M. Teodor Stratil.	20 Eleutera 	7 0	5 29
Vineri	9 Nicefor 	21 Eleonora 	6 59	5 30
Sâmb.	10 M. Haralamp	22 Petru C. 	6 56	5 32

Dumineca lăsatului de brânză, Evang. dela Matei c. 6., v. 3, a înv. 3.

Dum.	11 St. Muc. Vlasie	23 Eberhard 	6 54	5 34
Luni	12 P. Meletiu	24 Visect 	6 52	5 35
Marti	13 Cuv. Martinian	25 Mața Ap. 	6 51	5 37
Merc.	14 Cuv. Auxentiu	26 Valburga 	6 49	5 39
Joî	15 Ap. Onisim	27 Leandru 	6 47	5 40
Vineri	16 Muc. Pamfil	28 Renata 	6 45	5 41
Sâmb.	17 Muc. Teod. Tiron 	1 L. Mart. Alb. 	6 43	5 42

Dumineca 1. din păresimi, Evang. dela Ioan, c. 1., v. 4, a înv. 4.

Dum.	18 Păr. Leon Papa	2 Simpliciu 	6 42	5 44
Luni	19 Apost. Archip	3 Cunegunda 	6 40	5 45
Marti	20 Leon Ep. Catan.	4 Casimir 	6 38	5 47
Merc.	21 Cuv. Timoteu	5 Frideric 	6 36	5 49
Joî	22 Afl. môt. din Eug.	6 Eusebiu 	6 34	5 50
Vineri	23 Păr. Policarp	7 Toma 	6 32	5 51
Sâmb.	24 † Afl. cap. St. Ioan 	8 Ioane Cris. 	6 30	5 52

Dumineca 2. din păresimi, Evang. dela Marcu c. 2., v. 5, a înv. 5.

Dum.	25 Păr. Taras. Arch.	9 Francisca 	6 29	5 54
Luni	26 Păr. Porfire	10 40 Mucenici 	6 27	5 56
Marti	27 Păr. Procop Decap.	11 Eracliu 	6 24	5 57
Merc.	28 Păr. Procop	12 Gregoriu 	6 22	5 58

Februariu.

Călindar istoric.

1. Mórtea lui Caliman, împăratul Româno-Bulgar 1245. — Mórtea lui Alecsandru Șuțu, Domnul României, 1821.
2. James Cook, descoperitorul insulelor Sandwich, móre 1779.
3. Mórtea criticului germán Lessing 1781.
4. Mórtea celebrului statistic, matematic și naturalist belgian Adolf Quetelet 1874.
5. Mórtea renumitului pictor, sculptor și arhitect italian Michel Angelo 1564. — Filosoful Giordano Bruno, este ars pe rug la Roma ca eretic 1600.
6. Nascerea fisicului Volta, inventătorul electroforului, la Como 1745.
7. Nascerea lui Copernicus, întemeiătorul astronomiei moderne 1473
8. Nascerea renumitului poet și scriitor francez Voltaire 1694. — Négoe Basarab pe tronul României 1513.
9. Mihaiu Vitézul convócă dieta Transilvaniei la Alba-Iulia 1600.
10. Petru IV, Domnul Moldovei, bate pe Unguri și pe Sasi la Brașov 1528.
11. Nascerea componistului germán Händel 1685.
12. Mórtea lui Gutenberg, aflătorul tipografiei 1468.
13. Împăratul roman Valentin bate pe Atanar 369.
14. Nascerea fisicului francez Arago, 1786, fost ministru de război și de marină la 1848.
15. Nascerea împăratului Constantin cel Mare 274.
16. Nascerea poetului Zedlitz 1790.
17. Nascerea componistului Rossini 1792. — Întrarea Nemților în Paris 1871.
18. Nascerea fostului ministru francez din 1848 Ledru Rollin. — Mórtea astronomului Obers 1840.
19. Nascerea poetului Kleist 1715.
20. Mórtea împăratului Josif II 1790.
21. Stefan, Domnul Moldovei, încheiă alianță cu Sigismund, regele Poloniei 1514.
22. Petru IV vine pentru a doua óră la tronul Moldovei 1541. — Nascerea fisicului Frauenhofer 1787.
23. Nascerea lui Riepee, inventătorul fotografiei 1795.
24. Móre Wilhelm III, regele Angliei 1702.
25. Mórtea lui Oersted, aflătorul electro-magnetismului, 1851.
26. Mórtea agitătorului italian Mazzini 1872.
27. Stefan cel Mare, Domnul Moldovei, intră cu armata în România spre a detrona pe Radu IV, cel frumos 1471.
28. Radu dela Afumați devine Domnul României 1523.

D i v e r s e.

Diua crește 1 óră, 32 minute. — Lăsatul de carne în 4, lăsatul de brânză în 11 Februariu.

Semno de timp. Faur alb întăresce séménăturile. Februariu urit înfrumșetăză pre Maiu. Când nu îngheață în Februariu, nu e semn de an mănos. Vânturile de nord pela mijlocul lui Faur prevestesc an mănos. Negura de apus arată ger. Dcă apa curgătoare e caldă, va urma ger mare.

MARTIU,

are 31 zile.

Germănar.

Călindarul Iulian		Călind. Gregor.	Sorele resare	Sorele apune
Joî	1 Cuv. Eudochia	13 Rosina		6 20 6 0
Vineri	2 Mucen. Teodot.	14 Mathilda		6 18 6 2
Sâmb.	3 Mucen. Eutropiû 	15 Longin		6 16 6 4

Dumineca 3. din păresimî, Evang. dela Marcu c. 8., v. 6, a înv. 6.

Dum.	4 Cuv. Gerasim	16 Heribert		6 14 6 5
Lunî	5 Mucen. Conon	17 Gertrud		6 12 6 6
Martî	6 SS. 42 Martiri	18 Alesandru		6 10 6 8
Merc.	7 Muc. Vasilie scl.	19 Iosif Logof.		6 8 6 9
Joî	8 Păr. Teofilact	20 Nichita		6 6 6 10
Vineri	9 † SS. 40 Muc. d. Seb.	21 Benedict		6 4 6 12
Sâmb.	10 Muc. Codrat 	22 Octavian		6 2 6 14

Dumineca 4. din păresimî. Evang. dela Marcu c. 9., v. 7, a înv. 7.

Dum.	11 Sofronie Patr. Ier.	23 Victoriû		5 59 6 15
Lunî	12 Cuv. Teofan	24 Gavril Ar.		5 58 6 16
Martî	13 P. Nich. Patr. Cons.	25 (†) Bun'a-Vest.		5 55 6 17
Merc.	14 Cuv. Benedict	26 Emanuil		5 54 6 19
Joî	15 Muc. Agapiû	27 Rupert		5 52 6 20
Vineri	16 Muc. Savin	28 Malch		5 50 6 22
Sâmb.	17 Cuv. Alesiû	29 Eustachiû		5 48 6 23

Dumineca 5. din păresimî, Evang. dela Marcu c. 10., v. 8., a înv. 10

Dum.	18 Păr. Chiril. Ier.	30 Cvirina		5 46 6 25
Lunî	19 MM. Cris. şi Dariû 	31 Amos		5 44 6 26
Martî	20 PP. Uc. în mon. Ssv.	1 L. Apr. Hugo		5 41 6 28
Merc.	21 Păr. Iac. Ep. Cat.	2 Franc. Paul		5 39 6 30
Joî	22 Muc. Vasilie	3 Richard		5 36 6 31
Vineri	23 Cuv. Nicon	4 Isidor		5 35 6 32
Sâmb.	24 Cuv. Zacharia	5 Frideric		5 33 6 33

Dumineca 6. din păresimî, a florilor, Evang. dela Ioan c. 12.

Dum.	25 (†) Buna-Vest. 	6 Celestin		5 30 6 35
Lunî	26 Sob. Arch. Gavriil	7 Albert		5 29 6 36
Martî	27 Cuv. Matronă	8 Dionisiû		5 27 6 37
Merc.	28 Cuv. Illarion	9 Demetriû		5 26 6 39
Joî	29 Cuv. Marcu	10 Ezechiil		5 24 6 40
Vineri	30 (†) Vin. patimelor	11 Leo Papa		5 22 6 42
Sâmb.	31 Cuv. Ipathie	12 Iulia Papa		5 20 6 33

Săptăm. Patimelor

Martiù.

Călindar istoric.

1. Papa Clement VIII. recomandă împăratului Rudolf pe Simeon Movilă, spre a-l ajuta să ocupe tronul Moldovei 1603.
2. Mórtea poetului Klopstock 1803.
3. Împăratul roman Traian trece Dunărea pe vase 101.
4. Orșova cade în mâna Austriei 1790.
5. Marcu Aureliù móre la Buda în etate de 50 ani 180.
6. Stefan V. câștigă bătălia de la Scheia 1480 — Revolta din Berlin 1848 — Revolta comunei în Paris 1871.
7. Nascerea maresălului campestru principele Frideric Carol 1828.
8. Mórtea renumitului fisic englez Newton 1727.
9. Nascerea lui I. Sebastian Bach, cel mai renumit dintre muzicii acestei familii 1685.
10. Nascerea împăratului Wilhelm 1797.
11. Mórtea lui Leberecht Uhlich, unul din întemeiătorii comunelor religioase libere 1872.
12. Mórtea sculptorului danez Thorwaldsen 1844.
13. Michnea cel Rău, Domnul României, este ucis la Sibiiù 1510.
14. Mórtea lui Sigismund, principele Transilvaniei 1571. — Mórtea lui Beethoven, cel mai mare componist al seculului nostru 1827.
15. Nascerea lui Mateiù Corvin, regele Ungariei 1443. — Nascerea statisticului german E. Engel 1821.
16. Sanctionarea Aprobatorilor, legi fórte asupritóre pentru Români 1653. — Mórtea astronomului Hausen 1874.
17. Mircea ajunge pe tronul României 1545.
18. Mórtea lui S. Batory în închisórea de la Praga 1613. — Mórtea humanistului și filologului Jacobs 1847.
19. Nascerea lui Haydn, creatorul simfoniei musicale 1732. — Mórtea scriitorului și poetului E. Quinet 1875.
20. Constantin Șerban, Domnul României, fuge de frica Turcilor în Transilvania 1658.
21. Nascerea lui Carol cel Mare 742.
22. Gustav Flourens, generalul comunei din Paris, este masacrat de un geandarm 1871.
23. Vlad III., Domnul României, bate pe Teutoni la Severin 1432.
24. Nascerea botanicului Schleiden 1804.
25. Nascerea lui Richard Inimă de Leu, regele Angliei 1199. — Pictorul italian Raphael se naște la 1483 și móre la 1520.
26. Mórtea pictorului Kaulbach 1874 și a poetului Herwegh 1875.
27. Mórtea împăratului roman Caracala 217.
28. Turcii cedéză la 1812 Basarabia la Rusia, sub pretecest de siguranța Principatelor despre Marea-Négră. — Mórtea lui Baco de Verulam 1626.
29. Nascerea naturalistului Ioan Kämp 1803.
30. Mórtea umoristului Gottfried Flohr 1873.
31. Mircea III. întră în București, ca Domnitor al României 1545.

D i v e r s e.

Diua cresce 1 óră, 45 minute. — În 8 diua cu nóptea e asemenea, începutul primăverii.

Semne de timp. Împărechierea iepurilor, — apropiarea primăverii. Néua din Martiù nu sporesce vinul.

Călindarul Iulian		Călind. Gregor.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca Pascilor, Evang. dela Ioan c. 1., v. 1.				
Dum.	1 (†) Sântele pasci	13 (†) St. Pasci	5 18	6 44
Luni	2 (†) Păr. Tit.	14 (†) Tiburțiu	5 16	6 46
Martî	3 Cuv. Păr. Nichita	15 Anastasiu	5 14	6 47
Merc.	4 Cuv. Păr. Iosif	16 Aron	5 13	6 48
Joi	5 M. Teod. și Agat.	17 Rudolf	5 11	6 50
Vineri	6 Păr. Eutichie	18 Valeriu	5 8	6 52
Sâmb.	7 P. Geor. ep. Mel.	19 Antonia	5 6	6 53

Dumineca 2. a Tomiș, Evang. dela Ioan c. 12., v. 1, a înv. 1.

Dum.	8 Ep. Irodion	20 Sulpiciu	5 4	6 54
Luni	9 M. Eupsichie	21 Anselm	5 3	6 56
Martî	10 Muc. Terențiu	22 Sot. și Caiu	5 1	6 58
Merc.	11 Mucen. Antipa	23 M. Georgiu	4 59	7 0
Joi	12 C. Păr. Vas. ep. P.	24 Adalbert	4 56	7 1
Vineri	13 St. M. Antemon	25 Marcu Ev.	4 55	7 2
Sâmb.	14 P. Martin p. R.	26 Ezechias	4 53	7 3

Dumineca 3. a mironosițelor, Evang. dela Marcu c. 15., v. 2, a înv. 4.

Dum.	15 Ap. Aristarch	27 Anastasiu	4 51	7 4
Luni	16 Agapia	28 Vitalis	4 48	7 6
Martî	17 Cuv. Simeon	29 Petru mar.	4 46	7 7
Merc.	18 Păr. Ioan	30 Catarina	4 45	7 8
Joi	19 Ioan Pust.	1 L. Maiu F. si l.	4 43	7 9
Vineri	20 Păr. Teodor Trich.	2 Sigismund	4 42	7 11
Sâmb.	21 St. M. Ianuariu	3 † Afl. Crucii	4 41	7 12

Dumineca 4. a paraliticului, Evang. dela Ioan c. 5., v. 3, a înv. 5.

Dum.	22 C. Teodor. Sicheot.	4 Florian	4 40	7 14
Luni	23 (†) St. Georgiu	5 Gothard	4 38	7 15
Martî	24 Muc. Sava Strat.	6 Ditrich	4 37	7 16
Merc.	25 † St. Ev. Marcu	7 Stanisla	4 36	7 17
Joi	26 Muc. Vasilie	8 Michail	4 35	7 19
Vineri	27 Simeon frat. D.	9 Gregoriu N.	4 33	7 21
Sâmb.	28 Ap. Iason	10 Antoniu	4 32	7 23

Dumineca 5. a Samarinenei, Evang. dela Ioan c. 4., v. 4, a înv. 7.

Dum.	29 SS. 9 M. d. Chizic	11 Beatrice	4 31	7 24
Luni	30 Ap. Iacob	12 Pancraț	4 29	7 25

Aprile.

Călindar istoric.

1. Mórtea lui Claudiu Tacit, împăratul roman 276.
2. Mircea, Domnul României, tae o parte din boeri 1546.
3. Mórtea astronomului Christof Arnold 1695.
4. Încheierea convenției cu Rusia pentru trecerea armatei sele prin Principate spre a purta rășboiul cu Turcii 1877.
5. Papa recomăndă pe Moldoveni regelui Poloniei și Ungariei spre a le da ajutore, în speranță, că va putea uni biserica lor cu a sea 1590.
6. Mórtea lui Mateiu Corvin, regele Ungariei 1490.
7. Nascerea fisicului germăn Fechner 1801.
8. Mircea Vodă, Domnul României, încheiă alianță cu Sigismund, regele Ungariei, pentru ajutor reciproc contra inimicilor 1395.
9. Dan III, Domnul României, devastă pentru a doua oră Transilvania 1421.
10. Grigore VII. ajunge Papă 1073.
11. Nascerea celebrului dramatic englez Shakespeare 1564 și mórtea lui 1616.
12. Mórtea contelui Fr. Reventlow, guvernatorul de odinioară din Schleswig-Holstein 1874.
13. Mórtea lui Geza, regele Ungurilor 1077. — Constantin Șerban, alungat de pe tronul României, se așază la Satu-Mare în Maramurș și dă nu prânș strălucit 1660.
14. Nascerea împăratului roman Marcu Aureliu 121. — Ioan Huniade Corvin, ca voevod al Transilvaniei, încheiă un tractat cu Turci, prin care aduce orecare bine Românilor 1448.
15. Ioan Mavrocordat, Domnul Rômâniei, încheiă un tractat cu Austria 1717.
16. Decapitarea ministrului danez Struensee, pentru crima de lesă maiestate 1772.
17. Mórtea eroului olandez Michail Ruyter 1676.
18. Mórtea naturalistului Ioan Leunis 1873.
19. Antoniu, ajunge Domn în locul lui Radu XIII. 1669.
20. Duca vodă, însoțit de Turci, plăcă în Austria 1683.
21. Români bat pe Cruciați la Tesalonic 1205.
22. Petru I. fundăză Petropolea 1702. — Luther în castelul de Wartburg 1521.
23. Aron, Domnul Moldovei, omoră mulți boeri 1595.
24. Mórtea renumitului călător și naturalist Alecsandru de Humboldt 1859.
25. Sultanul mulțămesc lui Constantin, Domnul României, pentru ajutorul dat contra Nemților 1698.
26. Se decide deslipirea Bucovinei de Moldova 1777.
27. A patra călătorie a lui Columb 1502. — Mórtea filosofului englez John Stuart Mill 1873.
28. Heliade, Tel și Golescu dau protest cătră guvernul francez contra convenției dela Balta-Liman 1849.
29. Nascerea naturalistului I. F. Blumenbach 1752.
30. Mórtea poetului A. W. de Schlegel 1845.

D i v e r s e.

Diua cresce 1 oră, 34 minute.

Semne de timp. Aprile frumos, Maiu viforos. Aprile umed aduce binecuvântare. Gândacii, care s'arată în Aprile, vor îngheța în Maiu. Negura de Aprile la răsărit și mēdă-și vestesc bine.

MAIU,

are 31 zile.

Prëtar.

Călindarul Iulian			Călind. Gregor.		Sorele resare	Sorele apune
Martî	1	Păr. Ieremie	13	Servațiū		4 27 7 26
Merc.	2	Păr. Atanasie	14	Cristian		4 25 7 27
Joî	3	Timoteiū	15	Sofia		4 24 7 29
Vineri	4	Mța Pelagia	16	Ioane Nep.		4 22 7 30
Sâmb.	5	Mța Irina	17	Galata		4 21 7 31

Dumineca 6. a orbului, Evang. dela Ioan c. 9., v. 5, a înv. 8.

Dum.	6	Dreptul Iov	18	Venanțiū		4 20 7 33
Lunî	7	Muc. Achaciū	19	Celestina		4 19 7 34
Martî	8	† Ioan Evang.	20	Bernard		4 18 7 35
Merc.	9	Pror. Isaia	21	Felice		4 17 7 36
Joî	10	(†) Înălțarea Dlui	22	(†) Înălț. D.		4 16 7 37
Vineri	11	Mucen. Mochie	23	Desideriū		4 15 7 38
Sâmb.	12	Epifaniū ep. Chipr.	24	Ioana		4 14 7 39

Dumineca 7. a ss. părinți, Evang. dela Ioan c. 17., v. 6, a înv. 10.

Dum.	13	Mucen. Glicheria	25	Urban		4 13 7 40
Lunî	14	Cuv. Isidor	26	Filip		4 12 7 41
Martî	15	Cuv. Pachomie	27	Lucian		4 11 7 42
Merc.	16	Păr. Teodor	28	Gulielm		4 10 7 43
Joî	17	St. Andronic	29	Macsimian		4 10 7 44
Vineri	18	M. Teodot	30	Felix P.		4 9 7 45
Sâmb.	19	Pror. Isaia	31	Petronil		4 8 7 47

Dumineca Rosalielor, Evang. dela Ioan c. 7.

Dum.	20	(†) Pogor. Spir. St.	1	L. Iun. (†) Rosal.		4 7 7 48
Lunî	21	(†) Const. și Elen'a	2	(†) Erasm		4 7 7 48
Martî	22	M. Vasilisc	3	Clotilda		4 7 7 49
Merc.	23	Păr. Michail	4	Cuirin		4 6 7 50
Joî	24	Cuv. Simeon	5	Bonifaciū		4 5 7 51
Vineri	25	Afl. cap. I. Ioan Botez.	6	Norbert		4 4 7 52
Sâmb.	26	Ap. Carp	7	Lucreția		4 4 7 53

Dumineca 1. a tuturor sântilor, Evang. dela Matei c. 10., v. 8, a înv. 1.

Dum.	27	St. M. Terapont	8	Medard		4 3 7 54
Lunî	28	Nichita	9	Gebhard		4 3 7 55
Martî	29	M. Teodosiū	10	Margareta		4 3 7 56
Merc.	30	Cuv. Isachie	11	Varnava		4 2 7 56
Joî	31	S. Ap. Ermiū	12	(†) Ioea verde		4 2 7 57

Maiu.

Călindar istoric.

1. Constantin Basarab intră cu forță în București 1660.
2. Nascerea lui Fahrenheit, amelioratorul termometrului 1686.
3. Mortea renumitului agitator irlandez O'Connel 1847.
4. Nascerea poetului liric și politic Friederic Rückert 1789.
5. Sultanul ordonă lui Gr. Ghica să alunge pe Ioan Kemeny cu armata din Transilvania 1661.
6. Mihaiu Vitézul bate și arde cetatea Baba 1596.
7. Napoleon plecă la Egipt 1798. — Mortea lui Saint-Simon, întemeietorul unei sisteme sociale în Franca 1825.
8. Mortea lui Christof Columb 1506.
9. Gregoriu, Domnul României, plecă a două oră contra Ungurilor 1664.
10. Mortea împăratului din Constantinopole Constantin Cel Mare 337.
— Vlad III., Domnul României, prădează Brașovul 1432.
11. Generalul Comunei din Paris Dambrowski mōre o mōrte eroică 1871.
12. Mortea astronomului Copernicus 1543.
13. Mortea dramaticului spaniol Calderon 1681.
14. Nascerea celebrului poet satiric din anticitate Aristofane 430 a. Chr.
15. Nascerea lui Dante, părintele poesiei italiene 1265.
16. Desființarea Comunei în Paris 1871.
17. Mortea remmitului istoric englez Buckle 1826.
18. Mortea genialelui pictor olandez Rubens 1640.
19. Mortea scriitorului popular Fr. Gerstäcker 1872. — Aron, Domnul Moldovei, închis la Vinț în Transilvania 1595.
20. Mōre Rudolf Usinger, un cultivator al istoriei de Schlesvig-Holstein 1874.
21. Mortea călătorului și naturalistului Hūgel 1870.
22. Mortea medicului englez Harveg, aflătorul circulărei sângelui 1658.
23. Ed. Mōrike, poet liric din Șvabia, se nasce la 1804 și mōre la 1875.
24. Decapitarea conților Egmont și Horn pentru crima de înaltă trădare 1568. — Nascerea renumitului econom național englez Adam Smith 1723.
25. Mortea lui Carol de Rémusat, scriitor francez, care s'a interesat de prosperarea burgesiilor 1875.
26. St. și Const. Cantemir decapitați la Constantinopole 1717. — Mortea componistului K. M. de Weber 1826.
27. Mortea lui Batory, principele Transilvaniei 1581.
28. Nascerea lui Petru cel Mare, Țarul Rusiei 1672. — Alsația și Lotaringia devin ale Nemților 1871.
29. Mortea împăratului german Frideric Barbarossa 1190.
30. Mortea lui Roger Baco, cel bătrân 1294.
31. Nascerea poetului tragic Aischilos 525 a. Chr.

Diverse.

Diua cresce 52 minute. — În 3/15. sērbarea adunării naționale dela Blaș din 1848.

Semne de timp. Rōua de sēra și recōrea din Maiu aduc mult vin și mult fēn. Plōia caldă în Maiu e binecuvēntare. — Rusale umedōse, crăciun gras. — Roiul de stup din Maiu prefuesce un car de mālaiu. — Cântatul pirolei vestesc plōia. — Gândaci mulți vestesc an mănōs.

IUNIU,

are 30 zile.

Cireșer.

Călindarul Iulian		Călind. Gregor.	Sorele resare		Sorele apune
Vineri	1 Muc. Iustin	13 Antond. Pad.		4 2	7 57
Sâmb.	2 Cuv. P. Nichifor	14 Vasilie		4 2	7 57

Dumineca 2. după Rusale, Evang. dela Matei c. 4., v. 1, a inv. 2.

Dum.	3 M. Lucian	15 Vit		4 2	7 58
Luni	4 Mitrofan	16 Francis. Ep.		4 2	7 58
Marti	5 Păr. Doroteu	17 Adolf		4 2	7 59
Merc.	6 Păr. Visarion	18 Marcelin		4 2	8 59
Joi	7 St. Muc. Teodot	19 Gervasiu		4 2	8 0
Vineri	8 M. Teodor Strat.	20 Novatus		4 2	8 0
Sâmb.	9 Chiril Arch. Alex.	21 Aloisiu		4 2	8 0

Dumineca 3. după Rusale, Evang. dela Matei c. 6., v. 2, a inv. 3.

Dum.	10 Păr. Timoteu	22 Paulin		4 2	8 1
Luni	11 Ap. Bart. si Barn.	23 Sidonia		4 2	8 1
Marti	12 Cuv. Păr. Onufriu	24 Ioane Bot.		4 3	8 1
Merc.	13 Mța Achilinia	25 Prosper		4 3	8 1
Joi	14 Pror. Eliseu	26 Ioane si Pav.		4 3	8 1
Vineri	15 Pror. Amos	27 Ladisla		4 4	8 1
Sâmb.	16 Mucen. Tihon	28 Leo Papa		4 4	8 1

Dumineca 4. după Rusale, Evang. dela Matei c. 8., v. 3, a inv. 4.

Dum.	17 M. Manuil	29 (†) Petr. și Pav.		4 5	8 1
Luni	18 Muc. Leontiu	30 Memori'a l. Pav.		4 5	8 0
Marti	19 Ap. Iuda frat. Dlu	1 L. Iuliu Teod.		4 6	8 0
Merc.	20 Păr. Metodi	2 Cercet. Mar.		4 7	8 0
Joi	21 Muc. Iulian	3 Corneliu		4 7	8 0
Vineri	22 Muc. Eusebiu Ep.	4 Udalic		4 7	8 0
Sâmb.	23 Mța Agripina	5 Anselm		4 8	7 59

Dumineca 5. după Rusale, Evang. dela Matei c. 4., a inv. 5.

Dum.	24 (†) Nasc. S. Ioan B.	6 Isaia pror.		4 9	7 59
Luni	25 Mța Fevronia	7 Ester		4 10	7 58
Marti	26 Cuv. David	8 Elisabeta		4 11	7 57
Merc.	27 Cuv. Samson	9 Cunigunde		4 12	7 57
Joi	28 Chir si Ioan	10 Amalia		4 13	7 56
Vineri	29 (†) Petru și Pavel	11 Piu Papa R.		4 14	7 56
Sâmb.	30 † Sob. SS. Apost.	12 Enric		4 15	7 55

Iuniu.

Călindar istoric.

1. Prob, împăratul Roman, bate pe tiran în Galia 282.
2. Atila cu Hunii bate pe Goți, 451.
3. Isbucnirea războiului între Prusia și Austria 1866.
4. Nascerea generalului Svedic Axel Oxenstierna 1583.
5. Mărtea regelui Polon Ioan Sobieski, eliberatorul Vienei 1696.
6. Nascerea poetului tragic Sofocle 496 a. Chr. — Lupta dela Waterloo-Belle - alliance - St. - Jeans 1815.
7. Nascerea matematicului și fizicului Pascal 1623. — Nero arde Roma 64.
8. Nascerea lui Salvator Rosa, pictor, poet și componist italian 1605.
9. Mărtea poetului Robert Prutz 1871.
10. Nascerea lui W. de Humboldt 1767. — Mărtea bărbatului renumit de Stat al Italiei Macchiavelli 1527.
11. Sinuciderea lui Fellner, primarul dela Frankfurt lângă Maina, la intrarea Prusienilor 1866.
12. Lupta la Solferino 1859 și la Custoza 1866. — Nascerea lui E. H. Weber, autorul teoriei undulațiunei 1795.
13. Împărătesa Maria Teresia devine regină a Ungariei 1741.
14. Nascerea lui Montgolfier, aflătorul balonului 1740.
15. Încoronarea lui Carol Robert de rege al Ungariei 1309. — Bătălia lui Mircea cu Turcii 1389.
16. Mărtea generalului prusian Scharnhorst 1813. — Nascerea lui Rubens 1577.
17. Nascerea lui J. J. Rousseau 1712. — Nascerea pictorului Horace Vernet 1789.
18. Grinnell, promovătorul a două expediții polare, mure la New-York 1874. — Edictul de toleranță al împăratului Ioșif II. 1781.
19. Nascerea fizicului și satiricului Lichtenberg 1742.
20. Mărtea lui Hahnemann, inventătorul homeopatiei 1843.
21. Mărtea lui J. J. Rousseau 1778. — Lupta dela Königrätz 1866.
22. Nascerea lui Garibaldi 1807. — Nascerea fabulistului german Gellert 1716.
23. Lupta dela Wagram 1809. — Nascerea autórei franceze Dudevant, cunoscută sub pseudonimul George Sand 1804.
24. Mircea renouă tractatul cu Polonia 1391. — Ioan Huss, ars la Constanța 1415.
25. Mărtea lui Diesterweg, reformatorul pedagogiei 1866.
26. Nascerea fabulistului francez Lafontaine 1621.
27. Bătălia dela a. 1541 între Moldoveni și Transilvăneni. — Mărtea eroului elvețian Winkelried 1509.
28. Bogdan, Domnul Moldovei, ocupă Lembergul din Galiția 1509. — Nascerea lui Calvin 1509.
29. Nascerea astronomului francez Lalande 1732. — Pacea dela Villa-Franca 1859.
30. Mărtea filologului Erasm 1536.

Diverse.

Dela 9. Iuniu ziua începe a scădea; până atunci ea mai crește 3 minute, apoi până la fine scade 17 minute. — Începutul verii în 9. Semne de timp. Iuniu mai uscat decât mai umed, împle buțile cu vin bun. Omenii și vântul de Iuniu se schimbă curând. Iuniu umed și rece strică anul întreg. Rosele multe prevestesc iernă grea. Când peregrină furnicile, va fi timp bun. Omidele multe sunt semne de grâu și de vin mult. Săritul pescilor vesteste tempestate.

IULIU,

are 31 zile.

Cuptor.

Călinclarul Iulian		Călincl. Gregor.		Sorele resare	Sorele apune
Duminea 6. după Rusale, Evang. dela Matei c. 9., v. 5. a înv. 6.					
Dum.	1 Cosma și Dam.	13 Margareta		4 15	7 55
Luni	2 Vest. Précuratei	14 Bonavent.		4 16	7 54
Martți	3 Muc. Iacint	15 Împ. Apost.		4 18	7 53
Merc.	4 Păr Andrei c. Crit.	16 Faust și Mar.		4 19	7 52
Joi	5 Păr Atan. Aton.	17 Alecsi c.		4 20	7 52
Vineri	6 Cuv. Sisoie	18 Simfoni c.		4 21	7 51
Sâmb.	7 Cuv. Toma ●	19 Vicen c.		4 22	7 50

Duminea 7. după Rusale, Evang. dela Matei c. 9., v. 6, a înv. 7.

Dum.	8 M. Procopi c.	20 Ilie Proroc.		4 23	7 49
Luni	9 M. Pancra c.	21 Danil Pror.		4 24	7 48
Martți	10 45 Muc. din Nicop.	22 Maria Magd.		4 25	7 47
Merc.	11 M c. Eufemia	23 Livori c.		4 26	7 46
Joi	12 MM. Proclu și Ilarie	24 Cristina		4 27	7 45
Vineri	13 † Sob. Ar. Gavril	25 Iacob Ap.		4 28	7 44
Sâmb.	14 Ap. Achila ☽	26 Ana		4 29	7 43

Duminea 8. a ss. Părin c., Evang. dela Matei c. 14., v. 7, a înv. 8.

Dum.	15 MM. Chiric și Iud.	27 Panteleon		4 30	7 42
Luni	16 Muc. Antinogen	28 Inocen c.		4 31	7 40
Martți	17 M c. Marina	29 Marta		4 33	7 38
Merc.	18 Iacint și Emilian	30 Adon		4 34	7 37
Joi	19 Cuv. Macrina	31 Ignat c. L.		4 36	7 36
Vineri	20 (†) Prorocul Ilie	1 L. Aug. Petr.		4 37	7 35
Sâmb.	21 Cuv. Sim. și Ioan ☿	2 Por c.		4 38	7 33

Duminea 9. după Rusale, Evang. dela Matei c. 19., v. 8, a înv. 9.

Dum.	22 † Mir. Maria Magd.	3 Stefan		4 40	7 31
Luni	23 Muc. Trofim	4 Dominic		4 41	7 30
Martți	24 M c. Cristina	5 Maria Schnee		4 42	7 29
Merc.	25 † Adorm. S. Anei	6 Schimb. la fa c.		4 43	7 27
Joi	26 St. M. Ermolae	7 Caietan		4 45	7 26
Vineri	27 M. Panteleimon	8 Chiri ac		4 46	7 24
Sâmb.	28 AA. Proh. și Nican	9 Roman		4 47	7 23

Duminnea 10. după Rusale, Evang. dela Matei c. 17., v. 1, a înv. 10.

Dum.	29 Muc. Calinic ●	10 Lauren c.		4 48	7 21
Luni	30 S. Sila și Silvan.	11 Susanna		4 50	7 19
Martți	31 Eudochim	12 Clara		4 51	7 17

Iuliù.

Călindar istoric.

1. Nascerea celebrului novelist german G. Freitag 1816.
2. Roman III., Domnul Moldovei, móre otrăvit 1448. — Mórtea celebrei D-ne de Stael 1817.
3. Chartograful Sydow se nasce 1812.
4. Cruciații ocupă Ierusalimul 1099. — Racoczi II., bate pe Chinanpaşa la Lipova 1658.
5. Turcii asediéază Viena 1683. — Charlotte Corday móre gilotinată, fiind-că ucisese pe Marat 1793.
6. Nascerea istoricului Rotteck 1775. — Mórtea lui Benito Juarez, preşedintele Mexicului 1872.
7. Mórtea lui Sigismund, principele Transilvaniei 1752. — Francia declară răşboiul Prusiei 1870.
8. Nascerea componist. Offenbach 1822 şi a general. Blumenthal 1810.
9. Mórtea statisticului F. W. Schubert 1868. — Desfiinţarea ordinului Jesuiţilor 1773.
10. Nascerea lui Shaftesbury 1621.
11. Radu III., principele Moldovei, bate pe Gabriel Batory la Braşov 1611. Constantin Brâncovénu plécă la munte pentru apărarea ţerei 1696.
12. Nascerea renumitului romanşier Alecsandru Dumas 1803.
13. Moise Basarab, Domnul României, ocupă Braşovul 1529.
14. Mórtea lui H. W. Tischbein, membru din familia de pictori de acelaşi nume 1829.
15. Nascerea astronomului englez Airey 1801.
16. Mórtea sculptorului Rinaldo Rinaldi 1873. — Robespierre gilotinat 1791.
17. Bătălia sângerósă dintre Români şi Bulgari 1013.
18. Români ocupă Alba-Iulia 1604.
19. Max Dortu, împuşcat în revoluţia din Baden 1849.
20. Nascerea naturalistului Oken 1779. — Nascerea lui Cavour 1810. — Nascerea lui Petrarca 1304.
21. Nascerea lui Klopstock 1724. — Mórtea lui Enric Ahrens, fil. de drepturi 1874.
22. Pacea dela Praga 1866.
23. Mórtea dreptului Aristide 467 a. Chr. — Lupta dela Weissenburg 1870.
24. Prima împărţire a Poloniei 1772. — Risipirea Ierusalimului 70. — Mórtea lui North, care a produs răşboiul de independenţă al statelor unite din america 1792.
25. Lupta dela Wörth 1870. — Mórtea oratorului şi diplomatului francez Odilon Barrot 1873.
26. Plecarea lui Napoleon la St. Helena 1815. — Mórtea chemicului Berzelius 1848. — Stefan cel Mare învinge la Valea-Albă 1476.
27. Mórtea diplomatului George Canning, care se deslipi de Alianţa sfântă 1827.
28. Mórtea deputatului liberal din Baden Wessenberg 1860.
29. Mórtea judanului botezat Stabl, un reacşionar feudal 1861.
30. Francisc II., se mărginesce pe lângă titlul de împérat al Austriei 1804.

D i v e r s e.

Diua scade 1 órá 15 minute. În 10 începutul caniculelor.

Semne de timp. Canicule senine însemnéază an bun. Fără rónă în Iuliù nu e plóia. Ce nu stă bine în Iuliù, nu prosperă în Septembrie. Décă paianginul îşi rupe pânda în dóuë, va ploua. Décă luna plină are spre răsărit şi améði curte, va urma timp senin statornic. Când muşinóiele de furnici sunt mai ridicate ca de comun, urméază iernă grea.

AUGUST,

are 31 zile.

Măsălar.

Călindarul Iulian		Călind. Gregor.	Sorele resare	Sorele apune
Merc.	1 Scôt. † și 7 Mac.	13 Eusebiu		4 53 7 16
Joî	2 Măsc. S. Stefan	14 Rochus		4 54 7 14
Vineri	3 Cuv. Isachie	15 (†) Ad.Mar.		4 55 7 13
Sâmb.	4 SS. 7 Muc. din Efes	16 Isac		4 56 7 11

Dumineca 11. după Rusale, Evang. dela Matei c. 18., v. 2, a înv. 11.

Dum.	5 Muc. Eusigniu	17 Liberat		4 57 7 10
Luni	6 (†) Schimb. la față	18 Elena Împ.		4 58 7 8
Martî	7 Muc. Dometie	19 Sebald		5 0 7 6
Merc.	8 St. Emilian	20 (†) Stefan		5 1 7 5
Joî	9 Ap. Matei	21 Ioachim		5 2 7 3
Vineri	10 M. Laurențiu	22 Timoteu		5 4 7 0
Sâmb.	11 M. Euplu Diacon	23 Filip		5 6 6 58

Dumnezeu 12. după Rusale, Evang. dela Matei c. 19., v. 3, a înv. 1.

Dum.	12 Muc. Fotie	24 Bartolomeu		5 7 6 57
Luni	13 Cuv. Macsim	25 Ludovic		5 8 6 55
Martî	14 Pr. Miha	26 Samuil		5 10 6 53
Merc.	15 (†) Adorm. Préc.	27 Iosif		5 11 6 51
Joî	16 Aducerea Icoanei	28 Augustin		5 13 6 48
Vineri	17 Muc. Miron	29 Tai. cap. Ion		5 15 6 47
Sâmb.	18 M. Flor. și Laur.	30 Rosa fecior.		5 16 6 45

Dumnezeu 13. după Rusale, Evang. dela Matei c. 21., v. 4, a înv. 2.

Dum.	19 Muc. Andrei	31 Raimund		5 17 6 43
Luni	20 Pr. Samuil	1 L.Sept. Egid.		5 19 6 41
Martî	21 Ap. Tadeu	2 Iodoc		5 20 6 39
Merc.	22 M. Agatonie	3 Mansbet		5 21 6 38
Joî	23 M. Lup	4 Rosalia		5 22 6 35
Vineri	24 M. Eutichi	5 Victorin		5 23 6 34
Sâmb.	25 Ap. Bartolomeu	6 Zacharia		5 24 6 32

Dumnezeu 14. după Rusale, Evang. dela Matei v. 5, a înv. 3.

Dum.	26 Adrian și Natalia	7 Regina		5 26 6 29
Luni	27 Cuv. Pimen	8 (†) Nasc.Mar.		5 27 6 28
Martî	28 Cuv. Moise Arap.	9 Gorgoni		5 28 6 26
Merc.	29 (†) Tai. cap. St. Ion	10 Nicol. Tol.		5 30 6 25
Joî	30 Păr. Alesandru	11 Emilia		5 31 6 22
Vineri	31 Brăul Préc. Mar.	12 Tobia		5 32 6 20

August.

Călindar istoric.

1. Capitulara lui Györgyey la Világos (Siria) 1849.
2. Nascerea renumitului fisic și naturalist Oersted 1777. — Înființarea ordinului Iesuiților 1537.
3. Mihaiu învinge în Transilvania 1601. — Nascerea lui Napoleon I. 1769. — Nascerea lui Walter Scott, întemeietorul romanului istoric 1771.
4. Vlad, Domnul României, cu Ioan Corvin, bat pe Turci 1456.
5. Mortea agronomului celebru E. H. de Thünen 1873.
6. Simeon, Domnul Româno-Bulgar, asediază Constantinopole 912. — Lupta dela Gravelotte 1870.
7. Nascerea lui Béranger, cel mai național și mai popular poet al Franciei 1780.
8. Stefan bate pe Tătari la Prut 1518. — Mortea poetului german Martin Opitz, întemeietorul scôlei poetice silesice 1639.
9. Mortea lui Chamisso, poet și naturalist 1838.
10. Întrarea Tătarilor în Ardeal pe la Buzău 1658. — Mortea lui Wallace, un eroi al libertății scoțienilor 1305.
11. Mortea lui Nifon, mitropolitul României 1508.
12. Mihaiu învinge pe Turci la Călugăreni 1595.
13. Nascerea sculptorului Schwanthaler 1802. — Mortea componistului Carol Wilhelm 1873.
14. Nascerea filosofului Hegel 1770.
15. Mortea lui Petru Rareș, Domnul Moldovei 1546. — Nascerea principelui poezilor germani Göthe 1749.
16. Lupta nefericită la Mohaci 1526. — Nascerea filosofului Locke 1632.
17. Mortea lui Ioan Huniade Corvin 1456. — Lupta dela Beaumont 1870.
18. Mortea împăratului Româno-Bulgar Ioanițiu 1207. — Mortea lui Mihaiu la Turda 1601.
19. Lupta dela Sedan 1870.
20. Mortea poetului Lebrun, cel mai însemnat liric din scôla clasică 1807. — Captivarea lui Napoleon III. 1870.
21. Tătarii pradă Moldova 1512.
22. Restituirea republicei franceze 1870.
23. Nascerea lui Wieland 1733 și a lui Mayerbeer 1794.
24. Nascerea scriitorului despre agronomie Fraas 1810.
25. Mortea matematicului Euler 1783.
26. Cola Rienzi, un conducător al poporului, cade într'o revoltă pe stradele Romei 1354.
27. Afiarea insigniilor coronei magiare 1853.
28. Mortea limbistului I. Chr. Adelung 1806.
29. Nascerea poetului francez Ronsard, întemeietorul scôlei numite „Pleiada franceză” 1524. — Mortea lui Ludovic I, regele Ungariei 1382.

D i v e r s e.

Diua scade 1 oră 38 minute. Finea caniculelor în 10. — În 6 diua Maiestății-Séle Domnitorului.

Semne de timp. Negura, ce s'arată după apusul sórelui pe rîuri și livezi, anunță timp bun stabil. Plóia din August subție vinul. Vânturi de nord în August aduc timp statornic. Cu cât năgațul (o pasere) suie mai sus, cu atât mai rar va veni plóia. Dacă barza (cocoștêrcul) clântêne, va ploua. Când paianginul își rupe pânza plóia e aproape. Când pisicile (mûțele) cască zăcând, urmăză plóia. Când frângilele cântă diminêța, va ploua în aceea zi.

SEPTEMBRE,

are 30 zile.

Vinicer.

Călindarul Iulian		Călind. Gregor.	Sorele resare	Sorele apune
Sâmb.	1 † Cuv. Sim. Stêlp.	13 Maurichiū		5 34 6 18

Dumineca 15. după Rusale, Evang. dela Mateiū v. 6, a înv. 4.

Dum.	2 Muc. Mamant	14 Înălț. Crucii		5 35 6 16
Luni	3 Muc. Antim	15 Nicodem		5 37 6 14
Marți	4 Pr. Moisi	16 Ludmilla		5 38 6 11
Merc.	5 St. Pr. Zacharia	17 Lambert		5 39 6 9
Joī	6 Minun. Arch. Mich.	18 Toma Ap.		5 41 6 6
Vineri	7 M. Sozont	19 Constantin		5 43 6 4
Sâmb.	8 (†) Nasc. Préc. Fec.	20 Eustachiū		5 44 6 3

Dumineca 16. înaintea înălțării crucii, Evang. dela Marcu v. 7, a înv. 5.

Dum.	9 Ioachim. și Ana	21 Ap. Mateiū		5 45 6 0
Luni	10 M. Minodora	22 Maurichiū		5 46 5 59
Marți	11 Cuv. Teodora	23 Tecla		5 47 5 57
Merc.	12 M. Autonom	24 Gerard		5 49 5 54
Joī	13 M. Cornel. Sutas.	25 Cleofas		5 51 5 53
Vineri	14 (†) Înălț. c. Crucii	26 Ciprian		5 52 5 51
Sâmb.	15 M. Nichita	27 Cosma și Dam.		5 53 5 48

Dumineca 17. după înălțarea crucii, Evang. dela Luca c. 7., v. 8, a înv. 6.

Dum.	16 M. Eufimia	28 Vencesl. reg.		5 55 5 47
Luni	17 Muc. Sofia	29 Michail		5 56 5 44
Marți	18 Cuv. Eumenie	30 Ieronim		5 57 5 42
Merc.	19 M. Trofim	1 L. Oct. Rem.		6 59 5 40
Joī	20 S. M. Eustatie	2 Leodegar		6 0 5 38
Vineri	21 Ap. Codrat	3 Candid		6 1 5 36
Sâmb.	22 S. Foca	4 Franz Sev.		6 3 5 34

Dumineca 18. după Rusale, Evang. dela Luca c. 1., v. 1, a înv. 7.

Dum.	23 Zêm. S. Ioan. bot.	5 Placid		6 5 5 31
Luni	24 Mța. Tecla	6 Bruno		6 7 5 29
Marți	25 Cuv. Eufrosina	7 Iustin		6 8 5 28
Merc.	26 † St. Ioan Evang.	8 Brigita		6 9 5 26
Joī	27 M. Calistrat	9 Dionisiū		6 11 5 24
Vineri	28 Păr. Hariton	10 Francisc		6 12 5 22
Sâmb.	29 Cuv. Chiriac	11 Emilian B.		6 13 5 20

Dumineca 19. după Rusale, Evang. dela Luca v. 2, a înv. 8.

Dum.	30 Muc. Gregorie	12 Macsimilian		6 15 5 18
------	------------------	----------------	---	-----------

Septembre.

Călindar istoric.

1. Mórtea lui Feuerbach, filosof religios și desființatorul mitului divin 1872.
2. Mórtea scriitorului bisericesc Ioan Chrisostom 407.
3. Napoleon intră în Moscua 1812. — Nascerea generalului Wallenstein 1583.
4. Mórtea lui Leonida la Thermopile 480 a. Chr.
5. Începutul târgului dela Lipsa.
6. Nascerea poetului șvab Justin Kerner 1786.
7. Nascerea împăratului roman Antonin Piu 86. — Încungiurarea Parisului 1870.
8. Mórtea limbistului german Iacob Grimm 1863.
9. Mórtea lui Artur Schoppenhauer, întemeietorul unei sisteme filosofice 1860.
10. Mihaiu asediază Nicopolea 1599.
11. Mórtea medicului olandez Boerhave, care accentuă cu deosebire simplificarea tractării bolnavului 1738.
12. Traian plăcă contra Dacilor 100.
13. A doua împărțire a Poloniei 1793. — Mórtea împăratului roman Grațian 383.
14. Uciderea matematicului Vega 1802. — Încheiarea alianței sfinte 1815.
15. Nascerea romanțierului Van de Velde 1779.
16. Turcii bat pe Creștini la Nicopole 1396.
17. „Unio trium nationum“ în Transilvania 1437. — Rudolf de Habsburg ales ca împărat al Germaniei 1273.
18. Lupta dela Mirișlău în Transilvania 1600.
19. Mórtea lui Corneille, creatorul tragediei clasice franceze 1684. — Turcii ard Suceava 1485.
20. Nascerea poetului silesic Andreas Gryphius 1616.
21. Pacea între Italia și Austria 1866.
22. Nascerea lui Ludovic X, regele Franciei 1289.
23. Mórtea împăratului roman Justin II. 578.
24. Pacea între Transilvania și Ungaria 1473.
25. Mórtea lui Mircea III., la București 1559.
26. Polonii asediază Suceava 1497.
27. Mórtea reformatorului Justus Jonas, sprijinitorul lui Luther 1555.
28. Mórtea diplomatului și biografului Varnhagen de Ense 1758.
29. Ulrich Zwingli, reformatorul Elveției, cade în lupta dela Kappel 1531.
30. Descoperirea Americii prin Columb 1492. — Mórtea comandantului Husiților Ziska 1424.

D i v e r s e .

Diua scade 1 oră, 42 minute. — Începutul toamnei în 11, când diua cu noaptea e asemenea.

Semne de timp. Toamnă caldă, iernă lungă. Dacă ghindea cade înainte de St. Mihaiu, iernă va începe timpuriu. După Septembrie cald, vine Octombrie rece și umed. Opt zile înainte și după diua crucii e timpul cel mai bun de sămănat. După Sântă-Măria să n'ai pălăria (regulă pécărărescă). Cu cât rîndunelele se mută mai curînd, cu atât mai timpuriu va veni iernă. Cu cât mai mulți paiangini pe jos, și cu cât mușinóiele de furnici sunt mai mari, cu atât iernă va fi mai grea.

OCTOBRE,

are 31 zile.

Brumărel.

Călimdarul Iulian		Călimd. Gregor.	Sorele resare	Sorele apune
Lună	1 Ap. Anania	13 Eduard		6 16 5 16
Marți	2 Muc. Ciprian	14 Calist		6 18 5 15
Merc.	3 Muc. Dion. Areop. ●	15 Teresia		6 19 5 13
Joi	4 Păr. Ieroteu	16 Gal		6 20 5 11
Vineri	5 Mța. Charitina	17 Hedvig		6 21 5 9
Sâmb.	6 † Ap. Toma	18 Luca Evang.		6 23 5 7

Dumineca 20. după Rusale, Evang. dela Luca c. 7., v. 3, a înv. 9.

Dum.	7 MM. Serg. și Vach.	19 Ferdinand		6 25 5 6
Lună	8 Cuv. Pelagia	20 Vendelin		6 26 5 4
Marți	9 † Ap. Iacob a Alf.	21 Ursula		6 27 5 2
Merc.	10 Muc. Eulamp. ⓓ	22 Cordula		6 29 4 59
Joi	11 † Ap. Filip	23 Ioan Cap.		6 31 4 57
Vineri	12 MM. Proclu și Tar.	24 Rafail Arch.		6 33 4 56
Sâmb.	13 MM. Carp și Pav.	25 Chrisant		6 34 4 54

Dumineca 21. după Rusale, Evang. dela Luca c. 8., v. 4, a înv. 10.

Dum.	14 (†) C. Parascheva	26 Dimitrie		6 36 4 52
Lună	15 M. Lucian	27 Sabina		6 37 4 51
Marți	16 M. Login	28 Simon		6 38 4 49
Merc.	17 Păr. Osie	29 Narcis		6 40 4 47
Joi	18 † Luca Evang. Ⓟ	30 Claudiu		6 42 4 46
Vineri	19 Pror. Ioil	31 Lupul Ep.		6 43 4 44
Sâmb.	20 Muc Artemiū	1 L.Nvr. † T.S.		6 45 4 43

Dumineca 22. după Rusale, Evang. dela Luca c. 16., v. 5, a înv. 11.

Dum.	21 Cuv. Ilarion	2 Pom. Rapos.		6 46 4 41
Lună	22 Păr. Averchu Ep.	3 Hubert		6 47 4 40
Marți	23 Ap. Iac. fr. D-lui	4 Carol Bor.		6 48 4 38
Merc.	24 Muc. Areta	5 Emeric		6 50 4 37
Joi	25 Muc. Marcian	6 Leonard		6 52 4 35
Vineri	26 (†) St. M. Dimitrie Ⓢ	7 Engelbert		6 54 4 34
Sâmb.	27 Muc. Nestor	8 Gottfrid		6 55 4 32

Dumineca 23. după Rusale, Evang. dela Luca c. 8., v. 6, a înv. 1.

Dum.	28 Muc. Terențiu	9 Teodor		6 56 4 31
Lună	29 Mța. Anastasia	10 Andreiū		6 57 4 30
Marți	30 Muc. Zinobie	11 Martin		6 59 4 29
Merc.	31 Ap. Stachie	12 Emilian		7 1 4 28

Octobre.

Călindar istoric.

1. Mórtea astronomului Tycho de Brache 1601.
2. Turcii părăsesc Viena 1529. — Nascerea lui William Penn, fundatorul Filadelfiei 1644.
3. Rușii ocupă Chilia Bazar 1790.
4. Regele Hunilor se botéză la Constantinopol 618.
5. Mórtea fisicului Réaumur 1757. — Întruducerea călindarului republican în Francia 1793.
6. A doua alianță a lui Mihaiú contra Turcilor 1596.
7. Mórtea satiricului englez Swift 1745.
8. Nascerea lui Hengstenberg, șeful ortodocsiei protestant. în Prusia 1802
9. Suirea pe tron a Mariei Teresiei 1740.
10. Mórtea componistului Spohr 1859.
11. Nascerea componistului Lortzing 1805.
12. Nascerea fisic. W. E. Weber, întemeiătorul teoriei undulațiunei 1804.
13. Romul August, împératul Romanilor 475. — Paul Chinezu esceleză în lupta de pe Câmpul pânei contra Turcilor 1479. — Românii jură credință lui Mihaiú 1599.
14. Nascerea generalului Moltke 1800.
15. Capitulara Metulú 1870. — Consiliul de răsboiú al lui Mihaiú contra Turcilor 1595.
16. Mórtea generalului Cavaignac republican albastru 1857.
17. Decapitara lui Bogdan II., Domnul României 1451.
18. Bătălia dintre Român și Turci în Sârbia 1448.
19. Petru VI., Domnul Moldovei, bate pe Sași 1529. — Adunarea conchiemată de Horia în biserica dela Mesteacăn 1784.
20. Deschiderea congresului dela Viena 1814. — Mórtea astronomului englez Nosse 1867.
21. Mórtea renumitului poet svedic Tegnér 1847.
22. Mórtea demagogului prusian de Kampitz 1849.
23. Móre papa Leo cel Mare 461. — Nascerea renumit. chemic Mohr 1806.
24. Mórtea lui Egede, apostolul Grönlandiei 1758.
25. Mórtea regelui svedic Gustav Adolf 1632. — Mórtea renumitului botanic francez Bernard Jussieu 1776.
26. Mórtea lui Albert, regele Ungariei 1439. — Stefan cel Mare bate pe Poloni 1497.
27. Madame Roland, conducătorea girondistilor, este gilotinată 1793.
28. Petru Rareș, Domnul Moldovei, ocupă și arde Brașovul 1529.
29. Nascerea reformatorului Martin Luther 1483. — Nascerea poetului Frideric Schiller 1759.
30. Nascerea profetului turcesc Mohamed 569.
31. Mórtea filosofului și matematicului Pythagoras 504 a. Chr.

D i v e r s e.

Diua scade 1 órá 57 minute.

Seinne de timp. Octobre și Martiú sunt luni surori. Cu cât mai curênd cad frunțele din arbori, cu atât mai roditor va fi anul viitor. Gerul și vântul din Octobre îmblândesce pe Ianuariú și Februariú. Când s'arată multe lumini prin mărăcii (bălți), va urma timp senin. Lumina de amedă-nópte în Octobre aduce curênd ger mare. Dăcă șorecii de câmp trag la sat, iérna e aprópe. Când paiangetul cu cruce s'ascunde de timpuriú în pânză sa și este mult timp nevădút, atunci néua nu mai e departe. Când arborii țin mult frunțele, iérna întră târdiú. Când cocorii sbórá pe jos, mai sunt atunci díle calde,

NOEMBRE,

are 30 zile.

Brumar.

Călindarul Iulian		Călind. Gregor.		Sorele regare	Sorele apune
Joî	1 Cosma și Dam.	13 Stanislau		7 2	4 26
Vineri	2 Mucen. Acindin ●	14 Serafim		7 4	4 25
Sâmb.	3 Muc. Achepsim	15 Leonard		7 5	4 24

Dumineca 24. după Rusale, Evang. dela Luca c. 8., v. 7, a înv. 2.

Dum.	4 Cuv. Ioanichie	16 Edmund		7 7	4 23
Luni	5 M. Galaction Ep.	17 Gregoriu		7 8	4 22
Martî	6 Pavel Arch. Const.	18 Eugenia		7 10	4 20
Merc.	7 33 Muc. în Melitina	19 Elisabetha		7 12	4 19
Joî	8 (†) Ar. Mich. și Gav.	20 Felice		7 13	4 18
Vineri	9 Mucen. Onisifor	21 Într. Născ.		7 14	4 17
Sâmb.	10 Ap. Erast	22 Cecilia		7 16	4 16

Dumineca 25. după Rusale, Evang. dela Luca c. 10., v. 8, a înv. 3.

Dum.	11 Mucen. Mina	23 Climent		7 17	4 16
Luni	12 Ioan Milostivul	24 Io. G. de aur.		7 18	4 15
Martî	13 † Ioan gură de aur.	25 Catarina		7 20	4 14
Merc.	14 † Ap. Filip	26 Conrad		7 21	4 14
Joî	15 M. Gurie; post. Nas.	27 Sabina		7 22	4 13
Vineri	16 † Mat. Evang. ●	28 Sosten		7 24	4 12
Sâmb.	17 Păr. Greg. Ep.	29 Andrei		7 25	4 12

Dumineca 26. după Rusale, Evang. dela Luca c. 12., v. 1, a înv. 4.

Dum.	18 M. Platon și Rom.	30 Andreu Ap.		7 26	4 11
Luni	19 Proroc. Avdiu	1 L. Dec. Eligiu		7 27	4 11
Martî	20 Gregorie Decap.	2 Bibian		7 29	4 10
Merc.	21 (†) Intrarea în Biser.	3 Franc. Csav.		7 30	4 10
Joî	22 Ap. Filemon	4 Barbara		7 31	4 10
Vineri	23 P. Amfilochiu ep. Icon.	5 Sava		7 32	4 9
Sâmb.	24 Climent Papa R. ●	6 Nicola		7 33	4 9

Dumineca 27. după Rusale, Evang. dela Luca c. 13., v. 2, a înv. 5.

Dum.	25 Mța Ecaterina	7 Ambrosiu		7 35	4 8
Luni	26 Cuv. Alipie	8 (†) Zem. Născ.		7 36	4 8
Martî	27 Muc. Iacob Pers.	9 Leocadia		7 37	4 7
Merc.	28 Cuv. Stefan	10 Iudita		7 38	4 7
Joî	29 Muc. Paramon	11 Damascin		7 39	4 7
Vineri	30 † Ap. Andrei înt. ch.	12 Mascentiu		7 40	4 8

Novembre.

Călindar istoric.

1. Mihaiu întră în Alba Iulia 1599. — Mortea poetului german Uhland 1862.
2. Móre Justinian I., împératul Roman 565. — Mortea învêtatului Leibniz 1716.
3. Nascerea astronomului Herschel senior 1783.
4. Nascerea împératului roman Tiberiu 42. — Nascerea lui d' Alembert, enciclopedist și matematic francez 1717.
5. Jurământul de alianță la Bucuresci contra Turcilor 1594. — Mihaiu ia titlul de Domn al Transilvaniei 1599. — Nascerea istoricului german F. Ch. Schlosser 1776.
6. Mortea lui W. Hauff, celebru narator 1827.
7. Nascerea lui Carol I., regele Angliei 1600.
8. Descoperirea capului de Bună-speranță 1497. — Otto de Guericke, aflătorul pumpei pneumatice, móre 1602.
9. Persii ieau Ierusalimul dela Romani 614.
10. Alessandro Bassarab sd robesce total armata lui Carol Robert 1330. — Bătălia dela Varna 1444.
11. Nascerea lui Ganthama, întemeiătorul religiei Budhiste 550 a. Chr.
12. Mihaiu bate Nicopolea 1596. — Nascerea filosofului Spinoza 1632.
13. Uciderea Turcilor din Bucuresci și Iași 1594. — Nascerea celebrului naturalist Mayer de Heilbronn 1814.
14. Constantin cel Mare fundéază Constantinopolul 329.
15. Mihaiu arde Giurgiul 1595.
16. Stefan bate pe Turci la Catlaguba 1485.
17. Nascerea poetului francez Petru Antoniu Lebrun 1785. — Mortea împărătesei Maria Teresia 1780.
18. Mortea astronomului Littrow 1840.
19. Nascerea poetului Vörösmarty, întemeiătorul literaturii naționale la Unguri 1800.
20. Mihaiu convocă o adunare generală la Alba-Iulia 1599. — Mortea lui Fernando Cortez, cuceritorul Mexicului 1547.
21. Mortea ablegatului francez Baudin în luptă contra Bonapartiștilor 1851
22. Întemeierea universității din Lipsa 1409. — Mortea lui Galvani, aflătorul galvanismului 1798.
23. Mortea lui Mozart 1791. — Publicarea sancțiunei progmatice în Viena 1724.
24. Dubarry, metresa lui Ludovic XV., gilotinată pentru-că conspirase cu emigranții 1793. — Mortea lui Ladislau V., reg. Ungariei 1457.
25. Mortea oratorului roman Cicero 43 a. Chr. — Prima cale ferată germană 1835.
26. Petru VII, Domnul Moldovei, bate pe Cazaci 1588.
27. Nascerea poetului englez Iohn Milton 1608.
28. Mortea poetului francez Delavigne 1843.
29. Nascerea compunistului francez Hector Berlioz 1803.
30. Nascerea poetului Enrie Heine 1799. — Mortea poetului și eruditului Haller 1777.

D i v e r s e.

Piua scade 57 minute.

Semne de timp. Dêcă pomiî jên multă nea, vor desvolta puținî muguri în primăveră. Șorecii de câmp dêcă se mai arată, ierna e departe.

DECEMBRE,

are 31 zile.

Andrea.

Călimdarul Iulian			Călimd. Gregor.		Sorele resare	Sorele apune
Sâmb.	1 Pr. Naum	●	13 Lucia	✠	7 40	4 8
Dumineca 28. după Rusale, Evang. dela Luca c. 14., v. 3, a înv. 6.						
Dum.	2 Pr. Avacum		14 Nicasiu	✠	7 41	4 8
Luni	3 Pr. Sofonia		15 Valeriu	✠	7 42	4 8
Marti	4 † Mta. Barbara		16 Eusebiu	✠	7 43	4 8
Merc.	5 Cuv. Sava		17 Lazar	✠	7 44	4 8
Jo	6 (†) St. Pr. Nicolae		18 Grati	✠	7 45	4 9
Vineri	7 Păr. Ambrosie		19 Nemesiu	✠	7 45	4 9
Sâmb.	8 Cuv. Patapie	☩	20 Teofil	✠	7 46	4 9

Dumineca 29. după Rusale, Evang. dela Luca v. 4, a înv. 7.

Dum.	9 Zemisl. St. Anei		21 Toma Ap.	✠	7 47	4 10
Luni	10 Mta. Mina		22 Zenon	✠	7 47	4 10
Marti	11 Daniil stêlp.		23 Victorin	✠	7 47	4 11
Merc.	12 Păr. Spiridon		24 Adam și Eva	✠	7 48	4 11
Jo	13 Păr. Axentiu		25 (†) Nasc. D-lui	✠	7 48	4 12
Vineri	14 Muc. Tirs		26 (†) Stef. muc.	✠	7 49	4 12
Sâmb.	15 Muc. Elebteriu		27 Ioan Ev.	✠	7 49	4 13

Dumineca 30. după Rusale, Evang. dela Luca v. 5, a înv. 8.

Dum.	16 Pr. Ageu	☩	28 Pruncii nev.	✠	7 49	4 14
Luni	17 Pr. Daniil		29 Toma Ap.	✠	7 49	4 15
Marti	18 M. Sebastian		30 David	✠	7 49	4 16
Merc.	19 S. M. Bonificiu		31 Silvestru	✠	7 49	4 17
Jo	20 S. Muc. Ignatiu		1 Ian. 1880 a.n.	✠	7 50	4 17
Vineri	21 Mta. Iuliana		2 Macariu	✠	7 50	4 18
Sâmb.	22 Mta. Anastasia		3 Genoveva	✠	7 50	4 19

Dumineca înaintea nasterii lui Cristos, Ev. dela Mateiu c. 1., v. 6, a înv. 9.

Dum.	23 MM. din Crit		4 Tit.	✠	7 50	4 20
Luni	24 M. Eugenia		5 Telesfor	✠	7 49	4 22
Marti	25 (†) Nascerea D-lui		6 (†) Botez. D-lui	✠	7 49	4 23
Merc.	26 (†) Sobor. Préc.	☩	7 Isidor	✠	7 49	4 24
Jo	27 † St. Stefan		8 Severin	✠	7 48	4 26
Vineri	28 20 mi de mucen.		9 Iulian Bas.	✠	7 48	4 27
Sâmb.	29 Pruncii cei uciși		10 Pav. Pust.	✠	7 47	4 28

Dumineca înaintea botezului, Evang. dela Mateiu c. 1., v. 7, a înv. 10.

Dum.	30 Mta. Anisia		11 Higinus	✠	7 47	4 28
Luni	31 Cuv. Melania		12 Ernest	✠	7 47	4 31

Decembre.

Călindar istoric.

1. Mórtea poetului Frideric Hebel 1863.
2. Mórtea componistului Marschner 1861.
3. Tractatul dintre Români și Sași 1507.
4. Mórtea lui Wilhelm Grimm, sprijinitorul fratelui său Iacob Grimm 1859. — Nascerea generalului Blücher 1742.
5. Nascerea lui Beethoven 1770.
6. Mórtea universalului scriitor german Herder 1803.
7. Nascerea satiricului spaniol Breton de los Herreros 1800.
8. Nascerea chemicului englez Graham 1805.
9. Mórtea lui Sigismund, regele Ungariei 1431. — Revisionarea constituției austriace 1867. — Mórtea celebrului novelist italian Bocaccio 1735.
10. Nascerea componistului de cântece Abt 1819.
11. Nascerea Egiptologului Lepsius 1810.
12. E. G. Hotho, scriitor istoric-artistic, móre la Berlin 1873.
13. Alianța dintre Moldova și Polonia 1527.
14. Stefan întră triumfător în Sucéva 1467.
15. Nascerea astronomului Kepler 1571.
16. Mórtea împăratului roman Iustinian II. 711.
17. Ioan Wicleffe, reformatorul Angliei móre 1587.
18. Mórtea istoricului britic Macaulay 1859. — Nascerea împăratului roman Titu 40.
19. Mórtea împăratului roman Marcu Aureliu Comod. 192. — Aședarea lui V. Emanoil la Roma 1870.
20. Mórtea lui Ludovic 12, regele Franciei 1515. — Nascerea lui Zwingli 1484.
21. Mórtea istoricului B. G. Niebuhr 1831.
22. Prinderea lui Horia și Cloșca 1785.
23. Mórtea lui Iosif Mendelssohn, promovât. emancipărei Judanilor 1786.
24. Mórtea lui Francisc Drake, care aduse crumpenele și tutunul din America 1595.
25. Nascerea „Verginei de Orleans“ Jeanne d'Arc 1412.
26. Galileo Galilei descopere sateliții lui Jupiter 1610.
27. Mórtea lui Galilei 1642.
28. Nobilii ocupă Clujul cu asalt 1438. — Napoleon III. móre la Chislehurst 1873.
29. Mórtea celebrului botanic Linné 1778.
30. Mórtea renumitului naturalist George Forster 1794.
31. Mohamed ocupă Mecca 630. — Nascerea pedagogului Pestalozzi, întemeietorul metodei intuitive și ameliorătorul sistemului de educațiune 1746.

D i v e r s e.

Dela 10 ziua începe a cresce; până atunci ea mai scade cu 4 minute, apoi până la fine cresce 22 minute. — În 10 ziua cea mai scurtă și nóptea cea mai lungă, începutul iernii. În 16 Decembre întunecime la lună, începe séra la 4 ore 26 minute și se termină la 6 ore și 5 minute.

Semne de timp. Când câinii latră la lună, urmăză ger mare. Gerul și néua din Decembre promit mult grău. Crăciunul verde aduce pasci albe. Decembre umed nu promite mult. Când porcii de îngrășat mănâncă bine, va fi timp senin. Gâsce sălbatiche multe sunt trabanții iernei înfricoșate. Apropiarea iepurilor de comune pređice ger mare.

Conspectul lungi-

Ziua lunei	L u n g i m e a											
	Ianuariu		Februariu		Martiu		Aprile		Maiu		Iunie	
	ore	min.	ore	min.	ore	min.	ore	min.	ore	min.	ore	min.
1.	8	39	10	5	11	41	13	29	15	5	15	58
2.	8	41	10	8	11	45	13	32	15	8	15	59
3.	8	44	10	11	11	48	13	36	15	9	15	59
4.	8	46	10	14	11	52	13	39	15	10	16	0
5.	8	48	10	18	11	55	13	43	15	13	16	0
6.	8	50	10	21	11	59	13	46	15	15	16	0
7.	8	52	10	24	12	2	13	50	15	17	16	1
8.	8	55	10	28	12	6	13	53	15	20	16	1
9.	8	57	10	31	12	9	13	56	15	23	16	1
10.	8	59	10	34	12	12	13	59	15	25	16	1
11.	9	2	10	38	12	16	14	2	15	27	16	1
12.	9	5	10	42	12	19	14	6	15	29	16	1
13.	9	7	19	45	12	23	14	9	15	31	16	0
14.	9	10	10	48	12	27	14	12	15	33	16	0
15.	9	12	10	52	12	30	14	15	15	35	16	0
16.	9	15	10	55	12	34	14	18	15	37	15	59
17.	9	18	10	59	12	38	14	21	15	39	15	59
18.	9	21	11	2	12	41	14	25	15	41	15	58
19.	9	24	11	6	12	44	14	28	15	42	15	57
20.	9	27	11	9	12	47	14	31	15	44	15	56
21.	9	30	11	13	12	51	14	34	15	45	15	55
22.	9	33	11	16	12	55	14	37	15	47	15	54
23.	9	36	11	19	12	58	14	40	15	48	15	53
24.	9	39	11	23	13	2	14	43	15	50	15	52
25.	9	42	11	27	13	5	14	46	15	51	15	51
26.	9	45	11	30	13	8	14	49	15	53	15	50
27.	9	48	11	34	13	12	14	52	15	54	15	48
28.	9	52	11	37	13	16	14	54	15	55	15	47
29.	9	55			13	19	14	57	15	56	15	45
30.	9	58			13	22	15	3	15	57	15	44
31.	10	1			13	26			15	57		

mei zilelor.

zilei în luna:

Ziua lunei	Iuliu		August		Septembrie		Octobre		November		Decembre	
	ore	min.	ore	min.	ore	min.	ore	min.	ore	min.	ore	min.
1.	15	42	14	24	12	43	10	58	9	18	8	20
2.	15	40	14	21	12	38	10	54	9	15	8	19
3.	15	39	14	18	12	35	10	51	9	13	8	18
4.	15	37	14	15	12	32	10	48	9	10	8	18
5.	15	35	14	12	12	28	10	44	9	8	8	18
6.	15	33	14	9	12	25	10	41	9	5	8	17
7.	15	31	14	7	12	21	10	39	9	2	8	17
8.	15	28	14	3	12	18	10	34	9	0	8	17
9.	15	25	13	59	12	14	10	31	8	57	8	16
10.	15	24	13	56	12	11	10	27	8	55	8	16
11.	15	22	13	53	12	7	10	24	8	52	8	16
12.	15	19	13	50	12	4	10	21	8	50	8	17
13.	15	17	13	47	12	1	10	17	8	48	8	17
14.	15	15	13	43	11	57	10	14	8	45	8	17
15.	15	13	13	40	11	53	10	10	8	44	8	18
16.	15	10	13	36	11	52	10	7	8	41	8	18
17.	15	7	13	33	11	46	10	4	8	39	8	19
18.	15	5	13	30	11	43	10	1	8	37	8	20
19.	15	3	13	27	11	39	9	58	8	36	8	21
20.	15	0	13	23	11	36	9	54	8	35	8	22
21.	14	57	13	20	11	32	9	51	8	33	8	23
22.	14	54	13	16	11	29	9	48	8	31	8	24
23.	14	51	13	13	11	26	9	45	8	29	8	25
24.	14	49	13	9	11	22	9	42	8	28	8	26
25.	14	46	13	6	11	19	9	39	8	27	8	28
26.	14	43	13	3	11	16	9	36	8	25	8	29
27.	14	40	12	59	11	12	9	33	8	24	8	31
28.	14	37	12	56	11	9	9	30	8	22	8	32
29.	14	34	12	53	11	5	9	27	8	22	8	34
30.	14	31	12	49	11	1	9	24	8	21	8	36
31.	14	27	12	46			9	21			8	38

Călindar agronomic.

I A N U A R I U.

In curte. În ȃilele geróse ímblătesce sémęnta de in și de trifoiu; trage vinurile de pe drojdii; păzesce de ger cămara de póme și alege pe cele putrede; vętură și întórcе bucatele în gránariu; cercetéză napii și cartofii și alege pe cei stricați; taie lemne de foc și de lucru. Direge și ad în ordine instrumentele economice. —

In grajdii. Grijesce ca grajdul să fiă cald și ca vitele să aibă bun așternut; la améđi, când e sóre lasă vitele să umberle prin curte și aeriseșce grajdul; pe cele însărcínate nutresce-le mai bine, ține-le mai curate și le țesélă des; când e ger mare nu curăți gunoiul prea des; apa să se scóță vitelor atuncі când se adapă, ca să nu fiă prea rece; apa rēmasă nebeută să se verse; oile au lipsă mare de mișcare pe cāmp și când nu află érbă; galițele să fiă în loc cald, bine provędute cu apă și cu māncare. —

In grădina de pomi. Curăță pomii de omide, de muschi și de crengi uscate; sapă gropi (dēcă nu e ínghetăt pāmęntul) pentru pomii, cari voesci a-i sădi la primăveră; reparéză gardurile grădinei și le apěrá de iepuri; gardurile vii rețéză-le; în ȃile mai domóle taie surcele nobile și le íngropă în pāmęnt; pregătește pari pentru pomii tineri, și legături de paie; gunoesce grădina; sapă scóla de pomi în afunđime de 50—80 centimetri; adună simburі de póme pentru scóla de pomi din pómele ce se petrec. —

In grădina de legumi. Sapă pāmęntul, dēcă nu e ínghetăt; fă straturі calde (pătule de gunoiu, melegarii) pentru legume timpuriі; dēcă e iernă ușoră poți sēmęna spinat, pătránjei și salată; procură semínțele, ce-ți lipsesc și caută a repara și a aduce în ordine ínstrumentele pentru grădină; dēcă n'ai gunoit tómnă, gunoesce acum straturile; ímpletesce rogojinі de paie pentru pătule. —

In cāmp. Cară gunoiul dospit; gunoiul de porc este bine a se scóte pe locurile de luteră; dēcă e desghetăt continuă cu aratul, ce nu s'a făcut tómnă; abate apa de nea de pe sēmęnăturile de tómnă, ca să nu degere; taie mărăciniі de pe liveđi, curăță mușínóiele; astupă

gropile; gunoesce fânatele cu cenușă, cu funingine, cu plévă séu cu gunoiu putred. — În **viu și la himeiū**. Grijesce pentru pari de viie și de himeiū, cară gunoiul grămadă lângă ele, mai bun e cel de jumătate dospit; pentru viu nouă se sapă pământul în afundime de 70 — 100 centimetri. — În **stupină**. În dila plăcute lasă albinele să sbóre, decă nu e nea în apropiere; când e ger și când ninge păzesce-le de frig și de șoreci. — În **pădure**. Taie lemne de lucru și de foc; timpul vênatului de iepuri, vulpi, căprioře, și animale răpitoare, cu deosebire lupi.

F E B R U A R I U .

În **curte**. Cerne sémênța de bucate și o curăță de neghină; finesce lucrurile restante din Ianuariu; macină provisiune de făină pe mai mult timp; întorce și vântură bucatele în grănar; pregătesce sémênța pentru sémênăturile de primăveră. Continuă și termină trasul vinurilor nouă de pe drojdii; curăță butile de mucedelă; fărmitul păpușoiului. Cine are de cuget a zidi ceva, să nu uite a-și procura de acum materialul trebuincios. — În **grajdiu**. Caută des, fiind-că e timpul fătatului; grijesce bine vitele de tras și cele fătate; lasă berbecii la oile, care vreî să fete în Iuliu. Vitelor de tras și de prăsilă să le dai acum nutrețul cel mai bun grijit a-nume spre acest scop din tómnă. Boilor să le dai des urluielă de orz cu paie tăiate. Vițeilor le așterne des, decă au urdinare pune în mai multe locuri prin staule cretă pentru lins. Oile împărechete în Septembrie fată acum, asemenea și scrófele care s'au vierit la începutul lui Octobree. Decă printre așternut presărăm cenușă, purceii nu fac păduchi. Înnoiesce oilor fătate așternutul de paie la fiă-care cinci dila. — În **grădina de pomi**. Sémênă scóla de pomi și plântéză pomi pădureți pentru altuire. Finesce curățirea pomilor de omide, de cójă și de ramurile uscate; sapă la rădăcina pomilor; reguléză coróna pomilor, anume micșorezá coróna pomilor sădiți din tómnă, ca să li se întărescă tulpina; ranele mai mari se taie și se ung cu cêră de altuit; mută pomi tineri; plantéză plop, sălci, arini etc.; taie ramurile de altoi tinere și le păstrează în năsip umed până când ai lipsă de ele; tunde gardul viu și procură plantele de lipsă pentru suplinirea defectelor; taie sade de strugurei, agriși, gutui, și le păstrédă îngropate la loc răcoros până în luna viitoare; sémênă scóla de pomi. — În **grădina de legumi**. Pe timp móle se póte începe săpatul în grădină. Pregătesce pătule de gunoiu și sémênă în ele salată, cras-

taveți, ridichi de lună, pepeni etc.; în pământ rece sémănă cătră finea lunei cépă, morcovi, pătrânjei spânac și păstrănapă. — În **câmp și pe liveți**. Continuă căratul gunoiului și risipe pe cel cărat; curăță locurile de pietri; ară, decă iértă timpul, locurile destinate pentru luțernă, ovės, orz și alte sémănături de primăveră. Pe liveți risipe mușinóiele, curăță spinii și răchițele; repară șanțurile; gunoiesce livețile svéntate cu gunoiu de óre; cele umede cu cenușă, cu funingine, cu ghips; dar numai când e timpul svântat. Abate apa de pe sémănături, fiind dăunósă acestora. — În **viș și la himeiú**. Pregătesce pari de lipsă și nuiiele de legat. Locurile destinate pentru himeiú se pot ara de o urmă și jumătate până la dóuë; procură vița de vie pentru plantațiuni nóuë. — În **stupină**. Pregătesce locul de véră pentru stupi; repară coșnițele; transpórtă pe cele ce vrei să le muți. — În **pădure**. Se încheie cu tăiatul lemnelor de lucru și de foc; vênatul se mărginesce numai pe lângă animale răpítóre.

M A R T I Û.

În **curte**. Luna acésta fiind mai mult umedă nu e favorítóre pentru îmblătit. Bucatele în graunțe din pod ori magazin să se întórcă des. Dacă în Februariú nu ai măcinat provisiune de făină pe mai mult timp, macină acum, pentru-ca în timpul lucrului mai greu, ce se apropiă să nu fi silit a perde timp și a te lipsi de folosirea viteilor în acel timp. Pregătesce sémënța pentru sémănăturile de primăveră; înmóia în apă calduță pe cele ce incolțesc greu, cum sunt acaiți (salcâm), celer, tăbac (tutun) și diferite sémënțe de pomi. Trage vinurile a dóua óră. — În **grajdiú**. În zile cu sóre curăță și aeriséză grajdurile. Economul bun nu uită a griji nutrețul cel mai bun pe timpul aratului. Cară zoi (zéma de gunoiu) pe locurile de napă. Scrófele fétate trebuie bine ținute, să li se dea crumpene; ér purceii trebuie cât mai curënd deprinși la mánzare. Lasă vierii la scrófele de prăsilă, care n'au fétat. Cruță iepele însărcinate. Nutresce bine vitele fétate, mai vêrtos cu otavă, și cu fărină ori cu grăunțe. Oile se pot scóte la pășune după-ce s'a uscat roua, séu bruma. Găinile și găsele se pun să clocescă. — În **grădina de pomi**. Începe ocularea și altuirea pomilor, sădesce și mută pomișori noi. Pe la finea lunei deslégă ramurile altuite în anul trecut. Continuă curățirea pomilor de omide. Întocmesce scóla de pomi. Curăță scórța pomilor bêtrâni, și o unge cu mestecătură de var nestins și de baligă de vite

cornute. Tunde (retéză) perii, merii, gutuii și frăgarii. Apără piersecii (caisii) și migdalii de răcélă, acoperindu-i nóptea. Fă gropițe în jurul pomilor tineri, ca să se adune apa de plóie. Séménă séménță de pomi. — În **grădina de legume**. Séménă anison, curechiu timpuriu, caralabe, carfioli, morcovi, salată, pătrânjei, țeler, păstinac, mărar, chimin, mac, cépă de sădit, sfecle, tutun și crumpene veratice. Pune și curechiul de séménță, precum și morcovii și napii. Décă timpul e secetos, udă diminéta straturile, séra nu e bine, că-cî pot îngheța. Plantele brumate trebuesc udate înainte de răsărirea sórelui cu apă fórté rece. — În **câmp**. Séménă ovés, orz, grâu de primăveră, mazere, măzêriche. Ară și grapă bine locurile destinate pentru mazere, linte, cânepă, in, tăbac și napî. Pe timp svéntat grapă locurile cu grâu, trifoiu și lúternă, însă numai după-ce au răsărit bine. Printre séménăturile de tómnă și de primăveră se póte arunca séménță de trifoiu. Curăță fênațele de mușinóie, de pietri, de tufe, etc. și séménă locurile góle cu séménță de érbă, adunată încă din tómnă anume pentru acest scop. Grapă fênațele și luncile; locul de érbă prin acésta se curăță și fênul cresce mai bine. Séménă ovés cu măzêriche, sêu orz de primăveră pentru nutreț verde de veră. În pămêntul arenos (năsipos), e bine a apăsa holdele cu travalicul. Presară locurile de trifoiu cu ghips. — În **vii și la himeiu**. Continuă cu rigolarea (săparea afund) pămêntului pentru plantațiuni nouë de himeiu. Cătră finea lunei pâruesce, desgrópă și cercuesce vița; sapă și gunoesce via. Vițele mai tarî se pot botoși. La plantațiunile nouë să nu lași, decât un mugure descoperit. — În **stupină**. Vizitéză și curăță în díle călduróse coșnițele; nutrește stupii slăbuți; slobóde albinele pe afară, dar nu le lăsa urdiniș mare, că-cî își fură unele dela altele mîerea. — În **pădure**. Finesce cu tăiatul lemnelor și cu scóterea tulpinilor. Începutul transportărei de plute. În pămênt umed se sădesc sálcii și plopî. Pregătesce pămêntul pentru séménarea seminței de arbori. Séménă acați (salcâmi), fagi, frasimî, stejari și carpinî. Se mai pot vêna numai șnepî (sitari), că-cî celelalte se împărechéază.

A P R I L E.

În **curte**. Nu neglige svénturarea și întórcerea grăunțelor. Curăță și aeriséză celarul (pivnița, podrumul, beciul). Alege crumpenele de séménat. Curăță fântânele. Începe reparaturile de casă și edificiele nouë, ce ți-ai propus a ridica. Înălbitul pânzelor; topirea inului. — În

grajdiū. Clasifică oile. Jugănitul (castrarea) armăsarilor, mănzilor, vițelor, taurilor, areților (berbecilor), decât nu s'a făcut în luna trecută. Dă vitelor nutreț uscat înainte de a le scóte la pășune. Ține bine cu nutreț vitele de tras. Iepele fătate trebuiesc provădute bine cu nutreț; mănzii deprinși de timpuriu să mănânce și îndată ce-au început a mesteca să le dai fân și ovės. Iepele încă nemânzite trebuiesc duse la armăsar. Asemenea se gonesc mai cu sémă acum și în Maiu vacile, care umblă la pășune. Se trece pe încet la nutreț verde, amestecând nutrețul uscat cu lăternă verde. Vitele tinere se scot la pășune. Oile trebuiesc ferite de pășune umedă; ér mieii se pasc deosebiți numai după-ce s'a uscat érba de róuă. Grijesce bine mănzii și viței destinați pentru tras. — În **grădina de pomi.** Udă bine pomii sădiți de nou. Sapă și plivesce scóla de pomi. Continuă nobilarea pomilor și răsboiul contra omidelor. Timpul plantărei gardului viu. Scutesce cócăzele și agrișele de rēcălă acoperindu-le peste nópte. Se continuă strămutarea, curățirea, ciontarea și altuirea pomilor. Ramurile și mugurii degerați se ciontéază frumos. Nobilarea pomilor bătrâni se face prin altuirea sub scórtă, altuind pe rând câte două ramuri odată și repetind procedura numai după-ce s'au prins cei dintâi. Pomii nobilați, cari nu cresc destul de iute, se supun întinerirei, adecă se altuesc din nou, dându-se pomului o corónă nouă. Cireșii nu sufer întinerire, dar ei se pot gunoi la rădăcină. Pomii brumați după ce au înfrunđit, seú chiar după-ce au înflorit, se pot însănătoșa prin udare cu apă fórté rece înainte de răsărirea sórelui. — În **grădina de legume.** Gătesce pătule de gunoiu pentru plante de tăbac. Sémână mazere, fasole, vérză, carfiol, cālărabe, crastaveți, pepeni, salată de véră și crumpene pentru bucătărie. În lipsă de plóie nu uita a uda séménaturile de grădină, însé diminéța, nu séra. Ridichea de véră asemenea trebuie séménata. Când e timpul frumos descopere straturile calde; udă-le regulat și le feresce de buruene. Răresce salata, ridichile de lună, morcovii, ș. a. Smulge și resădesce răsadul mai mare pentru legumele timpurii. Sémână de nou mazere; ér pe cea séménată mai demult o sapă și înplântă ramí lângă ea. Pe la mijlocul lunei poți începe cu pusul fasolei tu-fóse; dar câte puțină, repetind procedura tot la 10 zile. Sapă și udă fragile. Pune pepeni în țelină de nou spartă și gunoită; asemenea și crastaveți. — În **grădina de flori.** Sapă straturile sădite; légă hiacintul și narcisul; sapă și curăță de buruénă florile care iernéză în pământ; sădesce

în ôle orî în straturî bine cultivate răsăd de garófe; rupe ramiî laterali la primule și la auriculele, care voescî să facă sēmēntă; pune în ôle ca să încolțescă rădăcinile de georgină și apoi le sădesce în pămēnt, că-cî vor înflori aprópe cu o lună mai curēnd; pune în fața sórelui, dar în loc ferit de vēnturî amarile, gladiole, rădăcinî de oxale, tigrídie, etc.; sădesce orî ce specie de florî de ferēstră pentru a le păstra în ôle. — În **câmp**. Până în luna acēsta cei mai mulți economî aũ sēmēnat tóte fructele spicóse; cine a întărđiat cu aceea lucrare, să nu o mai amāne acum. Începem cu sēmēnatul păpușoiului și cu pusul crumpenelor și napilor; de altmíntrea cu sēmēnatul și pusul acestor semințe nu trebuie prea grăbit. Pe la finea luneî însē trebuie să fiă sēmēnate locurile destinate pentru nutreț de păpușoiũ (cucuruz de cósă). Pe la finea acesteî luni se póte începe și ogorătul. Plivesce sēmēnăturile de câmp. Sapă păpușoiul (cucuruzul, porumbul) îndată-ce i-a dat a patra fóie. Risipe mușinóiele, decă acēsta nu s'a făcut pană acum. Orzul sēmēnat pe umeđelă va aduce seceriș bogat. După St. George să nu se mai pască fēnațele. Poți sēmēna pentru nutreț verde de véră ovēs, orz cu mázēriche, cum și pentru nutreț de tómnă și de érnă napî, morcovi, etc. Liveđile trebuiesc curățite de părăేశă. Se pun cartofi, napî de zachar și de nutreț. Sēmēnăturile de tómnă se grapă și decă sunt prea mari se pasc cu oile în timp secetos. Se stropesc fēnațele. Presară trifoiul cu ghips. — În **vii și la himeiu**. Se finesce cu scosul, cu legatul și cu păruitul viilor. Săpatul întâiũ; sădesce viță în scóla de viță și în viile nóuē. Nobilarea vițelor. Curăță himeiu. — În **stupină**. Curăță cojnițele și nutresce stupiî slabi. — În **piscină**. E timpul ouatului. Să înceteze pescuitul. — În **pădure**. Taie nuele pentru corfe. Taie ulmî și teî pentru scórtă. Transportarea plutelor. Sēmēnă sēmēnta de brad. Sădesce arborî tinerî. Stirpesce omidele și larvele lor. Vēnatul sítarilor si al animalelor selbatice; vénéză paserile răpítóre de pe la cuiburi, și vulpile din găuri.

M A I Ū.

În **curte**. Grijesce de grānar în modul arētat la Aprile. Curăță hambarele, podurile, pivnițele pentru nutreț. Curăță fântānele. Trage vinurile a doua óră. Cugetă la asigurare contra focului și a grindinei. Ordínă și regulēză cele trebuítóre pentru făcutul și adusul fēnului. Continuu lucrarea inului și a cănepei. — În **grajdiũ**. Ține vitele de

tras cu nutreț verde. În timp frumos tunsul oilor și spălatul lânei. Pe grămada de gunoiu pune în totă săptămâna câte un strat de pământ. Începe îngrășatul porcilor cu luțernă. Gonitul vacilor mai ține încă. Iepele trebuiesc duse la armăsar chiar și acelea, care au fost deja odată. Porcii peste veră să nu ducă lipsă de apă. Începe a da nutreț verde vacilor cu lapte. Scóte vitele tinere la pășune.

— În **grădina de pomi**. Udă des pomii nobilați și slăbesce-le puțin legătura. Curăță pomii de gândaci și de omide. Décă s'arată gândaci mulți în Maiu, diminéța de timpuriu trebuiesc scuturați arborii și adunând gândacii căduți să-i dăm órelor din curte (găinilor, găscelor, etc.) Contra melcilor pune sub pomi șomaiage de paie ude, preste nópte ei intră în acele și diminéța îi poți prăpădi. În timp secetos udă pomii mutați. Décă pomii nobilitați s'au prins, li se frâng crescăturile, ce se află sub sadă. Delătură gunoiul pus de tómna în giurul pomilor. Pomii, a căror frunze sunt palide, se udă la rădăcină cu sânge de vită, subțiat cu apă. Bun e următorul gunoiu: 2 părți balegă prospătă, 2 părți sânge și 7 părți apă, amestecate și turnate într'o grópă la rădăcina pomilor slăbuți.

— În **grădina de legumi**. Smulge din răsad pe la mijlocul lunii plantele de tăbac (tutun) și le pune la locul lor. Asemenea mută curechiul (vérza), salata cu căpățina, endivia și cele mai multe legumi de prin pătule. Continuă plivirea și săparea diferitelor plănțe în grădină, ca și în câmp. Sémână ridiche de lună și de érnă. Păruesce și sapă mazerea și fasolea; sapă și cartofii (crumpenele). Timpul plantărei napilor și a verzei. Căpăținele cele mai frumoase de salată se lasă de sémână. Răsădesce crastaveții și pepenii crescuți în óle, orî în pătule de gunoiu. Pune crastaveți, bostani și fasole în pământ rece. Legumele sémenate mai de timpuriu se sapă, se plivesc și se răresc, ca să rămână în distanță de 20—30 cm. În timp secetos se udă diminéța și séra; peste di nu. La fasole să se implănțe pariî înainte de a se pune; ér la smeură să se lase numai câte 2 vițe tinere, crescute din pământ. Începem a sădi cépă și țeler.

— În **câmp**. Sémână orz, in și cânepă. Sémână păpușoiul (cucuruzul, porumbul) când înfloreasc merii, și cartofii (crumpenele) când înverdesc fagiî. Repararea drumurilor de câmp. Încheie cu ogoritul, decă favorizéază timpul. Timpul de a opri oile din fênațe. Cositul trifoiului și luțernei începe. Fênațele séu liveđile espuse inundărilor trebuiesc cosite cât mai timpuriu. Séménatul de meiü, hirișcă și alte plante uleóse. Tunde holdele prea mari,

Grapă cartofii. Sapă rapița. — În **vii** și la **himeiū**. La vii plivitul și legatul e lucrul principal, pe la finea lunei se pôte începe și săpatul. Afumă viile în caz de brumă. Rupe surceii sterpi. Păruiesce, légă și gunoesce himeiul. — În **stupină**. Grijesce de stupi, că-ci pot să începă a roi. — În **pădure**. Pe munți mai înalți poți continua cu tăiatul. Taié răchită pentru coșuri, ér ulmî și tei pentru scórtă. Pe la finea lunei culege sémēnta de ulm. Încheie cu sémēnatul de arbori. Pregătesce loc pentru sémēnatul ulmilor. Vēnatul să se mărginēscă pe lângă vulpi și alte animale stricăcióse. — În **grădina de flori**. Plivesce și sapă straturile de flori, ca să nu se scórtoșeze pāmēntul în urma ploilor. Resădesce florile crescute în óle, cum sunt: viorelele, garófele, rozele, etc. și le udă bine în caz de lipsă. Sădesce asemenea în pāmēnt rece pelargonii, fucsii și verbine. În noptile reci, nu strică a acoperi georginele rēsărite.

I U N I Ū.

În **curte**. Prepară, reparéză și ține în ordine instrumentele economice de tómnă. Curăță șura și podurile. Întórce bucatele în grănar. Curăță fântănilé. Dēcă nu ți-ai asigurat încă sémēnăturile de câmp contra grindinei, asigură-le acum. Închide ferestrele pivniței, buțile cu vin să nu stea nici cât góle, umple-le des. Sară și topesce untul. — În **grajdiū**. Scaldă cât de des caii și vitele cornute. În timp uscat grāmada de gunoiū trebuesce udată în tótă săptămāna de dóuē orî cu zoiū (zémă de gunoiū) și trebuesce pus un rēnd de pāmēnt dēsupra. Caii destinați pentru lucrul greū de câmp să nu se māne în fugă. Rānesce des grajdiurile din cauza gunoiului móle. Încheie cu tunsul oilor. — În **grădina de pomi**. Sapă în jurul pomilor, însē cu grijă. Continuă ocularea și altuirea în partea de rēsărit și de apus a pomului. În timp secetos trebuesc udați pomii tineri. Smulge crescăturile nóuē de la rădēcinile și de pe trunchiul pomilor. Adună sîmburi de cireșe și-î sémēnă îndată, că-ci altcum se usucă și rēsar greū. Sapă și plivesce scóla de pomi. Usucă pentru érnă cireșe, vișine, strugurei, etc. Udă pomii străplântați. — În **grădina de legumi**. Pune parî la fasole. Sémēnă ridichi de érnă. Stirpesce omidele de pe vérză. Săpatul verzei. Sémēnă harmagiuc (scandix, cerbel), timian, diferite speciî de vérză; sădesce cartifiolă, napi, morcovi, vérză cu căpățina etc. Sapă napii și crumpenele. — În **câmp**. Cosesce érba îndată ce e cóptă de ajuns, până nu se trece; că-ci cine

prea întârzie face paie în loc de fân. Să nu mîni oile prin locuri mărăcinose și umede, ca să nu se călbezescă. Ogoritul trebuie încheiat. Cositul și uscatul trifoiului. Începutul sîmînatului rapiței. Spicele de sîcară, din locul cu grâu, eșind desupra, trebuiesc tăiate, ca să rămîna grăul cît mai curat. Continuarea săpatului. A se vedea de făcutul fînului în tîtă puterea. Ierba trebuie cosită cînd e mai înflorită. Se mai pîte sîmîna în luna acîsta meiu (mălaiu, alac), hrișcă, in, cum și mazere, măzêriche, ovês și orz amestecate pentru vite; asemenea, decă vreî să sîmeni păpușoiul (cucuruzul, porumbul) ca nutreț, sîmînă-l în luna acîsta; pe timpul sîmînatului de tîmnă și pentru începutul iernei vei face ast-mod sumă d'un nutreț din cele mai bune. — În **viî și la himeiu**. Încheierea săpatului al doilea. Vițele de viî înfloresc, nu e bine a umbla printre ele; de aceea legatul trebuie făcut mai înainte, sîu îndată după-ce se scutură florile. — În **stupină**. Grijește de stupi și de roiî cei tineri, ca să nu se pîrdă. — În **piscină**. Timpul sporirei crapilor și al linilor.

I U L I Ū.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În **curte**. Nu uita întîrcerea sîu mișcarea bucatelor în grăunțe. Curăță bine și repară șura și podurile. Acum se fac claponii. La cîratul bucatelor din cîmp pune în car dedesupt rogojine, ca să nu pice jos grăunțele. Adună grăunțele, ce se scutură cu ocașiunea cîratului și descîrcatului, că-cî fiind cele mai frumoșe și mai cîpte, sunt fîrte bune de sîmîntă. Îmblătitul rapiței. Cîratul fînului. Topitul inului. Îngrijește și nutrește bie gîndacii de matasă. Aerisîză și ține rece pivnița (celarul). Vinurile, mai vîrtos cele fine, să nu le spezezi înainte de Septembrie. Îmblătesce rapița. — În **staul**. Tunsul mieilor. Udă des grămada de gunoiu cu zoiu (pișelău) și pune-î cîte un strat de pămînt pe desupra. Lasă berbecii la oile, care vreî să fete în Decembrie și Ianuariu; asemenea lasă vierii la scrîfele, care vreî să fete în Noembrie. În cîldurile mari din acîstă lună, vițeiî micî mai bine să se țină acasă, decăt în cîmp. Adauge nutrețul vitelor de tras, decă le supui la muncă grea. — În **grădina de pomi**. Desfă legătura la pomii oculați mai înainte, ocularea se mai pîte continua încă și acum. În timp uscat udă pomii sâdiți din primăveră. Pune proptele la crengile prea încărcate de pîme. Sapă împrejurul pomilor tineri. Curăță agrișii și cîcăzii. — În **grădina de legumi**. Adună sîmînta cîptă

din unele legumi de grădină. În timp neploios udă cu diligintă plantele, care au de-a mai cresce și le plivește. Adună sémēntă de ridiche, spinat, cēpă, napī și vérză. Sémēnă ridiche de iernă. Pentru trebuința de tómnă se pôte sémēna salată cu căpățina, ridiche și spinat. Întórce pepenii și dēcă e secetă, udă-î. — În **câmp**. Începe cu seceratul. Gată cu căratul fēnului. Risipe mușinóiele în livețile cosite. După seceratul grăului ară miriștea îndată și o sémēnă cu măzeriche și cu păpușoiu (cucuruz, porumb) des pentru nutreț de vite. În miriștea próspectă mână mai întâiu vite cornute și apoi oi, că-cī sunt multe plante veninóse, care strică oilor, dēcă ele pasc acolo mai întâiu. Smulsul cănepei și al inului. A dóua cosire a trifoiului și cosirea trifoiului de sémēntă. Udarea liveților, dar numai séra târđior. — În **vii si la himeiu**. Locurile góle din vii trebuiesc săpate și sémēnate cu ceva mai de timpuriu, ca să nu stea nefolosite. Săpatul de a dóua óră încheiat. Frunțele de pe dedesupt și ramurile prea lungi se rup. La săpatul al doilea se adună mult pământ la rădăcina vițelor. — În **stupină**. Stupii roesc încă; grijesce, ca să aibă umbră, când e cald tare și le pune nadă, ca să pótă lucra. — În **pădure**. Udă scóla de arbori. Căratul fēnului din pădure. Vēnatul de rațe tinere.

AUGUST.

În **curte**. Curățirea fântănilor. Așeză óuele pentru trebuința de érnă. Îmblătesce și cerne sémēnta de tómnă, că-cī numai bine cernută va produce fruct ca și sémēnta. Grăunțele îmblătite trebuiesc întinse subțire în grănar și apoi întórse des. Timpul gătitului cănepei și inului. Sub stoguri și clăi nu trebuiesc cruțate paele. În pivniță acum e periodul cel mai periculos pentru vinuri ușóre, réu astupate și réu manipulate, capetă ușor un gust neplăcut și se acresc. — În **staul**. Tunde mieii, dēcă nu i-ai tuns în luna trecută. Nu uita de udatul grămeđii de gunoiu, ca în Iuliu și d'ai pune éráși un strat de pământ désupra. Vitele de jug trebuiesc bine ținute, ca să fiă în putere la lucrul greú de tómnă. — În **grădina de pomí**. Proptesce ramurile prea încărcate și unde pómele sunt prea dese, rărește-le, ca să pótă cresce și să se cócă. Adună simburí dela tóte pómele. Pentru scóla nóuă de pomí acum se sapă locul și se gunoesce. Cuiburile de omide trebuiesc căutate și nimicite. Continuă cu nobilitarea pomilor prin oculare; nu uita însă a slăbi legătura după 14 zile. Culege pómele cópte și le păstrează pentru érnă, séu le vinde.

Séménă simburii pietroși, precum sunt: pierseci, cerasă, vișine, prune etc. — În **grădina de legumi**. Adună séménța de morcovi, pătrânjei, ridiche, țeler, culege și usucă fasole verde pentru érnă. Săpatul curechiului. Crastaveții de séménță se culeg acum. Sapă curechiul. Acum se cóce și séménța napilor de zachar. Sapă țelerul și-l curăță de rădăcinile mărunte și de frunțele cele dela pământ. Smulge aiul și cépa cóptă. Séménă pentru primăveră spinat și cépă. Plivesce, sapă și udă în caz de lipsă. — În **câmp**. Seceratul séménăturilor de véră. Ară și grapă pentru séménătura viitoare. Nu întârđia seceratul ovésului. Cosesce otava, trifoiul, luțerna și alte plante de nutreț séménate. Începe pe la mijlocul lunei séménatul rapiței. Se pôte culege și tăbacul. Cosesce linteă și mazărea. Ară pentru tómnă și pe la finea lunei poți și séménă. În mirișcea arată de curênd poți séménă hirișcă, orî măzêriche și năpi de pământ. Dêcă timpul e ploios, se pot séménă încă fênățe măiestrite. — În **vii și la himeii**. Culege himeii pe la finea lunei. Finesce cu săpatul de a dóua óră la vii. Ruptul vițelor secundare. Împlântă parii rêstornați și răreșce frunđa pe vițele roditóre. — În **stupină**. Înădește coșurile de albine, dêcă aceste se grămădesc la gura aceloră. Albinele acum își omórá trântorii, depărtéază pe cei morți și le păzesce de albinele răpitóre, care acum încep. Stupii prea slabi se împreună câte două la olaltă. — În **piscină**. Lasă stiucile să depună óuê. Depărtéază ratele și gâscele dela lac. — În **pădure**. Reveđi pădurile arêndate și-ți însémă arborii, pe cari voesci a-i tăia.

S E P T E M B R E.

În **curte**. Curăță și aeriséază magazinele; usucă póme pentru érnă. Trage vinul a treia óră. Reparéază buțile, butóiele și celelalte instrumente necesare la cules. Direge uși, ferestri și cuptóre. Întórce des bucatele în coșuri. Înșiră și uscă tăbacul. Cară năsip în celariu pentru legumele de pus pentru érnă. Asiguréază-te contra focului. Adună unt și brândă. Frânge inul și cânepa. — În **grajdiu**. Grijesce bine cu nutreț vitele de lucru. Lasă berbecii la oile, care vrei să fete în Februarui. Pune pe îngrășat vitele destinate spre acest scop. Pe la finea lunei poți începe a da cailor fên nou. — În **grădina de pomi**. Culege pómele, dar cruță pomii să nu se vatême. Taie pomii morboși și curăță pe ceialaltii de vlăstare rele. Sapă scóla de pomi și pe la finea lunei séménă simburii; sapă la rădăcina pomilor. Continuă cu adunarea simburilor din póme.

Poți face gropi pentru pomi, ce voesci a-î plânta ori muta la toamnă; încă nu e prea târziu cu ocularea. — În **grădina de legumi**. Adună sămēnța de legumă de tot-feliul. Sapă și udă țelerul; culege cépa, aiul (usturoiul), fasolea etc.; straturile, din care ai cules le umple cu gunoiu. — În **câmp**. Continuă aratul și sēmēnatul. Începi cu scóterea cartofilor (crumpenelor); culege foile de tábac; continuă cositul și uscatul trifoiului. Cosesce otava și decă nu o poți usca bine, aședă-o așa, ca să vină un strat de pae și unul de otavă; otava astfel nu se strică, ér paele capēta gustul ei și sporesc nutrețul. — În **vii și la himeiu**. Culege himeiul și-l usucă bine la sóre. Sapă a treia óră viile. Tae vițele verđi, care au mai rămas. Păzesce viile de paseri, de vulpi și de câni. Ridică pari răstornați. Scóte la lumină strugurii acoperiți cu frunđe. — În **stupină**. Caută stupii, cari au roi buni, iea-le nada și retéză-î când e timpul mai răcoros. Mierea s'adună în luna acésta. — În **pădure**. Adună ghinde și jir. Grebléză frunđe pentru așternut la vite. Se începe vēnatul găinușilor.

OCTOBRE.

În **curte**. Piséză póme pădurete pentru oțet. Înlătitul trebuie continuat în totă puterea. Așeză bostanii în paie. Macină făină, ca să aibi peste érna întrégă. Copeřișul casei și al tuturor clădirilor trebuie cercetat pentru repararea stricăciunilor. Lucratul inului și al cănepei. Alege cartofii și napii stricați. Acum fierb vinurile; decă să umbli cu grijă în pivniță. Aședă pómele și legumele în nisip pentru érnă. Cumpără „Amicul Poporului“ pe anul 1880. — În **grajdiu**. Îngrășatul găscelor. Ca să fete în primăveră, scrófele trebuie a se vieri pe la finea acestei luni. Începi a trece la nutreț uscat. — În **grădina de pomi**. Terminarea culesului de póme. Sapă în jurul pomilor, decă n'ai făcut acéstă lucrare în luna trecută, curăță-î de muschiu și de crengile uscate. Adună simburî de póme pentru scóla de pomi. Pregătesce scóla de sēmēnat. Se strămută pomii tineri. Sēmēnă simburî pietroși. — În **grădina de legume**. Cartofii și napii sunt a se scóte în timp uscat, nu umed. Se sapă morcovii, pētrânjeii, țelerul și cartofii. Sēmēnă salata de érnă. Moréză curechiul (vérza). Adună bostanii și-î așeză în paie. — În **câmp**. Ară miriștile pentru sēmēnături de primăveră. Culesul păpușoiului (cucuruzului, porumbului); asemenea se culege tot ce mai este pe câmp: tábac (tutun), curechiu (vérza), cănepă tomnatecă, in, napi, cartofi, trifoiu etc. Continuă sēmēnăturile de toamnă, cu

deosebire săcara. Udă fânațele cu apă turbure. — În **viș și la himeiu**. Începe culesul viilor, însă nu grăbi, că-cî dălele senine și frumoase din această lună ajută mult: nu culege, când sunt strugurii umede. Taie himeiul. Adună pari. Îngropatul himeului. Pe la finea lunii taie și vița de viie și o îngropă. — În **stupină**. Scöte miera din stupi, decă nu o-ai scos încă. Grijesce stupii de frig și de umedeli, cum și de vînturi reci. — În **piscină**. Pescuesce, când e rēcöre. — În **pădure**. Culege ghindă pentru îngrășatul porcilor și o păstrează în paie. Trimite porcii la ghindă. Culege sēmēnta de brad, jir și ghindă. Se începe vînatul de căprioare, porci sēlbatici; se mai vîneză: potărnicî, fasanî, rațe și gâsce sēlbatice, sitari ect., asemenea bur-sucî și iepuri.

N O E M B R E.

În **curte**. Caută bine pömele puse la păstrare pentru érnă și alege pe cele putrede. Continuă serios cu îmblătitul. Taie curechiul (vérza). Grijesce vinul nou în timpul fertului. Femeile să caute furca. Aeriséză des celularul, astupă nóptea ferestile, ér diua, mai vêrtos în timp frumos, desfă-le. Aseză curechiul în puțină. Macină pentru érnă, decă ai întărdiat a o face în luna trecută. Întörce des bucatele în coșuri, ér pe cele de vîndare cerne-le. Întocmesce gardul viu, decă ai de cuget să faci. Uplete buțile cu vinul nou aședat. Trimite copii la scölä. — În **grajdiu**. Oprește vitele cornute dela pășune. Îngrășă gâscele; în timp ploios scöte mustul de gunoiu pe liveđi. În timp svēntat cară gunoiu. Lasă să se vierescă scröfele, care voesci să fete în Martiu. Dă ceva nutreț uscat oilor înainte de a le scöte la pășune. — În **grădina de pomi**. Gunoesce pomi la rădăcină, decă nu i-ai gunoit încă. Continuă cu sēmēnatul sîmburilor până când îngheță pămēntul. Poți străplănta ori ce pomi după-ce le-au cădüt frunđele. Stirpesce cuiburile de omide. Taie pomi vechi, cari nu mai sunt de folos și sapă gropi pentru cei ce voesci a-i străplănta la primăveră. — În **grădina de legumi**. Scöte napii și morcovii. Plantéză salată pentru érnă. — În **cămp**. Termină sēmēnăturile încă restante. Ară afund și bine locurile destinate pentru fructe de sapă. Taie și stirpesce tufarii și spinii. Reparéză drumurile și șanțurile; Continuă cu udatul liveđilor; tae și stirpesce tufarii. — În **viș**. Adună pari și-i fă grameđi. Îngropă vița. — În **stupină**. Decă e rece, înfășură coșnițele cu cārpe séu cu pae, decă e călduț, deschide stupina ca să pötă ieși albinele

la aer să se curețe; scutesce-le însă de frig și de umezeală. — În **piscină**. Cercetază cu sîrguință canalurile, astupătorile și scursorile lacului. Încetază cu pescuitul. Curată și pune la păstrare instrumentele de pescuit. — În **pădure**. Începe tăiatul lemnului. Culege tutele de brad. Adună sîmîntă de arîn și de mestîcîn. Sîmîntă jir și ghinde. Vînatul de iepuri și vulpi, cerbi și sîlbătăciuni.

D E C E M B R E.

În **curte**. Ocupațiunea principală e împlîtitul și fusul. Astupă ferestrele celarelor cu gunoiu și ușile cu pae. Astupă găurile prin poduri și magazine, ca să nu ningă. Procură-ți mașinele agronomice, ce-ți lipsesc și sîmînte, ce nu le ai. Direge instrumentele economice, împletește coșuri de albine, corfe; fă cîrpe de sape, sîpîie, etc. Taie lemne pentru clădiri. Încheie-ți socotelele de preste an. De n'ai cumpărat încă „*Amicul poporului*” pe anul viitor, nu-ți uita a o face acum. Întorce și mișcă bucatele în coșuri. Alege și delătură legumele putrede. Lîgă tîbacul în pîpuși. Curățiți buturii cu vin. Începi a trage vinurile nîue. — În **grajdiu**. Adună gunoiul și mustul de gunoiu în grîpe făcute anume; cînd e frumos lasă vitele cîteva ore pe afară; învîță juncii la jug și mîndii la ham; îngrijesce-te de nutreț; grijesce bine vitele însărcinate; feresce-le de nutreț înghețat, de plînte tuberculîse și de apă prea rece; așterne-le bine. Oile mai pot pasce pe timp sîventat prin sîmîntături mari de sîcară, nu uita însă a le da înainte nutreț uscat. — În **grădina de pomi**. Curăță pomii de omide și de ramuri stricate; taie pe cei neroditori. — În **grădina de legumi**. Pregătesce straturii calde de gunoiu (melegarie); sîmîntă în ele salată și ridichi. Gunoiesca grădina. Procură-ți sîmînte, ce-ți lipsesc. — În **vii si la himiîu**. Cară gunoiu și-l pune grămadă. Sapă pămîntul adînc pentru vii nîue. Pregătesce pari. — În **stupină**. Grijesce cu deosebire, ca să nu între șorecii la stupi. — În **pădure**. Taie lemne de lucru; adună sîmîntă de arbori sîlbatici (pini, fagi, acaci, frasinî). Vîneză tîute animalele sîlbactice, cu deosebire însă urșii și lupii, cari fac mari pagube mai ales la oi.

Genealogia caselor domnitore.

Anhalt. Ducele LEOPOLD FRIDERIC FRANCISC NICOLAE, născut în 29 Aprilie 1831, urmează tatălui său răposat ducelui *Leopold* în 22 Maiu 1871, căsătorit în 22 Aprilie 1854 cu ducesa *Antoinette*.

Austro-Ungaria. Împăratul și regele FRANCISC IOSIF, născut în 18 August 1830, fiul archiducelui *Francisc Carol*, domnesce dela 2 Dec. 1848, căsătorit în 24 Aprilie 1854 cu împărătesa ELISABETA, născută în 24 Decembre 1837, fiica ducelui *Maksimilian* de Bavaria. Fii: 1. Archiducesa *Gisela*, născută în 12 Iuliu 1856, căsătorită în 20 Aprilie 1873 cu principele *Leopold* de Bavaria. 2. Archiducele *Rudolf*, născut în 21 August 1858. 3. Archiducesa *Maria*, născută în 22 Aprilie 1868. Frații: 1. Archiducele *Carol*, născut în 30 Iuliu 1833, căsătorit la 1862 cu princessa *Maria Anunciata*, fiica regelui Ferdinand II., de Sicilia, născută 1843, reposată în Maiu 1871. 2. Archiducele *Ludovic*, născut 1842. — Părinții: Archiducele *Francisc Carol*, născut 1802, căsătorit 1824 cu † archiducesă *Sofia*, născută 1805, fiica † rege *Maksimilian I.*, de Bavaria, a morit la 8 Martiu 1878.

Baden. Marele duce FRIDERIC GULIELM LUDOVIC, născut în 9 Septembrie 1826, domnesce în locul fratelui său dela 24 Aprilie 1852, căsătorit în 20 Septembrie 1856 cu mare ducesa *Luisa*, născută în 3 Decembre 1838, fiica împăratului german *Gulielm I.*

Bavaria. Regele LUDOVIC II-lea, *Otto Frideric Gulielm*, născut în 25 August 1845, a urmat reposatului său tată *Maksimilian Iosif II-lea* în 10 Martiu 1864.

Belgia. LEOPOLD II-lea, *Ludovic Filip Maria Victor*, regele Belgieilor, născut în 9 Aprilie 1835, a urmat reposatului său tată regelui *Leopold I.* în 10 Decembre 1865, căsătorit în 22 August 1853 cu *Maria Henriette*, Archiducesa din Austria.

Brasilia. Împăratul Don PEDRO II., de Alcantara Ióne etc., născut în 2 Decembre 1825, domnesce dela 23 Iuliu 1840, căsătorit în 4 Septembrie 1843 cu *Teresia Cristina Maria*. Clironóma trouului: princ. Isabela Cristina Leopoldina Augusta etc., născ. în 19 Iuliu 1846.

Braunschweig. Ducele GULIELM, născut în 25 Aprilie 1806, domnesce dela 25 Aprilie 1831.

Britania mare și Irlanda. REGINA Britaniei mari și a Irlandei și împărătesa Indiei VICTORIA, născută în 24 Maiu 1819, fiica princ. *Eduard*, duce de Chent, domnesce dela 20 Iuniu 1837, căsătorită în 10 Februaru 1840 cu principele ALBRECHT de Sachsen-Coburg-Gotha, văduvă dela 14 Decembre 1861. Fii: 1. Princessa *Victoria*, născută în 21 Noembrie 1840, căsătorită în 25 Ianuariu 1858 cu principele de corónă al Prusiei *Frideric Gulielm*. 2. Principele de corónă *Albert Eduard*, principele de Vales, născut în 9 Noembrie 1841, căsătorit în 10 Martiu 1863 cu princessa *Aleksandrina*, fiica regelui *Cristian IX-lea* de Danimarca. 3. Princessa *Alice*, născută în 25 Aprilie 1843, căsăto-

rită în 1 Iuliu 1862 cu principele *Ludovic* de Hessen-Darmstadt. 4. Principele *Alfred*, născut în 6 August 1844. 5. Princesa *Elena*, născută în 25 Maiu 1846, căsătorită 5 Iuliu 1866 cu principele *Cristian*, de Schlesvig-Holstein-Sonderburg-Augustenburg. 6. Princesa *Luisa*, născută în 18 Martiu 1848, căsătorită 1871 cu *Marquis of Lorne*. 7. Principele *Arthur*, născut în 1 Maiu 1850. 8. Principele *Leopold*, născut în 7 Aprilie 1853. 9. Princ. *Beatrice*, născută în 14 Aprilie 1857.

Danimarca. Regele **CRISTIAN IX.**, născut în 8 Aprilie 1818, domnesce dela 15 Noembre 1863, căsătorit în 26 Maiu 1842 cu *Luisa* flica contelui *Gulielm* de Hessen-Cassel. Principele de corónă: *Cristian Frideric Gulielm Carol*, născut în 3 Iuniu 1843.

Francia. Dela 4 Septembre 1870 republică. Preşedinte: **MAC-MAHON**, duce de Magenta, marşal de Francia, născut în 13 Iuniu 1808, ales în 24 Maiu 1873.

Grecia. **GEORGE I.**, regele Elinilor, fiul regelui *Cristian IX.*, din Danimarca, născut în 24 Decembre 1845, fu declarat în 27 Iuniu 1863, de adunarea naţională grecască, de maioren şi luă cârma în 31 Octombre 1863, căsătorit în 27 Octombre 1867 cu regina *Olga*, flica marelui principe *Constantin*, din Rusia. — Fii: 1 Principele de corónă *Constantin*, născut în 2 August 1868. 2. Principele *George*, născut în 24 Iuniu 1869. 3. Princesa *Alecsandrina*, născută în 31 August 1870. 4. Principele *Nicolae*, născut în 21 Ianuariu 1872.

Hessen-Darmstadt. Marele duce **LUDOVIC III.**, născut în 9 Iuniu 1806, domnesce dela 16 Iuniu 1848, căsătorit în 26 Decembre 1833 cu mare ducesa *Matilda* flica regelui *Ludovic I.*, de Bavaria.

Italia. Regele **HUMBERT I.**, născut la 14 Martiu 1844, căsătorit la 22 Aprilie 1868 cu *Margareta* de Savoya, născută la 10 Noembre 1851, flica lui *Ferdinand*, ducele de Genua, domnesce dela 9 Ianuariu 1878. — Fiū: *Victor Emanuel*, născut în 11 Noembre 1869. Fraţii: 1. Princesa *Clotilda*, născută în 2 Martiu 1843, căsătorită în 30 Ianuariu 1859 cu principele *Napoleon*, fiul principelui *Hieronim Napoleon*, născut în 9 Septembre 1822. 2. Principele *Amadeu*, născut la 30 Maiu 1845, căsătorit la 30 Maiu 1867 cu princesa *Maria*, flica principelui *Carol Emanuel*, del Pozzo della Cisterna. 3. Princesa *Pia*, născută la 16 Octombre 1847, căsătorită la 6 Octombre 1862 cu regele *Ludovic* de Portugalia. — Părinţii: *Victor Emanuel II.*, născut în 14 Martiu 1820, căsătorit la 12 Aprilie 1842, cu regina *Adelaida*, flica † archiduce *Rainer* de Austria, văduvă dela 20 Ianuariu 1855, în căsătorie morganatică cu *Rosina*, contesă de Minafiore, † la 9 Ianuariu 1878.

Lichtenstein. Principele **IOAN II.**, născut la 5 Octombre 1840, domnesce dela 12 Noembre 1858 în locul tată-său princ. *Alois Iosif*.

Lipe. L.-Detmold. Principele **WOLDEMAR**, născut în 18 Aprilie 1824, domnesce dela 1875, căsătorit în 9 Noembre 1858 cu princesa *Sofia*, născută în 7 August 1834.

L.-Schaumburg. Principele **ADOLF**, născut în 1 August 1817, domnesce dela 21 Noembre 1860, căsătorit în 25 Octombre 1844 cu princesa *Hermina*, născută în 29 Septembre 1827.

Mecklenburg. Mecklenburg-Schwerin. Marele duce **FRIDERIC FRANCISC II.**, născut în 28 Febr. 1823, domnesce dela 7 Martiu 1842.

Mecklenburg-Strelitz. Marele duce **FRIDERIC GULIELM**, născut în 17 Octombre 1819, domnesce dela 6 Septembrie 1860, căsătorit în 1843 cu marea ducesă *Augusta*, născută în 19 Iuliu 1822.

Monaco. Principele CAROL III., născut în 8 Decembrie 1818, domnesce dela 20 Iuniu 1856, căsătorit în 28 Septembrie 1846 cu princesa *Antoniette*, contesă de Merode, născută la 1828.

Oldenburg. Marele duce PETRU, născut în 8 Iuliu 1827, domnesce dela 27 Februaru 1853, căsătorit la 1852 cu marea ducasă *Elisabeta*, născută în 26 Martiu 1826.

Portugalia. Regele LUDOVIC FILIP MARIA ect., născut în 31 Octombrie 1839, domnesce dela 11 Novembre 1861, căsătorit în 6 Octombrie 1862 cu regina *Maria Pia*, născută în 16 Octombrie 1847, fiica regelui *Victor Emanuel II.*

Prusia. Regele GULIELM I., Împăratul Germaniei născut în 22 Martiu 1797, fiul regelui *Frideric Gulielm III.*, urmă fratelui său *Frideric Gulielm IV.*, în domnie în 2 Ianuariu 1861, încoronat în 18 Octombrie 1861; căsătorit în 11 Iuniu 1829 cu regina AUGUSTA, născută în 30 Septembrie 1811, fiica ț mare duce *Carol Frideric*, de Sachsen-Weimar. Principele de corună *Frideric Gulielm*, născut în 18 Octombrie 1831, căsătorit în 25 Ianuariu 1858 cu *Victoria*, princesă royală de Britania mare și Irlanda.

Reuss. I. Linia bătrână. Principele ENRIC XXII., născut 28 Martiu 1846, domnesce dela 8 Noembrie 1859, căsătorit în 8 Octombrie 1872 cu princesa *Ida*, născută în 28 Iuliu 1852.

II. Linia tânără. Principele ENRIC XIV., născut în 28 Maiu 1832, căsătorit în 6 Februaru 1858 cu princesa *Agnes*, născută în 13 Octombrie 1835.

Români. CAROL I., născut în 20 Aprilie 1839, domnesce dela 10 Maiu 1866, căsătorit cu *Elisabeta*, născută la 1843, fiica ț principe *Hermann de Wied*.

Rusia. Împăratul ALESSANDRU II., născut în 29 (17) Aprilie 1818, domnesce dela 2 Martiu (18 Februaru) 1855, căsătorit în 28 (16) Aprilie 1841 cu împărătesa MARIA, născută în 8 August 1824, fiica ț mare duce *Ludovic II.*, de Hessen-Darmstadt. — Fii: 1 Marele principe *Alessandru*, născut în 10 Martiu (26 Febr.) 1845, căsătorit în 9 Noembrie 1866 cu mare principesa *Maria Fedorowna*, născută în 26 Noembrie 1847, fiica regelui *Christian IX.*, de Danimarca. 2. Marele principe *Vladimir*, născut la 1847. 3. Marele principe *Alecsie*, născut la 1850. 4. Marea princesă *Maria*, născută la 1853. 5. Marele principe *Sergiu*, născut la 1857. 6. Marele principe *Paul*, născut la 1860. Frații: 1. Marea princesă *Maria*, născută la 1819. 2. Marea princesă *Olga*, născută la 1822, căsătorită cu regele *Carol I.*, de Württemberg. 3. Marele principe *Constantin*, născut la 1827, căsătorit la 1848 cu marea princesă *Alessandra*, născută la 1830, fiica ț duce *Iosif*, de S.-Altenburg. 4. Marele principe *Nicolae*, născut la 1831, căsătorit la 1856 cu marea princesă *Alessandra*, născută la 1838, fiica principelui *Petru*, de Oldenburg. 5. Marele principe *Mihail*, născut la 1832, căsătorit 1857 cu marea ducasă *Olga*, născută la 1839, fiica ț mare ducelui *Leopold* de Baden.

Sacsonia. I. Linia Ernestinică (mai bătrână). 1. **Sachsen-Weimar-Eisenach.** Marele duce CAROL ALESSANDRU, născut în 24 Iuniu 1818, domnesce dela 8 Iuliu 1853, căsătorit în 8 Octombrie 1842 cu marea ducasă *Sofia*, născută în 8 Aprilie 1824.

2. **S.-Meiningen și Hildburghausen.** Ducele GEORGIE II., născut în 2 Aprilie 1826, domnesce dela 20 Septembrie 1866, căsătorit în 18 Maiu 1850 cu princesa *Charlotte*, fiica principelui *Albrecht* de

Prusia, văduvă dela 30 Martiū 1855; căsătorit II. în 23 Octombře 1858 cu ducesa *Feodore*, născută în 7 Iuliū 1839, repos. 10 Februariū 1872. Dela 18 Martiū 1873 în căsătorie morganatică cu *Elena* baronesă de Heldburg.

3. **S. -Altenburg.** Ducele ERNEST, născut în 16 Septembrie 1826, domnesce dela 3 August 1853, căsătorit în 28 Aprilie 1853 cu ducesa *Agnes*, născută în 24 Iuniū 1824.

4. **S. -Coburg -Gotha.** Ducele ERNEST II., născut în 21 Iuniū 1818, domnesce dela 29 Ianuariū 1844, căsătorit în 3 Maiū 1842 cu ducesa *Alessandrina*, născută în 6 Decembre 1820, fiica † marelui duce *Leopold* de Baden.

II. Linia Albertinică, (mai tânăra.) Regele ALBERT, născut în 23 Aprilie 1828, succede tatălui său în 29 Octombře 1873, regelui *Ion*, născut în 12 Decembre 1801, căsătorit în 18 Iuniū 1853 cu regina *Carolina*.

Schwarzburg S. -Rudolstadt. Principele GEORGIE, născut în 23 Noembrie 1838, urmă tatălui său, principelui *Albert*, în 26 Noembrie 1869.

S. -Sondershausen. Principele GÜNTHER, născut în 24 Septembrie 1801, domnesce dela 3 Septembrie 1835, căsătorit în 29 Maiū 1835 cu princessa *Matilda*, născută în 7 Iuliū 1814. Despărțit de dânsa în 5 Maiū 1852.

Spania. Regele ALFONS FRANCISC de ASSISI etc., născut în 28 Noembrie 1857, domnesce dela 14 Ianuariū 1875, căsătorit la 23 Ianuariū 1878 cu *Maria* dela Mercedes, născută la 24 Iuniū 1860, fiica ducelui *Anton* de Montpensier, mortă în 26 Iuniū 1878. Părinții: *Isabella II.*, născută în 10 Octombře 1830, căsătorită în 10 Octombře 1846 cu *Francisc de Assisi*.

Statele unite din America. HAYES, inaugurat ca președinte la 1877.

Svedia și Norvegia. OSCAR II., *Frideric*, fiul regelui *Oscar I.*, urmăză fratelui său, regele *Carol XV.* în domnie dela 16 Septembrie 1872; căsătorit în 6 Iuniū 1857 cu regina *Sofia*.

Tera de jos. (Niederlande.) Regele GULIELM III., născut în 19 Februariū 1817, domnesce din 17 Martiū 1849, căsătorit în 18 Iuniū 1839 cu regina *Sofia*, născută în 17 Iuniū 1818.

Turcia. Marele Sultan ABDUL HAMID, născut în anul 1842, urmăză fratelui său *Murad IV.*, detronat în 31 August 1876.

Waldeck și Pyrmont. Principele GEORGIE VICTOR, născut în 14 Ianuariū 1831, domnesce dela 17 August 1852, căsătorit în 26 Septembrie 1853 cu princessa *Elena*, născută în 12 August 1831.

Württemberg. Regele CAROL I., născut în 6 Martiū 1823, domnesce dela 25 Iuniū 1864, căsătorit în 13 Iuliū 1846 cu regina *Olga*, născută la 11 Septembrie 1822, fiica † împăratului *Nicolai I.*, de Rusia.

Mersul căilor ferate.

I. Prima cale ferată transilvăneă.

Direcțiunea dela Arad la Alba-Iulia și îndărəpt.

Posițiunile tipărite cu litere compacte înseamnă timpul de noapte dela 6 ore sėra până inclusive 5 ore 59 minute dimineața. Timpul este computat după orologiul de Budapesta. Stațiunile cu restaurațiune sunt însemnate cu „(rest.)” La prima cale ferată depărtarea în chilometril este computată dela o stațiune până la cea următoare őr la celelalte este computată dela stațiunea de plecare primă până la cea din urmă.

Depurtare in chilom.	Stațiuni	Trenul mestecat				Stațiuni	Trenul mestecat			
		Nro. 3		Nro. 5			Nr. 4		Nr. 6.	
		soșes.	plécă	soșes.	plécă		soșes.	plécă	soșes.	plécă
	Viena		8.20		8.10	Alba-Iulia . .	—	9.23	—	1.18
	Budapesta . .	6.03			7.25	Vințul de jos	9.53	10.03	1.46	1.56
	Czegléd . . .	9.—			10.10	Șibot	10.42	10.47	2.35	2.40
	Arad (rest.) .		6.15		4.06	Orăștia . . .	11.18	11.33	3.10	3.21
21	Ghiroce . . .	7.04	7.10	4.49	4.54	Piski (rest.) .	12.14	12.49	4.02	4.37
7	Pauliș	7.23	7.25	5.07	5.08	Deva	1.12	1.27	5.—	5.15
7	Radna-Lipova	7.42	8.—	5.24	5.39	Branicica . .	2.02	2.03	5.48	5.49
16	Conop	8.35	8.36	6.11	6.12	Ilia	2.26	2.41	6.11	6.26
10	Berzova . . .	8.58	9.09	6.33	6.38	Gurasada . .	2.55	2.56	6.40	6.41
24	Soborșin . .	10.07	10.22	7.80	7.43	Zam	3.34	3.42	7.17	7.22
18	Zam	11.06	11.11	8.20	8.25	Soborșin . . .	4.24	4.42	8.02	8.17
17	Gurasada . .	11.51	11.52	8.58	8.59	Berzova . . .	5.35	5.45	9.08	9.18
5	Ilia	12.06	12.21	9.12	9.27	Conop	6.07	6.17	9.39	9.40
10	Branicica . .	12.49	12.50	9.50	9.51	Radna-Lipova	6.49	7.07	10.13	10.28
14	Deva	1.26	1.46	10.22	10.37	Pauliș	7.23	7.25	10.46	10.47
9	Piski (rest.) .	2.11	2.41	10.59	11.24	Ghiroce . . .	7.38	7.48	11.01	11.06
16	Orăștia . . .	3.31	3.51	12.06	12.18	Arad (rest.) .	8.30	—	11.50	—
13	Șibot	4.31	4.36	12.52	12.56	Czegléd . . .	5.49	—	5.48	—
15	Vințul de jos	5.24	5.39	1.35	1.47	Budapesta . .	8.45	—	8.31	—
9	Alba-Iulia (rest.)	6.07	—	2.12	—	Viena	6.22	—	6.11	—

Direcțiunea dela Piski (Simeria) la Petroșani și îndărəpt.

Depărtare în chilom.	Stațiuni	Trenul mestecat Nr. 23.		Stațiuni	Trenul mestecat Nr. 24.	
		sosesce	pléca		sosesce	pléca
	Piski (restaur.) . . .		3.—	Petroșani		7.10
14	Streia-Călan	3.36	3.41	Banița	7.50	7.55
4	Ruș	3.52	3.53	Crivadia	8.49	8.50
12	Orlea-Hățeg	4.25	4.31	Puiū	9.36	9.40
14	Puiū	5.17	5.22	Orlea-Hățeg	10.24	10.30
13	Crivadia	6.07	6.13	Ruș	11.02	11.03
11	Banița	6.58	7.—	Streia-Călan	11.14	11.19
11	Petroșani	7.40	—	Piski (restaur.) . .	11.55	—

II. Calea ferată orientală ungurască.

A. Linia principală: Orade-Braşov.

Direcţiunea dela Orade la Braşov şi îndărăpt.

Depar- tarea în chilom.	Staţiuni	Trenul de persóne	Trenurile mestecate		Staţiuni	Trenul de persóne	Trenurile mestecate	
		Nr. 1	Nr. 3	Nr. 2		Nr. 5	Nr. 4	Nr. 6
	Plécă :	dimin.			Plécă :			
	Orade (rest.) .	4.58		6.30	Braşov (rest.) .		11. —	
10	Fugi-Oşorheiű .	5.18		6.59	Bod		11.34	
23	Teleagd	5.43		7.47	Feldióra		12. —	
34	Aleşd	6.08		8.21	Măieruş		12.25	
46	Vad (Rév)	6.35		9.14	Apaţa		12.49	
60	Bratca	7.04		9.50	Augustin		1.37	
70	Bucea	7.26		10.20	Racăşul inf.		2.08	
80	Ciucea	7.54		11.10	Coh.-Homorod		3. —	
103	Huedin	8.45		12.24	Caţa		3.25	
113	Stana	9.09		12.54	Beia (Mehburg)		3.56	
124	Aghireş	9.37		1.36	Archita		4.27	
132	Gârbău ung.	9.53		1.54	Haşfalău		5.20	
140	Nadeşul ung.	10.10		2.15	Sighişóra		5.46	
152	Cluş (rest.)	10.31		2.41	Daneş		6.36	
164	Apahida	11.17		4.09	Elisabetopole		7.08	
169	Coşocna Cara	11.31		4.25	Aţel		7.27	
188	Virágosvölgy	12.30		5.25	Mediaş		8.12	
204	Ghiriş	1.10		6.25	Copşa mic (rest)		8.37	
221	Cucerdea (rest.)	1.50		7.15	Micăsasa		9.37	
224	Uióra	2.12		7.52	Hususău		9.58	
227	Vinţul de sus	2.21		8.04	Blăş		10.35	
241	Aiud	2.48		8.57	Crăciunel		10.56	
254	Teuş (rest.)	3.12		9.30	Teuş (rest.)		11.38	
	Teuş (rest.)		3.52		Teuş (rest.)	12.23		5.40
270	Crăciunel		4.36		Aiud	12.52		6.28
277	Blăş		5.09		Vinţul de sus	1.21		7.06
287	Hususău		5.32		Uióra	1.30		7.16
295	Micăsasa		5.56		Cucerdea (rest.)	1.39		7.27
306	Copşa mic (rest)		6.21		Ghiriş	2.33		8.55
316	Mediaş		7.36		Virágosvölgy	3.12		9.36
327	Aţel		8.02		Coşocna-Clara	4.11		10.37
334	Elisabetopole		8.26		Apahida	4.26		11.03
345	Daneş		8.54		Cluş (rest.)	5.10		12.10
355	Sighişóra (rest.)		9.22		Nadeşul ung.	5.33		12.40
365	Haş-falău		10.18		Gârbăul ung.	5.50		1.01
382	Archita		11.05		Aghireş	6.06		1.27
390	Beia (Mehburg)		11.32		Stana	6.39		2.04
400	Caţa		11.58		Huedin	7.08		2.52
409	Coh.-Homorod		12.34		Ciucea	7.59		4.04
423	Racăşul inf.		1.10		Bucia	8.23		4.32
434	Augustin		1.46		Bratca	8.45		4.58
446	Apaţa		2.21		Vad (Rév)	9.17		5.37
452	Măieruş		2.38		Aleşd	9.43		6.13
462	Feldióra		3.07		Mező-Telegd	10.07		6.54
471	Bod		3.28		Fugi-Oşiorheiű	10.34		7.31
	Sosesce :				Sosesce :			
484	Braşov (rest.) .		4. —		Orade (rest.) .	10.54		8. —

B. Linia laterală: Cucerdea - Mureșani (Oșorhei).

Direcțiunea dela Cucerdea la Mureșani și îndărăpt.

Depar- tarea în chilom.	Stațiuni	Trenul mestecat Nr. 101	Stațiuni	Trenul mestecat Nr. 102.
	Cucerdea (rest.) plăcă	noptea	Mureșani plăcă	séra
9	Cheța "	2.20	Nirășteu "	9.50
19	Ludoș "	2.45	Cipău - Ernot "	10.17
22	Bogata "	3.27	Bogata "	11.10
35	Cipău - Ernot "	3.36	Ludoș "	11.45
51	Nirășteu "	4.20	Cheța "	12.03
60	Mureșani . . . sosesc	5.08	Cucerdea (rest.) sosesc	12.36
		5.30		1.—

C. Linia laterală: Teuș-Alba-Iulia.

Direcțiunea dela Teuș la Alba-Iulia și îndărăpt.

Depar- tarea în chilom.	Stațiuni	Trenurile mestecate		Stațiuni	Trenurile mestecate	
		Nr. 201	Nr. 205		Nr. 202	Nr. 206
	Teuș (rest.) plăcă	6.30	12.08	Alba-Iulia (rest.) plăcă	8.—	2.42
20	Alba-Iulia sosesc	7.10	12.48	Teuș (rest.) sosesc	8.40	3.22

D. Linia laterală: Copșa-mică Sibii.

Direcțiunea dela Copșa mică la Sibii și îndărăpt.

Depar- tarea în chilom.	Stațiuni	Trenul mestecat Nr. 303	Stațiuni	Trenul mestecat Nr. 304
	Copșa mică (rest.) plăcă	dimineța	Sibii (rest.) . . plăcă	séra
11	Șeica mare "	7.10	Ocna Sibiului "	6.23
24	Lómneș "	7.39	Lómneș "	6.49
35	Ocna Sibiului "	8.10	Șeica mare "	7.14
45	Sibii (rest.) . sosesc	8.42	Copșa mică (rest.) sos.	7.45
		9.03		8.10

III. Linia Arad-Timișoara.

Direcțiunea dela Arad la Timișoara și îndărăpt.

Deportare în chilom.	Stațiuni	Trenul mestecat Nr. 103		Stațiuni	Trenul mestecat Nr. 104	
		sosesc	plăcă		sosesc	plăcă
	Arad (restaur.) . . .	5.35	6.—	Timișoara	6.—	6.—
6	Aradu nou	6.15	6.24	Sz. Andraș	6.28	6.31
11	Seghenthau	6.52	6.53	Merczidorf	6.55	7.—
8	Vinga	7.08	7.18	Orezidorf	7.13	7.18
5	Orezidorf	7.35	7.40	Vinga	7.30	7.40
4	Merczidorf	7.53	7.59	Seghenthau	8.03	8.04
7	Sz.-Andraș	8.13	8.18	Aradu nou	8.28	8.36
13	Timișoara (rest.) . .	8.50	—	Arad	8.52	9.16

Calendar postal.

I. Posta de scrisori.

Cu posta de scrisori se expedeză: scrisori simple, scrisori recomandate (cu recepissă), scrisori cu espress, carte de postă (corespondințe), imprimate (tipărituri), probe de marfă, mandate (asemnate) postali și foi periodice (journale.)

Tarifa este următoarea :

pentru epistole simple francate de greutate până la 15 gramă 5 cr.

"	"	"	"	"	"	250	"	10	"
"	"	"	nefrancate	"	"	15	"	10	"
"	"	"	"	"	"	250	"	15	"
"	"	"	în loc francate	"	"	15	"	3	"
"	"	"	"	"	"	250	"	6	"
"	"	"	în loc nefrancate	"	"	15	"	6	"
"	"	"	"	"	"	250	"	9	"

Scrisori de greutate peste 250 gramă nu se primesc.

În alte state, afară de Serbia și Franța, costă o epistolă francată 10 cr., nefrancată 20 cr.

Imprimatele și probele de marfă se trimit înfășate cruciș (sub bandă) și trebuiesc plătite. Tacsă este până la 50 grame 2 cr.; până la 250 grame 5 cr.; până la 1 kg. 15 cr. Se pot și recomanda.

Carta de postă costă 2 cr.; în streinătate 4 cr.; recomandată 5 cr.

Scrisorile, imprimatele cu marce postali ori cuverte marcate în Ungaria cu marce de Austria se privesc în Ungaria ca nefrancate și vice-versă.

Cuvertele, cartele de postă, biletele de rambursă (de recepere postale — Nachnahmeschein), carte de rambursă (Post-Nachnahmekarten), și mandatele postali stricate se pot schimba la oficiile postali cu altele nouă pre lângă plățirea de 1 cr.

Trămiterile probelor de marfă la Germania, România, Elveția și Serbia pot urma numai până la greutatea de 250 gramă.

Pe scrisori prin espress, fie simple, fie recomandate, trebe să fie însemnat pe adresa în stânga cuvintele „prin espress“ ér în dosul epistolei trebuie însemnat numele trămițetorului. Tacsă pentru espress este de 15 cr., în locul oficiului postal și se pôte plăti cu lipirea de marce postale pe fața scrisorei. Pentru scrisori, cari aș a se trămite în alt loc, unde nu este oficiu de postă,

este a se plăti afară de porto, tacsă curierului cu 50 cr., după fiă-care milă. Adressantul garantéază pentru tacsă de espress. Voiesce trămițetorul ca epistola să se prezenteze adresatului la anumită oră, el are să însemneze acésta pe cuvertă.

II. Serviciul de mesageriă. *Transport de bonuri (Fahrpost).*

Cu serviciul de mesageriă se transportă: 1. scrisori orî gropuri cu bani, hârtii de valóre, prețioase, mărfuri și alte obiecte cu valóre declarată orî ne-declarată; 2. scripte cu valórea declarată de orî ce greutate; ér fără valórea declarată numai de greutatea până la 100 gramî; 3. spe-dițiuni cu rambursă (Nachnahmen).

Scrisorile cu bani aũ să fiă sigilate în 5 locuri. Adressa trebe să fiă esactă și locul destinațiunei precizat.

Scrisorile cu bani dela fior. 100 însus și până la greutatea de 250 gramî se pot preda poștei și dessigilate, adecă cu dorința d'ase numéra banii și a se sigila la oficiul postal. Atunci însé afară de portul convenit se mai plătesce cu jumătatea prețului mai mult. Oficiul postal garantéază în casul acesta pentru tot cuprinsul scrisorei.

Scrisori cu bani până la fior. 100 se primesc numai sigilate. Oficiul postal garantéază numai pentru inmanuarea scrisorei în stare bună și cu sigile ne-atinse. Perđendu-se scrisórea se reîntórcé suma ce a fost însemnată pe adresă.

Scrisorile cu bani nu se franchéază nici când cu mărci de scrisori. Porto este tot așa de mare, orî îl plătesce trămițetorul, orî îl plătesce primitorul.

Orî ce obiect de mesageriă trebuie să fiă însoțit de o declarațiune (Frachtbrief), care se vinde cu 6 cr. și cu care sunt îmbinate și bilete de rambursă (Nachnahmeschein.)

Adressantul capétă recepissă. Numai cu prezentarea acesteia se pot rădica banii rambursati. Perđendu-se recepissa estradarea banilor trebuie să se céră dela direcțiunea postală cu petițiune scrisă și timbrată cu 50 cr. — Spe-dițiuni cu rambursă ne-rădicate în timp de 14 zile se rețrămit. Rădicarea sumei rambursate trebuie să se facă în timp de 2 luni compute de la 1. lunei ce urmăză după data espediării.

Prin mandate postali (Postanweisung, postalvány) se pot espeda bani până la suma de fior. 100 la tóte oficiele postali din imperiũ, la unele până la fior. 1000, ér la Budapesta și Viena până la fior. 5000.

Tacsele pentru mandate postali fără diferență de depărtare sunt indicate pe blanchete.

Mandatele postale se pot trimite simplu, recomandate, prin espress, și prin telegraf. Tacsă prin espress este ca la epistole. Prin telegraf se pot trimite numai până la 800 fl. și numai în locuri, unde ecsistă stațiune telegrafică. Pe lângă tacsă depeșei se mai plătesc 10 cr. pentru espress la telegraf și 15 pentru espress dela telegraf. Cu mandatul telegrafic se trimite adresatului și suma asemnată decât se află în locul oficiului postal.

Serviciul telegrafic.

Tacsarea depeșelor se face după vorbe. În comer-ciul europén o vorbă nu pôte consta din mai mult de 18 litere, ér în comer-ciul afară de Europa de 10 litere, restul se consideră de cuvânt nou.

Numeri scriși cu cifre se consideră de atâte vorbe, câte grupe de câte cinci cifre cuprind. Litere ori cifre singuratică se consideră de vorbe întregi.

O depeșă simplă nu pôte avea mai mult de două-deci vorbe; pentru fiă-care dece vorbe mai departe se mai plătesce jumătate dela tacsă simplă.

Depeșarea cu „bureau restant“ ori „poste restante“ este admissă. Depeșe secrete dela privati nu se primesc. Originalul depeșei trebuie să fie fără corecturi, adăugiri și ștersuri. Obvenind de aceste, sunt de a se adeveri de trāmițetor, scriind pe depeșă notița: corectura făcută prin mine.“ Scrisórea are să fiă cu litere latine ori germane, respective cu ast-fel de semne, cari se pot repro-duce prin telegraf.

Tacsă unei depeșe simple până la 20 vorbe în Austro-Ungaria dela ori-care stațiune telegrafică de stat ori de cale ferată până la alta, este de 50 cruceri, ér pentru fiă-care 10 vorbe următoare cu 25 cruceri mai mult. Pentru un avis telegrafic până la 10 vorbe fără de cifre se plătesc 30 cruceri.

Tabelă comparativă

despre unitățile de monedă a diferitelor state.

Statele	Unitățile de monedă	Valore în valută					
		austr.		ger- măna		franceza și romăna	
		fl.	cr.	mrc.	fin.	frc. lei	cent banl
Austro-Ungaria	1 florin à 100 cruceri	1	—	2	—	246.	9
Imp. german *	Monedă nouă: 1 mrc. imp. à 100 fin.	—	50	1	—	123.	4
Bavaria	1 florin à 60 cruceri à 4 finici . .	—	85.7	1	71.4	211.	5
Bremen	1 taler (aur) à 72 grot à 5 șvari	1	66	3	33	409.	8
Belgia	1 franc à 100 centime	—	40.5	—	81	1	—
Danimarca . .	1 taler imp. de bancă à 6 marce à 16 șilingi	1	13.4	2	26.8	280	—
Francia	1 franc à 100 centime	—	40.5	—	81	1	—
Grecia	1 drachmă à 100 leptas	—	40.5	—	81	1	—
Britania	1 livră strlg. à 20 șilinge à 12 pence	10	21.4	20	42.8	25	21.9
Olanda	1 florin à 100 cents	—	85	1	71	209.	8
Italia	1 liră nouă (franc) à 100 centesime	—	40.5	—	81	1	—
America de N.	1 dolar à 100 cents	2	10	4	20	518.	5
Norvegia	1 taler spec. à 5 marce à 24 șilinge	2	27.5	4	55	561.	6
Portugalia . .	1 milreis à 100 reis	2	26.2	4	52.4	558.	5
România	1 leu (franc) à 100 bani (parale)	—	40.5	—	81	1	—
Rusia	1 rublă à 100 copeice	1	61.9	3	23.8	399.	7
Șveția	1 taler imp. (Rigsdaler) à 100 Öre	—	57.4	1	114.8	141.	6
Elveția	1 franc à 100 rape (centime) . . .	—	40.5	—	81	1	—
Serbia	1 piastru à 40 parale	—	09	—	18	—	22.2
Spania	1 pesetă (franc) à 100 centimos .	—	40.5	—	81	1	—
Turcia	1 piastru à 40 parale à 3 aspri .	—	09	—	18	—	22.2

* Valuta de marce fu introdusă la 2 Ianuariu 1875 în întreg imperiul german, afară de Bavaria și Württemberg. Monete mai vechi germane, sunt usitate următoarele: Baden, Bavaria, Francfurt, Hessen-Darmstadt, Nasovia, Sacsonia-Coburg, Sacsonia-Mainingen, 1 fl. à 60 cr. à 4 finici = fl. 0.85.7 cr. = marce 1.71.4 fn. = frcs. 2.11.3 cent. Braunșvaig, Hanovera, Sacsonia (regatul), Sacsonia-Altenburg, = 1 taler à 30 groșite, à 10 finici = fl. 1.50 cr. = m. 3.— = frc. 3.70.3 ct. Hessen-Cassel, Lippe-Detmold și Șaumburg, Oldenburg, Prusia, Sacsonia-Gotha, Sacsonia-Waimar, Șvarțburg-Landeshausen 1 taler à 30 groșite à 12 finici = fl. 1.50 = m. 3.— = frc. 3.70.8. Hamburg, 1 marcă banco à 16 șilingi, à 12 finici, = fl. 0.75.8 = m. 1.51.6 = frc. 1.87. Hamburg, 1 marcă courant, à 16 șil. à 12 finici = fl. 0.60 = m. 1.20 = frc. 1.48.1. Lübeck 1 marcă courant, à 16 șil. à 4 finici = fl. 0.60 = m. 1.20 = frc. 1.48.1. Mecklenburg 1 taler à 48 șil. à 12 finici = fl. 1.50 = m. 3.— = frc. 3.70.3. Șvarțburg-Rudolstadt 1 fl. à 60 cr. și 1 taler à 30 groșite.

Tîrgurile (bâlciurile.)

Tîrgurile de Bănat și de Ungaria sunt sembrate cu *;
 ér cele de România cu †.

Acele zile de tîrg, care cad în vre o Duminică ori
 sîrbătoare, se mută pe ziua următoare; tîrgurile de vite
 rămân însă tot pe ziua de comun hotărîtă. Datele sunt
 după cîlindarul vechiu.

- Abud,** 17 Februarîi, 19 April, 10 Septembrie, 9 Decembrie.
Agnita, 18 Martie, 10 Iuniu, 8 Septembrie, 9 Decembrie.
Agribiciu veđi Egerbegy (7 Martie 3 Noembrie).
 * **Agria,** 1 Ian., 17 Iun., 25 Iuniu, 17 Septembrie, 27—31 Decembrie.
Aitonu mare, 4 Febr., 10 Maiu, 17 Decembrie.
Aiud, 13 Ianuariu, 13 Maiu, 4 Oct.
Alămor, 21 Februarîi, 23 August.
Alba-Iulia, 27 Martie, 14 Iuniu, 14 Iuliu, 18 Septembrie, 5 Dec.
Almașu mare, 4 Ian., 24 Aprilie, 8 Septembrie, 10 Noembrie.
Alfalău, 12 Februarîi, 19 Octobie.
Almakerek, 28 Febr., 18 Sept.
Alparet, 25 Martie, 15 April, 10 Maiu, 20 Iuliu, 19 Septembrie.
Alțina, 8 Februarîi, 17 August.
Apoldu mare, 7 Martie, 7 Noemb., 29 Noembrie.
 * **Arad,** în sêptemăna între 18 și 24 Martie, la St. Petru, în ziua St. Dumitru, după cîlind. vechiu.
Archid, 12 Aprilie, 4 Octobie.
Arghehat, la anul nou, la Buna-vestire, joî înainte de Pasci și la St. Ilie.
Armeni, 24 Ianuariu, 13 Iuliu.
Armeniș, veđi Ormeniș.
Arpașu de jos, 24 Iuniu, 29 Septembrie, 6 Decembrie.
Ațel, 2 Februarîi, 12 Aprilie, 30 Iuliu, 24 Noembrie.
Avrig, 1 August.
- † **Băcău,** 29 Iuniu, 29 August.
Baghion, 5 Iuniu, 30 Octobie.
Baia de criș, 8 Iuniu, 6 Iuliu, 8 Noembrie, 5 Decembrie.
 * **Baia mare,** 11 Martie, 3 Iuniu, 8 August, 11 Septembrie.
- Banfi-Huniad,** 27 Martie, 2 Maiu, 9 Septembrie, 13 Noembrie.
Bahnea, 6 Februarîi, 23 maiu, 18 Septembrie.
Barot, 21 Ianuariu, 25 Maiu, 9 August, 31 Octobie.
Bărgău, 2 Aprilie, 18 Octobie.
Basna, 20 Martie, 20 Iuliu.
Baton, 9 Ianuariu, 1 Aprilie, 20 Iuliu, 25 Septembrie.
Batoș, 15 Ian., 15 Iuniu, 23 Iuniu.
 * **Becîcherec,** 26 Martie, 17 August, 12 Octobie.
Beelean, 25 Martie, 28 Maiu, 2 Iuliu, 20 August, 19 Noembrie, 1 Decembrie.
 * **Beiuș,** 3 Februarîi, 22 Aprilie, 12 Iuliu, 16 Octobie.
Becoeten, 12 Aprilie.
Bêlgrad, veđi Alba-Iulia.
Bercheniș, 26 Iuniu, 29 Iuniu.
Bercheș, 13 Aprilie, 15 Iuniu, 2 Noembrie.
Berețcău, 16 Ianuariu, 1 Maiu, 13 Septembrie, 2 Octobie.
 † **Bêrlad,** 23 Aprilie, 20 Iuliu, 30 August, 14 Sept., 8 Noembrie.
Biertan, 8 Aprilie, 8 Decembrie.
Bircu, 19 Maiu, 24 Noembrie.
Bistrița, 5 Maiu, 15 August, 7 Noembrie.
Blaș, 24 Martie, 13 Maiu, 20 Iuniu, 24 Noembrie.
Bonia, 20 Maiu, 15 Septembrie.
Bolcaciș, 6 Martie, 28 Octobie.
Bodon, 23 Maiu.
Boldofalău, 25 Martie, 8 Sept., 18 Noembrie.
 † **Bolgrad,** 15 Oct. (ține 15 zile).
Bonțida, 12 Martie, 18 Iun., 9 Oct.
 * **Boroș-Ineu,** 12 Aprilie, 20 Sept., 29 Noembrie.
Boroșneu mare, 4 Febr., 3 Maiu, 8 August, 7 Noembrie.

Berza (Borza), 22 Aprile, 22 Sept.
† Broscești, 29 Iuniu, la Dragaica.
Brad, 15 Februaru, 9 Martie, 15
Noembre.

† Brăila, 6 Decembre.

Brăler, 1 Ianuariu, 27 August.

Brașov, Vineri după Joia - verde,
21 Noembre.

Brețcu, 26 Iuliu.

† București, la Moși.

* Buda-veche, 4 Febr., 13 Maiu,
3 August, 20 Octobere.

Buza, 8 Ian., 8 Aprile, 16 Iuliu,
14 Octobere.

Caisd, 6 Maiu, 12 Oct., 13 Noembre.

Cal, 10 Ian., 12 Martie, 22 Sept.

† Călărași, 29 August.

† Călugăreni, 1 Februaru.

Câmpeni, 23 Martie, 27 Iuniu, 16
August, 24 Octobere.

† Câmpu-lung, la Dragaica.

† Câmpu-mare, 9 Martie, la Înălț.
D.-lui.

* Canișa mare, 21 Ian., 6 Martie,
3 August, 26 Noembre.

Capolnaș Olafalău, 27 Februaru,

12 Aprile, 21 Iuniu, 17 Noembre.

† Caracal, 23 Aprile.

* Cașău, 4 Ianuariu, 18 Aprile,
15 Iuniu, 2 August, 27 Octobere.

† Cărbunești, 5 Martie, la Dragaica,
la Stă.-Maria-mică.

Cason, 19 Aprile, 20 Iuniu, 15
Noembre.

Cehul din Selagi, 15 Februaru,
29 Martie, 7 Iuniu, 28 August,
11 Octobere, 6 Decembre.

Cernatul de jos, 21 Martie, 23 Iuniu.
Cetate de baltă, 12 Februaru, 26
Martie, 14 Maiu, 28 Maiu, 9
August, 8 Decembre.

Chezdi-Oșorhei, 1 Ian., 12 Aprile.

Chesveniș 28 Ianuariu, 21 Aprile,
8 August, 21 Oct., 20 Noembre.

Cheța, 15 Maiu, 15 Iuniu, 20 Aug.

Chibet, 4 Februaru, 7 Maiu, 20
Noembre.

* Chichinda mare, 12 Aprile, 20
Septembre, 3 Decembre.

† Chilia, 14 Octobere, (ține 8 zile).

Chirpar, 17 Ianuariu, 26 Martie.

Chiachi-Gorbo, 6 Ian., 23 Martie,
12 Iuniu, 7 Noembre.

* Ciacova, 18 Martie, 29 Iuniu,
17 Septembrie, 11 Noembre.

Cic-Carcfalva, 19 Martie, 12 Iuniu.

Cic-Sereda, 2 Febr., 10 maiu, 26
Iuniu (tîrg de vite), 1 Iuliu, 17
Septembrie.

Cic-Sepviz, 2 Aprile, 18 Iuniu.

Cic-St.-Georgiu, 26 Martie.

Cincu de jos, 8 Maiu, 23 August.

Cincu mare, 26 Febr., 4 Iuniu,
24 Septembrie.

Cincu mic, 12 Martie.

Cisnădiă, 18 Iuniu, 17 August.

† Curtea de Argeș, la St. Panteli-
mon, Stă.-Maria mare.

Cluș, 28 Febr., 1 Iuniu, 8 Iuliu
(tîrg de lână), 17—19 (tîrg de
caî) 20 Iuliu, 20 Octobere.

Closdorf, 24 Noembre.

Codlea, 13 Aprile, 18 Septembrie.

Cohalm, 26 Martie, 13 Iuliu, 28
Septembrie.

Coloș-Mănăstur, 8 Ian., 4 Maiu,
18 Septembrie.

Copșa Mare, 11 August.

Corond, 5 Ian., 13 Ian., 1 Maiu,
21 Iuniu, 13 August.

† Comănesci, 9 Martie, 8 Iuniu,
2 Decembre.

Covasna, 30 Ianuar., 10 Iuliu, 30
Octobere.

Cozmaș, 13 Ian., 26 Martie, 9
August, 10 Decembre.

Craifalău, 24 Iuniu, 7 Noembre.

Crailuna, 3 Ianuariu.

Christianu (lângă Brașov) 4 Iuniu.

Cristur, 12 Februaru.

Criș (Kreisch), 8 Ian., 19 Iuliu.

Coloș, 3 Aprile, 23 Octobere.

Crasna, 19 Aprile, 24 Aprile, 12
Iuliu, 22 Noembre.

Deal, 20 Ianuariu.

* Debrețin, 12 Aprile, 3 August,
27 Septembrie.

Deș, 21 Febr., 1 Iuniu, 9 August,
1 Decembre.

Deva, 2 Ian., 1 Maiu, 22 Iuliu,
18 Octobere.

Dicio-St.-Martin, 1 Aprile.

Dircei, 22 Ianuariu, 19 Aprile.

† Dobreni, 25 Maiu.

Dobra, 23 Aprile, 26 Octobere la
sântu Dimitrie.

Drag, 20 Aprile, 24 Iuniu.

Dragoș, 9 Septembrie, 26 Octobere.

Draşeu, 8 April, 28 August.

* Duna-veche, 2 Febr., 8 Iuliu, 17 Septembrie.

Donnesmarkt, 28 Maiu, 16 Oct.

Ebersdorf, 9 Septembrie.

Egerbegy, 7 Martie, 3 Noembrie.

Egherhat, 2 Februaru, 29 Martie, 8 Iuliu, 8 Decembrie.

Elisabetopole, 15 Ian., 13 Martie, 10 Maiu, 23 Iuniu, 9 Septembrie. 8 Noembrie.

* Eperies, 19 Ian., 21 April, 29 Iuliu, 2 Septembrie, 14 Octobrie.

Eted, 21 Ian., 21. Maiu, 17 Sept. Elöpaták, veđi Völcele.

Făgăraş, 24 Maiu, 6 Iuliu, 28 August, 24 Noembrie.

* Făget, 17 Ianuariu, 19 Febr., Dumineca florilor, la Sânt-Petru, Sântă-Michail, Sânt-Dumitru, † Fălticeni, 20 Iuliu.

Feldiôra (lângă Braşov) 13 Martie, 2 Decembrie.

Felvinţ veđi Vinţ de sus.

† Focşani, la Drăgaica.

† Galaţi, 2 Februaru, 15 Martie, 21 Maiu.

Ghernesig, 2 Ianuariu, 3 Maiu, 5 August, 7 Noembrie.

Gerend, 25 Septembrie.

Giălucala, 13 Ianuariu, 31 Maiu, 13 Noembrie.

Ghealu, 20 Ian., 20 Iuniu, 1 Oct.

Ghiereş, 22 Ianuariu, 28 Febr., 26 Ian., 9 Octobrie.

Ghierghio-Ditro, 13 Iuliu, 13 Nov.

Gherla, 24 Ianuariu, 19 Aprile, 12 Iuliu, 23 Octobrie.

Ghircin, 7 Martie, 12 Iuniu, 9 Septembrie, 13 Noembrie.

* Giula (Gyula), 13 Ianuariu, 14 Maiu, 10 Iuliu, 27 August.

Gorostău mare, 15 Ian., 27 Febr., 1 Maiu, 5 August, 7 Noembrie.

Grădişte veđi Varheli.

Gurghiū, 23 Aprile.

Hadod, 27 Febr., 24 Aprile, 21 Maiu, 10 Iuliu, 9 Octobrie.

Hălmagiū, 24 Martie, 23 Iuniu, 4 Octobrie, 15 Noembrie.

Hălmagiū (la Cohalm), 10 Sept.

Harasztkerek, 28 Febr., 20 Iuniu, 4 August, 7 Noembrie.

Hateg, 2 Febr., 15 August.

Hodoş, 15 Ian., 5 Aprile, 9 Sept. Homorod, 2 Febr., 3 Maiu, 17 August.

Hudribech, 5 Noembrie.

Huedin, veđi Banfi-Huniad.

Hunedôra, 13 Ian., 10 Martie, 10 Maiu, 29 Iuniu, 1 Noembrie.

Hagifalău, 2 Febr., 12 Aprile.

• Ibaşfalău, veđi Elisabetopole.

† Iaşi, la St.-Teodor, la Înălţ. D-lui, la Drăgaica.

• Ilia, 6 Ian., 25 Martie, 15 August, 29 Septembrie.

• Ilia ung., 24 Iuniu.

• † Ismail, 1 Octobrie, (ţine 15 zile).

• Jacăsdorf, 16 Aprile, 8 Octobrie.

Jibău, 6 Ian., 23 Aprile, 3 Iuniu, 14 Septembrie.

† Jilava, Dumineca-mare, 21 Iuliu.

† Jiū, la Înălţ. D-lui, Sânta-Maria mare, Vinerea mare.

Joagiu de jos, 23 Aprile, 24 August.

• Katolna, 28 Februar.

Kezdi-Vásárhely (veđi Oşorheiū).

* Kecskemet, în zilele de Gregoriū, Laurentiū, St. Mihaiū, şi Catalina, după cälindarul nou.

Köröspatak, 12 Februaru.

Krasna, 19 şi 24 Aprile, 12 Iuliu, 22 Noembrie.

Lăpuşu-unguresc. 6 Ian., 25 Martie, 1 Maiu, 24 Iuniu, 14 Septembrie, 3 Decembrie.

Lăpuşu-român, 24 Martie, 22 Maiu, 7 Septembrie.

Lechinţa, 17 Febr. 13 Aprile, 20 Maiu, 9 Septembrie.

* Lipova, 30 Aprile, 11 Iuliu, 8 August, 13 Noembrie.

* Lugoş, 2—3 Ian., mercuri după Jud. şi după Sta.-Maria, mercuri după apost. Gál, tôte după cälindarul nou.

Lupşa, 21 Aprile, 6 Septembrie.

Lona-mică, 3 Ianuariu.

Macfalău, 12 Aprile, 12 Iuniu, 27 August.

Măgheruş, 27 Ian., 4 Maiu, 17 August, 13 Noembrie.

Mănăstur, veđi Coloşmănaştur.
 Maroş-Ludoş, 22 Aprile, 22 Sept.
 Maroş-Sereda, 20 Iuliū, 28 Noemb.
 Marpod, 28 Maiū, 22 Octobree.
 Martersdorf, 7 Martie, 26 Maiū,
 24 Octobree.

Martinsberg, 2 Aprile, 20 Octobree.
 † Mavrodin, la Moşi.
 Mediaş, 22 Februarīū, 1 Iuliū, 13
 Septembrie, 18 Noembre.

Mercurea, 12 Febr., 15 Iun., 30 Oct.
 Merghindeal, 15 Iuliū.

Micăşasa, 16 Ianuariū, 1 Octobree.
 † Mircesci, 18 Septembrie.

Mociū, 26 Martie, 10 Maū, 9 Aug.
 Mojna, 12 Aprile, 11 August.

Monor, 19 Maiū.

* Muncaciū 9 Aprile, 15 Iuniū,
 17 August, 30 Octobree.

† Muscel, 6 August.

Mureşani (Maros-Vásárhely) 5 Ian.,
 22 Martie, 4 Iuniū, 27 August,
 30 Octobree.

Nadaşu-săsece, 24 Ian., 16 Aprile,
 19 Octobree.

† Neamţu, 8 Maiū, la Înălţ. D-lui,
 6 August, 6 Decembrie.

Nagy-Falău, 5 Ian., 7 Martie, 12
 şi 20 Aprile, 29 Iuniū, 17 Sept.,
 2 Noembre.

Năsăud, 15 Maiū, 22 August, 3
 Octobree.

Nocrich, 22 Ian., 10 Maiū, 8 Oct.

Oena, 25 Iuniū, 8 Decembrie.

† Oena, 17 Martie, 21 Maiū, 27
 Iuliū.

Odorheiū, 7 Martie, 4 Iuniū, 5
 Octobree, 9 Noembre, 9 Decembrie.

Odorheiū siaio, 9 Ian., 14 Iuliū.

Olpret, 25 Martie, 15 Aprile, 10
 Maiū, 20 Iuliū, 19 Septembrie.

* Oradea mare, luni în săptămâna
 lui Iosif, luni în săptămâna lui
 Alecsiū (Alajos), luni în săptămâna
 dinaintea Sântului Mihaiū,
 luni în săptămâna înainte de
 Crăciun, toate după călind. nou.

Orăştia, 24 Maiū, 28 Septembrie,
 24 Noembre.

* Oraviţa, 8 Aprile, 3 Septembrie,
 13 Noembre, 21 Decembrie.

Orlat, 10 Maiū.

Ormeniş, 8 Ianuariū, 21 Aprile,
 18 Iuniū, 27 Noembre.

Oşerhei, 26 Februarīū.

† Oţeleni 9 Decembre.

* Panciova, Petru şi Pavel, Sântă-
 Măria mică.

Papolţ, 22 Ian., 14 Maiū, 4 Iuniū,
 16 şi 30 Iuliū, 13 Octobree.

Paraid, 7 Martie, 14 Iuliū, 3 Oct.,
 5 Decembre.

Pasmoş, 24 Aprilie, 11 August.

* Peşta, 7 Martie, 13 Maiū, 17
 August, 3 Noembre.

† Peatra, 8 Febr. 18 Maiū, Dumi-
 neca mare, 8 Noembre, 5 Dec.

† Piteşti, 23 Aprilie, la Înălţ. D.-lui,
 Dumineca mare, la Dragaica.

Petelca, 24 Noembre.

* Petro-Varadin, 12 Febr., 17 Iuliū,
 30 Octobree.

† Ploesci, 23 Aprilie.

Petersdorf, la Bistriţa, 20 Martie,
 16 Octobree.

Poiana-sărată (Sosmezö), 15 Febr.,
 20 Aprilie, 8 Maiū, 3 Iun., 6 Iul.,
 19 Octobree.

Poiana, 1 Iuliū, 9 Septembrie.

* Poşon, 8 Ianuariū, 11 Martie,
 15 Iuniū, 8 Sept., 28 Noembre.

Prejmer, 22 Ianuariū, 25 Iuliū.

Proştea mare, 20 Ian., 1 Iuniū.

Racăşul de jos, 12 Aprilie, 12 Iuniū,
 20 August, 9 Septembrie.

Reginul-săsece, 7 Febr., 30 Aprilie,
 29 Iuliū, 11 Octobree.

Răşinari, 17 Febr., 4 Noembre.

Răşnov, 13 Ianuariū, 29 Iuniū.

Retég, 25 Aprilie, 29 Iun., 16 şi
 19 Septembrie, 30 Octobree.

Retişdorf, 14 Maiū.

† Rîmnicul-sărat, 1 Aprilie, 23
 Aprilie, Înălţ. D.-lui, 24 Iuniū,
 vinerea mare.

† Riurenî, Stă.-Maria mică.

† Roman, 6 August.

Rodna-veche, 22 Aprilie, 29 Iuliū.

Radnot, 12 Martie, 20 Iun., 22 Oct.

Richisdorf, 3 Noembre.

† Rozuov, 2 Febr., 9 Martie, 24
 Iuniū, 27 August.

Sabad, 25 Septembrie.

Salaspătaclul de sus, 20 Aprilie,
 17 Septembrie.

Salaspătaclul, 29 Septembrie.

Săsciori, 18 Martie, 19 Septembrie.

Sas-Nadăș, 24 Ianuariu.
 Sas-Sebeș, 17 Ian., 12 Aprilie, 12 August.
 Satu-lung, 16 Febr., 10 Maiu, 15 Iuniu, 7 Septembrie.
 Sâmbăta de jos, 12 Aprilie, 10 Maiu.
 Sâmbăta, 25 Iuniu.
 Sântă-Măria de pétră, 15 Aprilie.
 Sântă-Măria, 24 Martie.
 † Slatina, 23 Aprilie.
 St.-Miclăușul din Giurgiu, 3 Iun., 1 Decembrie.
 St.-Miclăuș, 13 Martie, 8 Aprilie, 2 Iuliu, 9 Septembrie.
 St.-Mărtin, 12 Febr., 12 Martie, 19 Aprilie, 21 Aprilie, 28 Oct.
 St.-Paul, 14 April.
 St.-Petru, 8 Iuliu.
 † Slobodie, 23 Aprilie, la Înălț.
 D.-lui, 21 și 24 Iuniu, Vinerea mare.
 * Seghedin, St.-Georgiu, 19 Iuliu, 29 Septemb., 18 Noembrie, târgul începe totdeauna luna.
 Sereďa, 12 Febr., 15 Iuniu.
 Seliște, 2 Iun. 25 Septembrie.
 Săn-Georgiu din Ciuc, 10 Dec.
 S.-St.-Georgiu, 1 Martie, 15 Aprilie, 12 târg de cai, 14 Iun., 27 Sept., 9 Octob.
 Săn-Georgiu (la Bistrița), 20 Ian., 19 Aprilie, 20 Iul., 20 Octob.
 Șarcaia, 6 August.
 Șarpatoc, 28 Maiu.
 Sibiu, 21 Aprilie, 2 Septembrie.
 Lună după Crăciun.
 Sigēt, 1 Octob.
 Șuchereg, 22 Ian., 12 Iun., 12 Iul.
 Sic, 12 Febr., 20 Iun., 26 Iun., 15 August, 6 Oct., 18 Noembrie.
 Șeica Mare, 13 Maiu, 1 Decembrie.
 Șeica mică, 12 Iun., 30 Octob.
 * Sigetul Marmației.
 Sitaș-cristur, 21 Aprilie, 25 Iun., 2 Septembrie.
 Sighișoara, 19 Febr., 3 Iun., 23 Oct.
 Silaghi - Cseh, veđi Cehul din Sălăgiu.
 Șimleul-sălăgiului, 1 Iun., 10 Aug.
 Șombor, 8 Ian.
 Șambaru mare ungur., 25 Iuniu, 9 August, 10 Noembrie.
 Șomcuta, 9 Martie, 2 Iun., 4 Aug., 26 Octob.
 Șomleu, 1 Iun.
 Szt.-Egyház, 21 Iun.

Szepviz, 28 August.
 Tășnad, 2 Febr., 29 Martie, 25 Aprilie, 15 Iun., 21 Iun., 22 Aug., 3 Octob., 30 Octob.
 Tușnad, 29 Septembrie.
 Teca, 20 Martie, 19 Aprilie, 15 Iun., 24 Octob.
 † Tecuci, 9 Martie, 24 Iun.
 † Tigveni, 25 martie.
 Terfalău, 13 Aprilie.
 Tîrgu-Murășului, 5 Ianuariu, 22 Martie, 12 Aprilie, 4 Iuniu, 23 August, 16 Octob., 30 Octob.
 Teuș, 15 August, 26 Octob.
 * Timișoara, 7 Martie, 23 Maiu, 16 Septembrie, 24 Noembrie.
 Trapold, 12 Martie, 11 August, 26 Noembrie.
 Turda, 17 Februaru, 28 August, 24 Noembrie.
 Turda nouă, 12 Aprilie, 12 Iuniu.
 Ugra, 12 Aprilie, 23 August, 22 Noembrie.
 Uzon, 7 Martie, 13 Maiu, 17 Sept., 24 Noembrie.
 Ujvár, 26 Martie.
 Vaida-Haza, 7 Martie, 2 Septembrie.
 Vaida-Recea, 6 Ianuariu, 20 Iuliu.
 Vâlcele, 5—7 August târg de vite.
 Varhegiu, 3 Iuniu, 30 Septembrie.
 Varhel (in comit. Hunedórei) 8 Oct.
 * Vaț, 12 Martie, 20 Iuniu, 3 Oct.
 * Verșet, în duminica florilor, 16 Octob.
 Verespatak, 16 Martie, 19 și 20 Oct.
 Vinerea, 6 Aprilie.
 Vinu de jos, 12 Iun., 13 Noembrie.
 Vinu de sus, 19 Febr., 27 Maiu, 26 Iuniu, 11 August, 7 Noembrie.
 Voila, 4 Febr., 8 Noembrie.
 Vorumloc, 24 martie, 29 August.
 Zabala, 9 Febr., 15 Iuniu, 5 Oct. 15 Noembrie.
 Zălău, 17 Febr., 12 Aprilie, 14 Aprilie, 1 Iuliu, 11 August, 18 Septembrie, 13 Octob., 21 Oct. 1 Decembrie.
 Zam, 15 Iun., 19 Martie, 31 Martie, 21 Maiu, 2 Sept., 30 Noembrie.
 Zernesci, 18 Maiu, 8 și 9 Noembrie.
 Zetelca, 18 Maiu, 24 August.
 Zlatna, 21 Febr., 28 Febr., 6 Iuniu, 20 August.

Scara tacselor de timbru

d'împreună

cu aruncătura extraordinară.

SCARA I. pentru schimburi (polițe), assemnate de bani prin com- mercianți, docu- mente de datorie dela casse publice pre- lănga depozite pe câte trei luni			SCARA II. pentru cuitanțe și alte documente de drept, cari în privința timbrului nu se țin de scala I. ori III.			SCARA III. pentru cessioniune de obiecte mobile, contracte de cumpărare și de schimb la obiecte mo- bile, contracte de life- rare etc.		
Tacsă			Tacsă			Tacsă		
fi.	cr.		fi.	cr.		fi.	cr.	
până la 60	—	5	până la 20	—		până la 10	—	7
peste 60	120	10	peste 20	40		peste 10	20	16
120	240	20	40	60		20	30	19
240	360	30	60	100		30	50	32
360	480	40	100	200		50	100	63
480	600	50	200	300		100	150	94
600	720	60	300	400		150	200	125
720	840	70	400	800		200	400	250
840	960	80	800	1200		400	600	375
960	1080	90	1200	1600		600	800	5 —
1080	1200	1 —	1600	2000		800	1000	625
1200	2400	2 —	2000	2400		1000	1200	750
2400	3600	3 —	2400	3200		1200	1600	10 —
3600	4800	4 —	3200	4000		1600	2000	1250
4800	6000	5 —	4000	4800		2000	2400	15 —
6000	7200	6 —	4800	5600		2400	2800	1750
7200	8400	7 —	5600	6400		2800	3200	20 —
8400	9600	8 —	6400	7200		3200	3600	2250
9600	10800	9 —	7200	8000		3600	4000	25 —

și așa mai departe la
fiă-care 1200 fi. cu 1 fi.
mai mult, unde apoi
și restul mai mic de
1200 fi. vine a se lua
întreg.

peste 8000 fi. vine a
se răspunde dela fiă-
care 400 fi. o tacsă cu
aruncăt. de 1 fi. 25 cr.
unde și un rest mai
mic de 400 fi. trebuie
socotit ca întreg.

peste 4000 fi. se răspunde
de fiă-care 200 fi. o com-
petință de 1 fi. cu aruncă-
tura de 25 cr. unde éráși
un rest mai mic de 200 fi.
vine a se lua întreg.

FOI

pentru

BCU Cluj / Central University Library Cluj

învățătură și petrecere.

Amor și răsbunare.

Nuvelă istorică.

Era o zi de vară din cele mai frumoase.

Domnul Țerei muntenesci, Vlad V.,*) poreclit Țepeș, ședea la o ferăstră despre curte a palatului său din Târgoviște. Sta reșinat pe cotul dela mâna stîngă, érá cu mâna dreaptă își resucia din când în când mustățile cele dese și lungi. Privirile sale rătăciau fără nici o țință între cer și pămînt.

Vlad era de astă dată cu totul afară din obiceiul său.

De ordinar el nu căuta liniscea, nici repausul; trîndăvia o uria din tot sufletul. Neastîmpărul și sburdarea formau o trăsătură de frunte în caracterul lui. Orî de câte orî nu era cuprins cu grijile Domniei, el eșia la vînatóre, seú alerga cu calul, seú se deprindea în arme alătura cu boerii curții sale.

Acum însă firea lui se părea de tot schimbată. Săl-bătăcia căutăturei, ce caracteriséză atât de mult pe Domniî-tiranî, dispăruse din ochii lui Vlad-Țepeș. Fața lui esprima un fel de duiosîă și o blîndeță, care ar fi putut pune în uimire pe toți cei ce'l cunosceaú mai de aprópe. Pe buzele lui, de altă dată atât de reci și amerințătóre, acum răsăria câte un suris, — semn învederat, că inima lui era mai puțin împetrită.

Junele voevod era cufundat în gînduri.

Dar la ce se gîndia el?

Nu se gîndia nici la răsboiul cu Turcii, nici la trebile țerei, nici la vîrsări de sînge. El încetase pe un moment

*) A domnit în Țera romînescă în a dóua jumătate a scolului al XV. și s'a făcut celebru prin tiraniă și prin crușimî de tot felul.

de-a mai fi erou, domnitor și tiran. Vlad redevenise om, — ceea ce nu i se întâmpla decât foarte a rare ori.

Gardiștii săi, copiii din casă, faimoșii țepeluși, erau toți prin curtea palatului. Unii își spălau armele, alții țesău caii, și erau alții se întreceau la luptă săgetând cu arcele, atacând cu spadele și cu sulitele și apărându-se cu pavăza.

De altă dată voevodul privia cu vii interes și cu multă plăcere la ast-fel de deprinderi ale voinicilor săi; acum însă nici în sămă nu le băga.

Vre-o patru, cinci țepeluși, ce se păreau mai căpetenii, ședea fără lucru pe o laviță de piatră aproape de porta cea mare. Acestia aruncau pe furiș câte o privire la stăpânul lor și nu se puteau mira îndestul, vedându-l într-o stare ca aceea. Ei sta să nu-l mai cunoscă.

„Ce va fi având Măria sa, de stă pe gânduri?“ — întrebă unul pe tovaroșii săi. — „Ca astăzi nici odată nu l'am mai vădut“

„Póte, că se căesce de faptele sale“ — răspunse al doilea. — „Pe semne îl va fi muștrând cugetul pentru boerii trași în țepă“.

Al treilea adause: „Pe legea mea, voi nu știți ce țiței. Căința nu are loc într'un suflet ca al Măriei sale. Nu că-i pare rău de boerii înțepați, ci din contră, se va fi gândind, pe câți să mai înțepe. Țineți minte, că așa e, cum vă spun eu“.

„Fiă-ți vorba de aur!“ întrerupse al patrulea. — „Măcar de-ar da Dumnezeu un gând bun Măriei sale . . . S'a împlut moșia de neghină, frate, și mai trebuie plivită“ — Acesta n'apucase a sfârși vorba bine, când voevodul făcu o mișcare răpede, se sculă de pe scaun și scose capul pe feréstră.

„Corbene!“ — strigă el cu o voce puternică, de se cutremurau zidurile, și se uita prin curte, ca cum ar fi vrut să caute pe cine-va cu ochii.

Atunci unul dintre țepeluși se îndreptă cu pași sprinteni spre scările palatului. Era un voinic înalt în trup, cam

întunecat la față și cu o căutătură sëlbatică; era vătaful țepelușilor, spaima boerimei și favoritul lui Vlad Țepeș. El se sui pe trepte cu repeđiciune și după un moment sta înaintea lui Vodă, în casa cea mică a palatului.

„Să trăești Maria ta!“ — ăise Corbeanu și sărută apoi alba mână a Domnului.

Vlad îl bătu pe umăr și-l grăi astfel:

„Măi Corbene! Mai deunăđile, când ne întornam dela vânătoare, trecurăm pe la casele Stanciului celui orb. Ți-aduci aminte, că fata boerului a fost ședënd cu furca în prispă; sci, că i-am cerut apă, să béu. Mi s'a părut de tot frumoasă acea copilă a Stanciului; ea mă-a luat ochi, mă-a furat inima, Corbene. Pare, că mi-a dat apă fărmeată, de nu pot să-mi mai mut gândul dela dēnsa. Îi duc dorul ăi și nópte, și nu știu, ce să mă fac de dragul ei.“

„Ai dreptate, Măria ta“ — răspunse Corbeanu. — „Vor mai fi fete de boeri în țeră, dar fată ca a Stanciului, ba.“

„Sci, ce am pus de gând, Corbene? Voiu să-mi iaș pe fata Stanciului soția, voiu să-mi-o fac Dōmnă. Încalecă decī pe cel mai bun cal din curtea mea și dă o fugă până la casa Stanciului. Spune acelui boer, că Domnul țerei a hotărīt, să și-l alégă socru; spune-i să se gătēscă de nuntă, că nu mai pot de dorul fiicei sale. Acum plēcă, fētul meū, dute ca gândul și vină ca vētul!“

Corbeanu n'așteptă, să-i ăică de dóue orī; el făcu o adâncă închinăciune, apoi eși de grabă, rīvitor de-a plini solia. Vlad trecu în casa cea mare, unde avea să primēscă pe boerii, ce veniaū să-i, vorbēscă în trebile țerei.

Casele Stanciului se aflaū afară pe moșiă, nu togmai departe de Têrgoviște. Deși erau clădite din lemn, ele aveaū totuși un exterior destul de frumos. Lemnul păreților era cioplit cu multă măestriă, érá coperișul de șindilă imita soldii pescelui. Întrarea o forma o prispă, purtată de patru stâlpī de stejar. Curtea era închisă c'un zid primitiv de bolovanī. Jur împrejur se estindeaū țarine mănóse, acoperite de grâne îmbelșugate; colinele erau plântate cu

viță de viiă. érá pe livețile cele erbóse pásceaú turme de oi, de vite cu córne și o hergheliă de cai.

Tóte acestea formaú averea orbului Stanciu, care se trăgea din némul Domnilor bătrâni. Dară ce-î folosiaú lui averile acestea? Îi lipsia cel mai mare și mai scump tesaur: lumina ochilor, fără de care cine póte să se simță fericit în lume?

Singura mângăere a lui Stanciu era fiica sa Păuna, că-cî jupănésa îi murise de mult.

Precând Corbeanu se gătia să plece din Têrgoviște, étă ce se petrecea la casele Stanciului. În prispă ședeau pe o bancă de stejar două bărbați în costume boeresci. Unul putea să fiă ca de 60 de ani; el avea trup robust, purta barbă mare și părul începea să-î încăruntéscă. Al douilea se părea, că a trecut de două-deci de ani; era legat la trup, osos și de-o statură mijlociă. Ochiî lui erau ca murele și părul ca péna corbului. În espresiunile feței aréta multă vioiciune și îndrăsnélă.

Era Stanciu și un fecior de boer, anume Vintilă. Cel dintâi se proptia pe o cârjă și ținea capul plecat în jos; tinêrul își aruncase piciorul drept preste cel stîng, érá cu mâna stîngă atîngea ușor umêrul drept al bătrânului.

„Așa, cum îți spun eú, Vintilă,“ — dícea Stanciu cătră junele boer. „Păuna va fi a ta; tu vei moșteni averea mea tótă. Dară să-mi ajuți, fêtul meú, să-mi rêsbun încontra lui Vlad, care mi-a mâncat norocul“.

„Lasă pe mine, boer dumneata, lasă numai pe mine. Am să port eú de grijă lui Vodă. Mâne séră voiú strînge aici pe mai mulți boeri, ca să ne înțelegem si mai bine.“

„Bine, Vintilă, prea bine; dar mă tem, că vom fi prea puținî. Ar trebui să tragem pe mai mulți în partea nóstră“.

„Până diminéță — adause Vintilă — voiú colinda pe la toți cunoscuți mei din acest județ și le voiú descoperi tot planul urđit încontra lui Vodă. Boeriî duc gróza tiranului și toți ar dori să se scape de dênsul cât mai curênd. Numai nu avea cine să facă începutul; acum noi l'am făcut. De aci înainte tóte vor merge ca pe brasdă“.

„Țéra trebuie scăpată de acest neom!“ eschiamă Stanciu rădicându-și capul în sus. „Abia s'a aședat în scaunul Domniei vërsătorul de sânge, și étă că Têrgoviștea se împle de stêrvuri. De va isbuti cumplitul să-și mai lungescă Domnia, apoi să sci, că nu va mai rămânea picior de boer în țéra acésta. O, Dumneđeule, fă-mi parte de ȓile, ca să nu moriū eū înaintea lui Țepeș“.

„Fi pe pace, boerule!“ întrerupse Vintilă c'un ton încređut. „Mai sunt în țéra acésta ómenī cu inimă, cari nu vor suferi, ca tronul lui Radu-Negru și a lui Mircea să fiă pângărit de un monstru. Țéra preste curênd va sërba o ȓi mare, boerimea sugrumată va resufla preste curênd“.

„Dea Dumneđeū să fiă, cum ȓici“, răspuse orbul stringênd mâna lui Vintilă. „Dară trebuie să ne grăbim, fêtul meū, că-cī nu scie omul, ce aduce ȓiua de mânē. Póte, că Țepeș togmai acum meditéză și perirea nóstră. Țepele staū góle de vr'o câte-va ȓile, érá tiranul e deprins a face ospete între stêrvuri. Apetitul sêū de féră cere victime“

Tinêrul se simția fórtē pêtruns de cuvintele Stanciului și din ce în ce devenia tot mai nerăbdător. — „Să nu mai perdem timpul cu vorbe,“ ȓise el sculându-se de pe scaun. „Mê duc, boerule, să-mi caut de drum. Mâne voiū veni să te înformez despre tóte. Te las cu Dumneđeū.“

„Să âmbli sănătos, Vintilă“ — răspuse bêtrânul. — „Dar stăi, iubitul meū, stăi, de-ȓi iea ȓiua bună și dela Păuna“.

Orbul chiemă pe fiă-sa afară și acésta se ivi în prispă.

Ce ființă drăgălașă, ce chip ângeresc!

Trupușorul ei, tras ca prin inel, se mlădia în cele mai perfecte forme, se clătina ca trestia pe baltă. Fața ei blândă, gingașă și grațiosă era o comóră de tóte misteriele frumusețēi femeesci. În ochiū ei scânteia acel foc magic și răpitor, care a fost în stare să străbată și într'o inimă, cum era a lui Țepeș. Era îmbrăcată într'o rochiță albă, lungă până la călcăie, cusută cu fir și sēmēnată cu fluturei

de aur, împodobită la mâneci, la guler și pe piept cu tot felul de broderii. Midlocul i-l curma un brâu, ornat cu petre scumpe, érá la grumađi ea purta salbă de mărgele. Părul, mai mult blond decât negru, era împletit în dóue coșite lungi, care i se coboriau când pe spate, când pe sín.

Junele își eși din fire la vederea acestei ființe, care mai că nu avea sémén în lume. El o mai vėduse, ce e drept; dară cu cât o vedea mai des, cu atât mai frumósă i se părea, cu atât mai fărmeacătoare. Nici că l'ar fi lăsat inima să se misce de lângă dēnsa, decă nu l'ar fi chiēmat o datoriă, dela a cărei împlinire atărna în parte căsătorirea lor.

Vintilă strinse cu foc mâna Păuneí, apoi încălecă pe un cal, ce era legat de stălpul prispei. Flăcăul dete călcăie murgului și dispăru; dară inima lui rămase la Păuna și ochii Păuneí se duceau după el. Perđēnd pe ursitul ei din vedere, frageda copilă luă de mână pe nenorocitul tată și-l duse în curte în umbra unui nuc; ea se întórse apoi în casă spre a-și vedea de lucrul dilei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Preste câte-va momente Stanciu auđi pe la pórtă tropot de cal. Simția, că vine cine-va.

Era Corbeanu. El întră în curte, descălecă și apucându-și calul de frēu se apropie de Stanciu și ăise:

„Bine te-am găsit, boer dumneata!”

„Bine veniși la noi”, răspuse orbul clătínând din cap. „Dar spune-mi, cine esci, că eu n'am ochi, să te vėđ.”

„Sunt din ómenii lui Vodă; sunt Corbeanu, vătaf copiilor din casă. Măria sa m'a trāmis cu soliă la dumneata”.

Stanciu tresări ca din vis la auđul acestor cuvinte și fața lui se făcu, cum e turta de cėrá. Singur numele Voevodului era de ajuns pentru a-l ímplea de fiori și de mânia. Nenorocitul era cât p'aci, să începă a blăstēma în gura mare pe acela, dela care socotia, că i se trage tot rēul; dară se stăpāni, cum putu, silindu-se a-și ascunde adevēratele cugete și a simula altele cu totul contrare.

„Esci dela curtea Măriei sale”, — continuă orbul cu glasul cam emoționat. „Mė bucur, dragul meú, când vėđ,

că Maria sa și-a mai adus aminte și de un amărît ca mine. Tot e bun Măria sa: caută de boeri și le arată dragoste. Dumne-deu să-î lungescă zilele și să-î întărescă Domnia! . . Dar vei fi aducînd și vre-o veste de pe la curtea domnăscă?”

„Aduc veste bună, jupâne“, răspuse Corbeanu. „Măria sa a pus gînd, să fericescă o casă de boer“.

Stanciu surise cu ironiă, apoi mînă vorba mai departe :

„S'ajute Dumne-deu Măriei sale! Dar mă mir, fătul meu, în ce legătură stă acest gînd. creștinesc al Domnului cu venirea ta la mine. De sigur, că nu ești voiî fi acela, pe care caută Măria sa să-l fericescă“.

„Ba togmăi dumneata ești acela, jupâne Stanciule, dumneata și casa d-tale“.

„Și cum s'ar putea una ca acêsta, vătafe?“ eschîemă Stanciu cu mirare. „Ești prin nimic n'am meritat mila Măriei sale: cum ar âmbra decî, să mă fericescă? De altfel, fătul meu, pentru mine nici că măi pôte fi vorba de fericire în lumea acêsta. Ești nu măi sunt om ca alți ômenî“.

„Așa este, jupâne, dar ai fată mare și . . .“

„Am pe Păuna, — singura mîngăiere, ce mî-a măi lăsat Dumne-deu pe pămînt“.

„Ei bine, ca să nu măi lungim vorba, află boerule, că Măria sa a hotărît, să te facă socru de Domn“.

Stanciu sări oblu în sus și strigă ca un om desperat:

„Ești, socrul lui Vodă?“

„Dumneata, jupâne, dumneata“ — răspuse Corbeanu.

„Vești numai de te gătesce de nuntă“.

Stanciu continuă c'un ton pe jumătate serios și pe jumătate ironic:

„Apoi bine, vătafe, tocmai pe mine m'a găsit Maria sa măi bun? Mulți boeri sunt în țera acêsta, boeri cu fete, cu avere și cu vedere. Cum de m'a ales chiar pe mine dintre toți? E prea mult, prea mult!“

Corbeanu se mira de aceste răspunsuri ale boerului, care cam sîmîna a refus.

„Ce fel, jupâne?“ dîse el cam necăjit. „Pare-mi-se, că nu te prea bucuri de vestea, ce ți-am adus. Ôre întru

nimica socotesci onórea de-a fi sócru de Domn? Bagă de samă, jupâne, bagă de samă, ce stai a face. Nu sci, cum e firea lui Vodă?”

Stanciu lăpădă acum masca și răspunse sincer și rezolut:

„Fiă, cum va fi! Eă nu am fată pentru Măria sa; fata mea e promisă unui fecior de boer. Mergî, Corbene, de spune Domnului, că atunci, când îmi va da înapoi lumina ochilor, atunci și eu voi să-i dau pe fica mea soția, — mai curînd nu“.

„Îndesert ai îmbetrînit, boer dumneata, că-cî mintea nu ți s'a copt cu ani!“

Cu aceste cuvinte țepelușul încălecă pe cal și-și luă diua bună.

„Rămîni sănătos, jupâne!“ dîse el depărtându-se.

„Cale bună, vatafe!“ răspunse Stanciu cu ton apăsător. Bietul om nu scia ce face: ura atît de mult îl orbise, încât nu se mai gândia de loc la urgia, ce conjura pe capul său.

Începea să însereze, când Corbeanu intra pe pórta curții domnesci. Calul său era tot alb de spume, atît de tare îl alergase.

Voevodul togmai atunci se despărția de boerii cei mari ai divanului, cu cari pusese la cale nisce afaceri de-ale Domniei. El era cît pe aci să-și uite de fata Stanciuului; dară cum zări pe Corbeanu, că deschide ușa, îndată inima lui se aprinse din nou.

„Ce veste, Corbene?“ întrebă el pe favoritul său.

Acesta povesti din fir în pîr tot ce petrecuse. Domnul asculta, fără ca să-și schimbe măcar odată fața, fără ca să arete un singur semn de nemulțămire și de tulburare. Avea dreptate, căci în cele din urmă ce i-ar fi pîsat lui de Stanciu, decă ar fi voit cu orî-ce preț să-și facă pe Păuna soția? Pentru dînsul de cele mai multe ori cea mai bună lege era propria sa voință; ce l'ar fi putut decî împiedeca, de-a se pune mai pe sus de voința unui părinte?

„Prea multă ocară, Măria ta“, — dîse Corbeanu după ce-și terminase povestea. „Un orb ca Stanciu să rîdă de Măria ta? Eū unul n'aș suferi acēstă batjocură, eū nu“.

„Nu-ți eși din fire, Corbene; nu mă îndemna să fac reū, unde nu e cu cale și cînd nu se cuvine. Stanciu de n'ar fi orb, nu mi-ar fi refuzat pe fîca sa“.

„Dar nici orb nu se cădea să ți-o refuze“.

„Ascultă, Corbene, să-ți spun eū una și bună. Mie mi se pare, că Stanciu nu e cu mintea la loc“.

„Așa am dîs și eū, Măria ta, dar ce folos?“

„În dîle trecute, precum bine sci, a năvălit Iancu Huniadi cu óste în țēră la noi. El a pus pe nisce Ungurî de-ai sēi să scóță ochiî Stanciului, că-cî avea ură pe dēnsul nu sciū decānd, nici pentru ce. Așa dară Iancu Huniadi pe drept, pe nedrept — Dumneđeū să-l judece — a luat lui Stanciu lumina ochilor. Și Stanciu ce face acum? Prepune, că eū am învățat pe Huniadi să-l orbéscă, și în loc de-a blăstēma pe făptuitorul nenorocirei sale, el nebunul mă uresce pe mine. Vedî, Corbene, cāt sunt ómenîi de nedreptî? Apoi lumea mă numesce tiran, cānd vede, că trag pe boerî în țépă“

Dică lumea ce-î place, Măria ta; dară eū așa te rog, să ascultî și de mine măcar odată. Trage pe Stanciu în țépă!“

„Taci, Corbene dragul meū, că voiū vedea eū, ce voiū face. Mē voiū duce mîne, să vorbesc însumî cu Stanciu, dóră de-l voiū putea înțeleptî. Acum alta să-ți spun eū ție, băete. Dă poruncă copiilor din casă, ca numai decāt să-mî gătéscă un cal; érá tu mergî de-mî scóte hainele mele de boer.

Corbeanu ascultă.

Ce avea de gānd voevodul? Pentru ce poftia să-î gătéscă un cal acum nóptea? Cu ce scop voia el să se schimbe în portul de boer?

Vornicul cel mare îi spusese, că pe la țēră se întēplă

nóptea mulțime de furturi și de hoții, că chiar împrejurările capitalei sunt bântuite de hoți. Vlad încredințase pe vornicul, că se va duce el însuși, să caute pe hoți și să pună mâna pe dênșii, de cumva s'ar întâmpla să le dea în urmă. Așa era firea acestui Domn: decă pe de o parte el era tiran și crudel față de dușmanii săi, apoi pe de altă parte căuta să facă și binele, să facă binele prin sine însuși. Era îndrăsneț afară din cale și tot deuna cu capul a mână, se espunea orbesce pericolului; el de Dumneșeu se temea, dar de ómeni, ba. În privința acésta putem dice, că Tepeș nu-și are sémén în tótă istoria Românilor.

Corbeanu aduse Domnului hainele, și-î ajută să se îmbrace. Pe atunci boerii nu apucaseră încă a adopta costumul oriental, ci se purtau néoș românesce.

Vlad își trase în picióre nisce pantalonî albi de lână și se încălță cu nisce ciobote cu turecii scurți; el luă tunica albastră și se încinse cu bréu de mătăsă; pe de-asupra își aruncă o manta albă și pe cap își puse căciula mițósă. Se înarmă pe subt manta cu o sabia strêmbă turcésă, érá la bréu își vêri un buzdugan. Așa se cobori din palat.

La capêtul scărei îl așteptaú gardiști cu calul înșeuat. Domnul încălecă și plecâ neînsoțit de nimeni.

Era întunerec, de nu se zăria drumul nici la dece pași; cerul se acoperise din tóte părțile cu nori și nici o steluță nu mai lumina. Stradele orașului erau stăpânite de o tăcere adâncă. Vlad cutrieră în pas câte-va părți ale capitalei, apoi eși afară la câmp. El mēna calul când mai iute, când mai încet; acum ținea drumul drept înainte, acum éráși apuca de-a curmezișul și une-orî făcea cale-întórsă. În jurul său totul era pustiiú: abia se audia câte un câne lătrând, câte un chiot de cioban, câte un sunet din bucin și murmurul lin al përaielor.

Âmblase mai bine de-o oră, dar nu întâlnește încă suflet de om. Dela un timp i se făcea, că aude tropot de cal. Se opri și trase cu urechia, apoi își urmă drumul în direcțiunea, de unde i se părea, că vine sgomotul. Merse,

cât merse, și începu să zărească un călăreț; înteeți calul spre dânsul și preste câte-va momente îl și ajunse.

„Bun ajunsul, voinice!“ dîse Țepeș silindu-se aș-î preface glasul.

„Bună să-ți fiă inima, prietine!“ răspunse necunoscutul și se opri să vadă, cine e. Apoi continuă astfel:

„Ved, că esci boer și om de omenia. Dar încătrău cu Dumneșeu? de unde vii și unde mergi?“

„Viū dela Argeș, atâta sciū; m'aș duce la Têrgoviște, dar mă tem, că am greșit drumul. Sînt om străin, sînt despre Olt și n'am mai âmbat prin părțile acestea“.

„La Têrgoviște ai să mergi? Apoi n'ai luat drumul bine; te întorci érá spre Argeș. Aide să te povățuesc eu până la un loc“.

Ambii apucară în partea opusă.

Dar cine era ore soțul de drum a lui Vlad Țepeș?

Cine să fiă? Era bietul Vintilă, care colinda pe la curțile boerilor cu intențiunea sciută.

„Dară dumneata de unde esci, boerule?“ întrebă Țepeș, lăsând calul mai încet sub cuvânt, că se prea ostenise.

„Eu sînt din Pitesci și mă duc să cercetez pe nisce rude la o moșia, care nu e departe de aici“.

Țepeș se bucura foarte mult de acéstă întîlnire; el avea o plăcere nespūsă d'a se informa însuși despre sine, de câte ori i se presinta ocasiunea bine venită. Începu decî să descósă pe tovaroșul său în următorul mod:

„Va să dîcă, dumneata esci aprópe de capitală. Veî fi sciind noutăți de pe la Domnia, că-cî la noi noutățile vin cam târdiū“.

„Ce noutăți să sciū? E togmai șeptemâna, decând a mai întepat vodă pe nisce boeri. Alt ceva mai prospăt n'am audît“.

„De boerii întepați se vorbia și pe la noi. Vai de capul nostru, boer dumneata, vai de capul nostru, de nu-și va schimba vodă năravul. Avem s'ajungem toți întepați. Ce bătaia lui Dumneșeu pe bieții boeri!“

„Când lupul nu va mai rupe oi, atunci nici Țepeș nu va mai trage boeri în țepă“.

„Eă unul nu mă mir de Vodă, că face tirăni, ci de țără mă mir, cum de'l mai pôte răbda. Lumea ne ȑice, că ne tragem din Rămleă; dară Rămleă alungaă pe Domnitorii cei reă, ba încă 'i și ucideaă. Noă înseă facem cu totul alt ceva: ne lăsăm, de ne alungă și ne omără Domniă, și nu cutezăm a ne împotrivi, nici când avem cuvânt“.

Vintilă aădind pe străin vorbind, cum vorbea, creău că a făcut un mare căștig în persóna lui. Nimic nu-l mai împiedeca decă d'a-i vorbi cu mai multă libertate și chiar d'a-i destăinui planul complotului.

„S'ar găsi și între noă ómeni, — ȑise el, — cari să cuteze a-și rădica mâăile încontra tiranilor; dar boerii nostri sunt deprinși a se tot lăsa uniă pe alții“.

Pentru voevodul acéstă conversațiune devenia tot mai interesantă. Nenorocitul de Vintilă îi căduse în mreă. Țepes, ca să strângă și mai mult mreă și să încurce și mai rău pe boer într'ensa, continuă astfel:

„Ar fi de ajuns, decă s'ar găsi măcar două boeri, cari să fiă la un gând: bună-óra, cum suntem noă amândoi. Decă ne-am pune cu tot de-adinsul, să facem începutul, eă îți staă bun, boer dumneata, că preste câte-va ȑile tiranul de Țepeș ar avea la spate sute de dușmani“.

„Începutul e făcut deja de alții; acum nu mai rămâne, decăt să se gasescă ajutători“.

„Eă unul nu m'aș trage înapoi. Te rog, boerule, decă cunoscă pe dușmanii lui Vodă, du-mă și pe mine la dênșii . . .“

Vintilă opri calul și se puse pe gânduri; éă Domnul ȑise mai departe:

„Mă voiă supune la oră și ce îndatoriri; decă se va cere dela mine, ca eă să lovesc mai întâiă pe tiran, bucuros o voiă face. Noă Olteniă suntem dedați a ne pune în pericol pentru binele țerei“.

„Ce folos de vorbă lungă, boer dumneata?“ adause

Vintilă apucând mâna soțului său. „Jură-mă pe viul Dumneșu, că vei păstra secretul și eu sunt gata să-ți spun tot, ce se poate spune“.

Inima lui Tepeș bătea de nerăbdare; rădicând mâna dreaptă către cer, el rosti cu ton apăsător aceste cuvinte:

„Jur pe viul Dumneșu și pe sânta cruce, că voi păstra ori ce taină mi s'ar descoperi“.

Vintilă nu se sciu feri din calea grozavei fatalități, ce venia să-l arunce în prăpastia perșerei. Nesocotitul tinăr, căruia nici prin minte nu-i trecea, că are de-a face cu cel mai periculos dintre ómeni, dete tovaroșului său următoarele povețe:

„Mâne séră, după ce va întuneca bine, să te afli prin locurile acestea. Colea în dreptă e o cruce de pétără. Să aștepti lângă acea cruce, că eu voi trămite om, care te va conduce mai departe. Să urmezi numai după dânsul și să întri acolo, unde-ți va arêta“.

Vlad nu poftia să scie mai mult.

Ce lesne i-ar fi fost lui, să pună mâna pe Vintilă și să-l ducă în capitală! Dar fiind vorba de un complot, el prefera să pândescă privilegiul, spre a face dușmanilor săi o surprindere teribilă.

„Îți mulțămesc, boer dumneata!“

Acesta fu tot răspunsul Domnului la povețele, ce primise. Vintilă mai adause:

„Ar fi bine, să nu vină numai singur. Silesce, de mai adu și pe alți cunoscuți cu dumneata, dar numai de aceia, în cari vei avea cuvânt de-a te încrede“.

„Fi sigur, boerule, că voi veni cu mai mulți,“ răspunse Vlad cu o deosebită satisfacțiune. „Dară nu bagi de samă, că ne apropiem de un oraș? De cumva e Têrgoviștea, apoi te rog, să nu mai ostenesci, că d'aci înainte voi găsi eu calea și singur“.

„Bine ăici; să mă întorc și eu, pe unde 'mă e drumul. Acum âmblă cu Dumneșu, cinstit boer; însă te rog, păstrează taina, că-că altfel vom fi perduți“.

„Încă odată îți jur, că nu voi spune nimănui nimic“,

đise Domnul stringând pe Vintilă de mână. „Ba îți mai jur și aceea, că eu voiŭ pune mai întâiŭ mâna pe Țepes“.

Cu aceste cuvinte boerii nostri se despărțiră; amândoi erau mulțămiiți, amândoi cu voiă bună.

Vlad dete calului călcâie și se ducea tot într'o fugă, de părea că sboră. Cu o bucuriă diaboléscă el învêrtia buzduganul prin aer în semn de biruință și đicea întru sine:

„Mulțămescu-ți, Dómnne, că mi-ai dat în mână pe dușmanii mei!“

Pe la miedul nopții voevodul era în palat. Nicī odată el n'a dormit mai bine, decât în nóptea aceea.

A dóua đi, pe la prânđul cel mare Vintilă era la Stanciu.

Păuna le pusese masa și-ī ospêtase bine. O ólă de pămênt sta plină cu vin înaintea lor. Vintilă era vesel și povestia orbului ceea ce petrecuse în călătoria din séra precedentă. Dară Stanciu nu prea arêta voiă bună; el abia scotea câte o vorbă din gură și la vin nu se îndesa de loc.

Vintilă observă îndată, că bêtrânul are ce are. Era să-l întrebe de cauza supărărei, dar Păuna îl luă pe dinainte și đise:

„Cé-ți este, tată? De mult nu te-am vêđut așa fără voiă“. Apoi aruncând la o parte cusătura, frageda copilă se aședă lângă Stanciu și se silia să-l mai consoleze astfel:

„Te dóre ceva? n'ai dormit bine? ai audit dórá vre-o veste neplăcută?“

„Nu mă dóre nimic, copila mea“, răspunse Stanciu stringând'o la pieptul său.

„Póte că eu îți voiŭ fi făcut vre-o supărare“ — întrerupse Vintilă cu nedumerire.

„Tu, fêtul meu? Dómnne feresce! Tu mi-ai făcut bucuriă, dragă Vintilă. Sunt vesel, când te sciŭ în casa mea. Te iubesc ca și pe un copil din sângele meu“.

„Dară eu bine vêđ, tată, că inima nu-ți e la loc“ —

urmă éráşî Păuna. „Prea escî îngândurat, prea oftezi, prea te tulburi. Nu cumva se va fi întemplat vre o nenorocire cu bucatele de pe câmp, cu turmele dela târle?“

Stanciu nu se mai putea stăpâni. Din genele lui începeau a se fura nisce lacrimi fierbinţi. Păuna le observă şi întorcându-se către Vintilă îi dîse cu voce uimită:

„Plînge tata, Vintilă, plînge cu lacrimi“.

Vintilă se aşedă şi el lângă Stanciu şi se încerca în tot chipul, să-î aline durerea necunoscută. Stanciu apucă pe ambii tineri de mână şi le grăi astfel:

„N'are să fiă bine de noi, copiii mei. Tiranul, care mi-a luat lumina ochilor, vrea să mă lipsescă şi de acea mângăere, ce singură mi-a mai rămas pe lume. El a trimis erî la mine pe vătaful ţepeluşilor, ca să-mî spună, că s'a hotărit a mă face socru de Domn“.

Vintilă şi Păuna remaseră încremeniţi. Feţele lor se făcură, cum e pămîntul; inimile lor băteau mai încet şi sîmîneau a sloi de ghiată. Se uitau, sîrmanii, unul la altul, dar gura nu şi-o puteau deschide.

„Cum vă spun copii“ — adause bătrînul tremurînd — „neomul de Ţepeş a pus gînd rău cu mine şi cu voi.“

„Ce răspuns ai dat ţepeluşului, boerule?“ întrebă Vintilă cu neastîmpăr. „Nu cum-va te-ai arătat învoit cu cererea lui Vodă?“

„Să se arete învoit? dîse Păuna cam speriată. „Să mă dea pe mine după acela, de care se înfióră ţera întregă? Nu! tatăl meu nu pôte fi atât de crudel. — Mai bine să-mî legî, tată, o pétră de grumădi şi să mă dai pe apă.“

„Nimic n'am promis lui Vodă, băeţi; din contră, i-am dat un straşnic refuz.“

Acum tinerii se simţiau ceva mai linisciţi.

„Dară togmai pentru că i-am dat un refuz — continuă Stanciu — togmai pentru acésta mă tem mai mult. Ţepeş e călcător de lege şi vîrsător de sânge, e om cumplit, când stă să-şi răsbune. Téma mea nu era pentru mine, ci pentru voi. Eû voiî trăi, nu voiî trăi, tot una-mî este; dar de tinereţele vóstre ar fi păcat.“

Păuna tremura, cum tremură plăpândul firicel de erbă, când suflă crivățul cu turbare. Vintilă își venise în fire și ți se plin de inimă:

„Bun e Dumnezeu! ... Dilele tiranului sunt numărate și se țin numai ca într'un fir de păr. De sêră vor veni boerii, ca să ne înțelegem, cum să-i omorîm. El nu va scăpa din mâinile noastre.“

„Apoi chiar să scape“ — întrerupse Păuna — „să-și verse chiar urgia și turbarea asupra noastră, eu voi suferi bucuros ce va suferi și Vintilă, dar de dînsul nu mă voi lăsa.“

Rostind aceste cuvinte, inocenta copilă plecă ochii în jos: era cea dintâi mărturisire a dragostei, ce simția pentru Vintilă.

Togmai în momentul acesta se aude un glas prin curte:

„Acasă esci, boer Stanciule?“

Păuna sare la feréstră, să vadă cine e; dar abia aruncă o privire pe afară, și étă-o că se trage iute înapoi, scôte un țipet fioros și cade mai leșinată în brațele iubitului ei.

Ușa se deschide; în casă apare un om cu figură de uriaș. Înfățișarea lui e împunătoare. Pe fruntea lui cea lată radiéază serenitatea unui suflet mulțămit și netulburat de griji; trăsurile din fisionomie sunt pline de energiă, de un fel de severitate și chiar de sêlbătăciă. Sprâncenele lui negre și gróse umbresc nisce ochi mari, ce revarsă un foc ager și săgetător.

E Vlad Țepeș.

El se duce drept la Stanciu, îl ia de mână și-i adreséază aceste cuvinte:

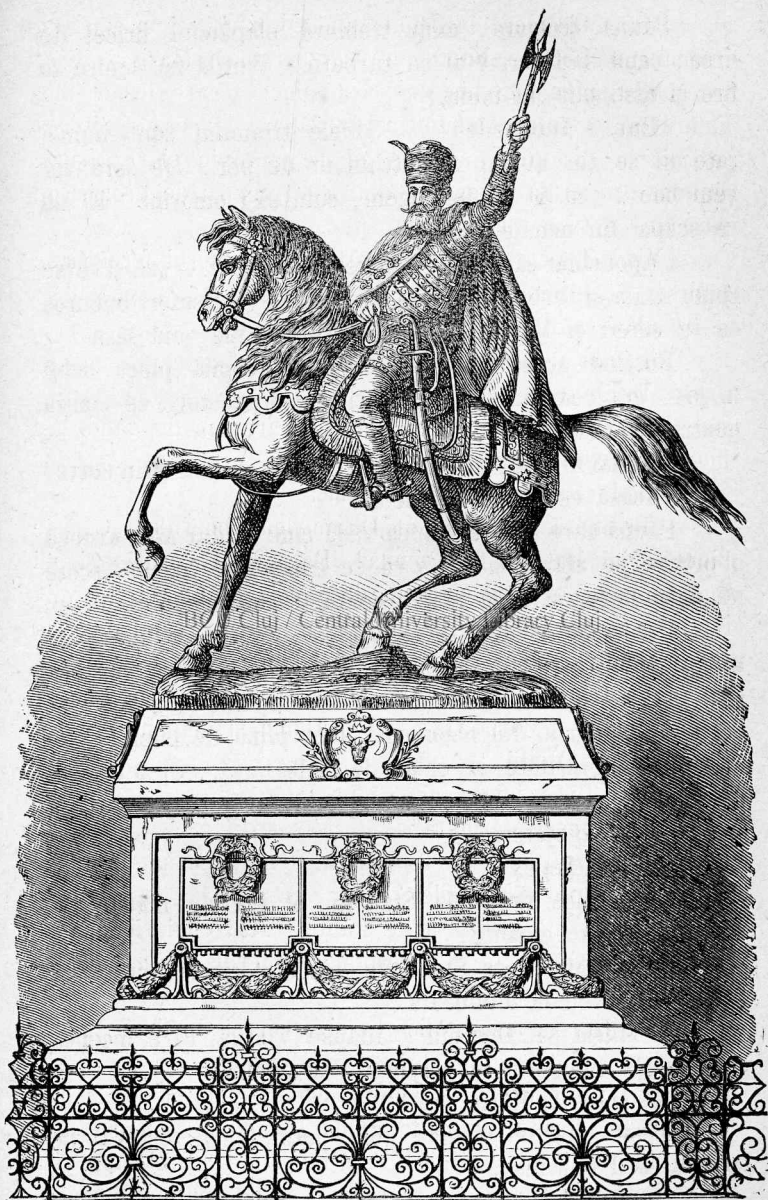
„Dumneata, boer Stanciule, n'ai dat pe la mine; étă că am venit eu la dumneata.“

„E Măriă sa, Domnul“, adause Vintilă, care începea să-și pérđă cumpetul în presința Voevodului.

„Să trăesci, Măriă ta!“

Aceste cuvinte Stanciu abia putu să le rostéscă de spaima, ce-l cuprinse.

„Ce mai faci, Stanciule, cum o mai duci în lume?“ urmă Țepeș cu o voce familiară.

Statua lui Mihail Viteazul. (A se vedea pag. 91).

„Să mulțămesc lui Dumnezeu, Măria ta; încure și eu lumea cum pot. — Băeți, sărutat-ați mâna Măriei sale?”

Vintilă se îngrozia de această mână, care în tot momentul ar fi putut să smulgă de lângă dânsul pe fiitorea sa mirésă; cu toate acestea el se apropie și o sărută. Păuna încă urmă întogmai, dar ea tremura de gróză, de părea că o tremura frigurile.

Vlad Țepeș puse mâna stîngă pe umărul fetei și se întorse către Stanciu dîcînd:

„Acésta îți e fata, Stanciule?”

„Păuna e fata mea, înălțate Dómné.”

„Dară acest flăcău cine este?”

„E Vintilă, fecior de boer, pe care am de gând să-l logodesc cu fica mea.”

Vlad continuă cu sânge rece:

„Frumósă față ți-a dat Dumnezeu, boerule. Cât de bine i-ar fi stat să fiă Dómnă! Dar ți-am cerut'o și mi o-ai refuzat. Aș vrea să știu, dacă voia d-tale este și voia fetei. — Spune, Păuno, pe cine ai preferi tu, când ai avea să alegi între mine și între acest voinic?

„Să trăesci, Măria ta” — răspune copila cu temere și cu sfielă — „Măria ta să-mi fi Domn și stăpân, érá soț să-mi dai pe Vintilă.”

„Dar tu, voinice, iubesci pe Păuna?”

„O iubesc, Măria ta.”

„Când aș dîce, să te lași de dînsa, ca să mi-o fac eu mirésă, cum ți-ar cădea?”

„Ca să mă pot lăsa de Păuna, ar trebui să mă las mai întăiū de viétă” — răspune tînerul cu o hotărîre bărbătésă.

Aceste răspunsuri, dictate de amor și de devotament, înveseliră sufletul Stanciului, érá pe Vlad îl desarmară și-l reduceră la neputință. O luptă de simțemintele cele mai contrare se încinse acum în inima Domnului: amorul, admirațiunea și mânia agitaū această inimă de altfel împietrită și nesimțitoare. Dară Vlad știu să-și ascundă patimele pentru moment, deși în gândul său el își răsrunase deja încontra

celor două tineri și le făcuse judecata. Pentru ca răsunarea, la timpul ei să fiă și mai teribilă, Domnul de o cam dată se arătă cu multă dragoste de creștin. Simulând un suris plin de favoare și de blândețe, el dîse cătră junii amanți :

„Ved, că vă iubiți cu foc și sunteți în stare chiar să vă jertfiți unul pentru altul. Ei bine, iubiți-vă și d'aci înainte. Când va fi timpul să vă cununați, eu însu-mi voi fi nașul vostru. Până atunci rămâneți sănătoși“.

Tinerii se simțiau atât de ușurați, ca și cum li s'ar fi luat de pe inimă o pîtră de mîră.

Vlad Tepeș, înainte de a pleca, se adresă cătră Stanciu muștrîndu-l cu așeste cuvinte :

„Ascultă-mă, jupăne Stanciule ! Nu mai pécătui la vreme de bîtrînețe. Nu mai dîce cătră ómenî, că eu ți-am luat lumina ochilor : e minciună, jupăne ! Eău nici că sciam, ce are de gînd să-ți facă Iancu Huniadi. Așeste ți le spun în frica lui Dumneđeu, și de nu-ți vei înfrêna limba de năpărcă, te va ajunge urgia Măriei mele. Te voi bate cu buzduganul înaintea boerilor mei. Nemulțămitor să nu fi, Stanciule, că-cî n'ai avut nici un rău dela mine. Așa să mă cunoscî !“

Stanciu scia, că cel mai bun răspuns la dojenele voevodului era tăcerea.

Tepeș mai aruncă o căutătură Păunei și lui Vintilă, apoi eși cu pași iuți. La pórta îl aștepta Corbeanu cu calul de frêu.

„Cum ți s'a părut Stanciu, Măria ta ?“ întrebă vataful, călărind alătura cu stăpânul sêu.

Domnul făcu lui Corbeanu semn, ca să tacă și se depărta gînditor de casa boerului.

„Tot nu e așa rău Vodă,“ dîse Păuna uitându-se după el pe feréstră.

Așeste cuvinte naive treziră în inima lui Vintilă un fel de gelosiă. El se temea, ca nu cumva Păuna să-și schimbe cu timpul părerile.

„Tu nu sci, fica mea, tu nu cunoscî pe acel monstru“ — adause Stanciu frîngêndu-și mînile de necaz. „Pe Tepeș,

când l'auđi vorbind mai cu blândete, atunci trebuie să te temi de densusl mai mult."

„El nu merită, să mai trăescă" — ڊise Vintilă răpit de mânia. „Nu voiŭ să-mi fiă naș, tiranul, care ți s'a lăudat cu rău, boer dumneata. De séră vom jura mórtea lui. O, cât mă căesc, că l'am lăsat să éasă cu ڊile din locul acesta! . . ."

„El m'a orbit" — reflectă Stanciu — „el și nu altul. Décă vrei să fi om, Vintilă, apoi ține-te de cuvânt."

În momentul acesta se auđia tocând la o mănăstire din apropiere. Bătrânul boer se duse, însoțit de un servitor, ca să asculte sânteles rugăciuni. Vintilă încă se întorce la casa părintescă, de unde avea să revină pe la apus de sóre; Păuna rămase numai singură, ocupată cu furca și cu acul.

În fine se făcu și séră.

Boerii se adunau din tóte părțile la casele Stanciului. Ei veniau însoțiți fiă-care de câte un argat și provăduți cu arme. Argații duceau caii, ca să pască pe liveđile de prin prejur, pe când stăpânii lor se sfătuiau în casă cu Stanciu și cu Vintilă. În cămăruța cea despre fundul curții, Păuna sta de vorbă cu bătrânul egumen, care nici nu se gândia la cele ce se petreceau în casa cea mare. Acest părinte evlavios venia mai în tóte serile la Stanciu, ca să-ı țină de urft, când nu se întembla să fiă alt cineva de față.

După ce inserase bine, Vlad Țepeș porunci lui Corbeanu să-ı alégă două-deci dintrei cei mai voinici copii din casă și să-ı gătescă de drum.

Corbeanu nici nu visa, ce are să fiă.

Vlad se îmbracă ostășesce și plecă pedestru în fruntea voinicilor sėi gardiști, comandați de vătaful. Peste câte-va pătrare de oră ceta se apropia de crucea de pétră.

Atunci voevodul ڊise lui Corbeanu să remână cu gardiștii mai înderēt și să-l urmeze apoi din depărtare. La crucea de pétră Vlad găsi pe omul, care fusese trāmis, ca

să-l povăţuască. Domnul făcu semn acestui om, să apuce înainte şi el purcese gânditor după dânsul.

Dela un timp Tepeş băgă de samă, că drumul, pe care apucase, duce togmai spre casele Stanciului. Acastă împrejurare îl puse în uimire.

„Ce fel?“ gândia el întru sine — „nu cumva şi orbul e amestecat pîntre duşmanii mei? Nu-mi vine să cred.“

Acastă îndoelă i se răsipi, când se vădu sosit în curtea orbului. Vlad trămise pe călăuz înapoi, ca să povăţuască şi pe cei din urmă; érá el trecînd încet prin curte, se uită pe o feréstră şi zări pe boerii adunaţi. Întră apoi în prispă şi din prispă în tindă; aci scoţîndu-şi sabia din técă se apropie de uşa casei şi se opri, ca să asculte un moment.

Togmai atunci unul dintre boerii conjuraţi rostia următoarele cuvinte, care se auđiau bine în tindă:

„Să omorim pe Vodă, boeri dumnea-vóstră; dar să sciţi, că numai la vênătóre vom putea să punem mîna pe dânsul.“

„Bine ăici, să-l omorim la vênătóre!“ răspuseră ceia-lalţi cu o gură.

Domnului i se urcă tot sângele în cap la auđul acestor cuvinte. Devenind mai sêlbatic decăt o féră, el dete uşei o lovitură cu piciorul, de sări din ăţîini; apoi repeđindu-se cu turbare înlăintru, strigă cu o voce detunătóre:

„Pe cîne să omoriţi voi, nelegiuíţilor ce sunteţi?“ Dară braţul de uriaş al Domnului ínvértia spada cu străşniciă în drepta şi în stînga. Trei dintre conjuraţi căđură la pămênt cu capetele despicate în dóuë; ceia-lalţi cuprinşi de spaimă se víriau prin tóte unghiurile casei, pe supt paturí şi pe unde puteau.

Íntr'aceea sosiră şi ţepeluşii. Eí vedênd pe Vlad cu sabia scósă, deteră năvală asupra conjuraţilor şi íntru o clipă i-ar fi făcut pe toţi fărîme, decă voevodul nu s'ar fi grăbit, să pună capêť omorului.

„Lăsaţi-í“ — strigă el cătră ţepeluş — „lăsaţi-í, că nu sunt demní să mórá de sabia, ci merită să fiă traşi în

țepă. Cel puțin să nu-mi dică lumea Țepeș numai așa de flori de măr! . . . Porniți-î la oraș și-î aruncați în temniță până dimineță.”

Cu aceste cuvinte Vlad Țepeș se și depărtă din locul acela. Inima lui ardea de grozava sete de răsbunare; mintea lui medita cele mai teribile torturi pentru vinovați.

Țepelușii se grăbiră a executa ordinul Voevodului. Boerii desarmați fură scoși între săbiile din casă și duși în capitală. Între dâșii se afla și nenorocita Păună; ea mergea alături cu tatăl său și plângea de-o îneca lacrimile. Biéta copilă fusese martoră la sângeroasa și crâncena scenă, dar frica o făcuse să stea încremenită în tindă, și pe jumătate leșinată. Un țepeluș o observă la plecare și o îmbrânci pîntre boeri. Numai bătrînul egumen isbuti să scape; el eșise pe o ferăstră din cămăruță și apucase pe furiș calea către mănăstire.

A doua zi, poporul Tîrgoviștean asista la o privelisce înfiorătoare.

Pe un șes, afară din oraș, se vedeau vre-o cincisprezece boeri trași în țepe. Între țepe erau tot mese tinse. Vlad se ospeta aci cu boerii curței sale și cu copiii din casă.

După cât-va timp începură a se trage clopotele pe la toate bisericile. Deodată se ivi din oraș un conduct funebru. Preoții și cântăreții, precedați de prapore, mergeau cu pași lini înaintea unui sicriu, escortat de câți-va țepeluși călări și urmat numai de două persoane în doliu. Acele două persoane era Vintilă și Păuna.

În raclă zăcea un mort-viî; era Stanciu cel orb, pe care Țepeș a pus săl prohodască cu dîle.

Conductul se opri lângă mesele domnesci, unde se săvîrși ceremonia îndatinată. Vlad Țepeș provocă pe boeri și pe popor să mîergă să-si iea ertăciune dela mortul-viî, dîndu-î sărutarea cea mai de pe urmă. Mulțimea se cutremură de spaimă vedînd, ce nu mai veduse. Nenorocitul boer se sbătea în ultima deserațiune.

Vintilă și Păuna cădură aprópe fără simțiri la picioarele Domnului și se rugău cu lacrimi fierbinți, să erte pe amărîtul boer. Sêrmăna copilă își bătea pîeptul cu pumnii și-și smulgea pîrul din cap; tóte inimile privitorilor erau sfășiate de suspinele și vaetele ei. Numai inima voevodului nu înceta de-a fi împetrită până în sfêrșit. Nici o rugă-minte nu mai era în stare să înduplece pe Vlad Țepeș a schimba hotărîrea luată.

Dar nici nu mai era trebuință să o schimbe, că Stanciu muri într'aceea de frică. Domnul vîdîndu-l mort, eschiamă cu glas mare, de-l auzi tótă mulțimea:

„Erte-ți Dumneșeu, Stanciule, și ceea ce eă n'am putut să-ți ert.“

După ce porunci, ca să ducă pe mort să-l îngrópe, Voievodul opri la sine pe Vintilă și pe Păuna. Se întorse către dênșii c'un suris îngrozitor și le grăi astfel:

„V'am promis să v_e fiă naș! ei bine, voiă să v_e și cunun îndată. Pe tine, Păuno, te cunun cu Christos: de astădi înainte tu ai să fi călugăriță. Décă nu te-a lăsat inima să m_e iubesci pe mine, apoi să nu mai iubesci nici pe alt muritor în lumea acésta. Eră pe tine, Vintilă, te cunun cu o țepă, că-cî altă mirésă nu meriți, să aibi.“

Țepelușii smulsără dintr'o țepă cadavrul unui boer, și în locul lui pusără pe Vintilă; érá Păuna fu încredințată unor femeî din mulțime, ca să o ducă la schitul cel mai apropiat.

Pe când poporul se depărta murmurând și indignat de cele ce vîduse. Vlad Țepeș își continua ospêțul între cadavre. Corbeanu luând o cupă cu vin închină în sănătatea stăpînului rostind aceste cuvinte: „Să trăesci, Măria ta, ca să mai poți milui pe boeri!“

(»Albina Carpaților«).

I. Al. Lăpêdat.

Carol I. Domnul României.

Carol I. și Elisabeta Dómnă.

În decurs de 12 ani de ȕile Domnul României (veđi portretul la pag. 88) a dovedit prin atâtea fapte, că este adevăratul parinte al poporului și că Româniî nu s'aû înșelat în alegerea lor dela 1866. Cele mai mărețe acte și cele mai frumoșe progrese realizate de atunci în cóce de Româniî de dincolo de Carpați aû pe Domnitor de cap al lor. Meritele câscigate mai decurênd prin rêsboiul abia terminat măresc încă și mai mult simpatia poporului cătră Domnul țerei. Sub conducerea Î. S. armata română în resbelul de curênd contra Turciei și -a recâscigat gloria și renumele străbun. Domnul Carol era pe deplin încredințat despre acêsta încă înainte de întrarea Românilor în acțiune, ceea-ce se pôte cunósce din răspunsul său cătră senat. „Sum convins“, ȕise dênsul, „că juna nóstră armată, luând ecsemplu dela moșii sei, va sci să probeze prin bravura sa, că este urmașă demnă a acelor armate române, care în timp de vécuri aû apărat civilisațiunea crescină la porțile Orientului“.

De asemenea în proclamațiunile sale cătră națiune și în ordinele sale de ȕi cătră oscire: fie-care frasă respiră amorul de patrie, reamintirea gloriei din trecut și nobila încredere în viitor. Și nici că s'a înșelat. Cu tóte împrejurările nefavorabile țerei sele, dênsul cu brava sa armată isbuti a câsciga țerei îndependența.

Dér pe lângă atâtea merite ale Domnitorului, este tot așa de important și rolul ce jócă în societatea română Măria-sa Dómnă (veđi portretul la pag. 92). Orî unde e vorba de progres în bine și adevêr, seû de simțimente nobile, seû de patriotism, **Elisabeta Dómnă** este tot déuna în frunte strălucind prin ecsemple. În decursul rêsboiului terminat nobleța inimei și bunătatea ei îngerescă aû străbătut în sufletele poporului, unde vor rămânea întipărite pentru veci. Dómnă Românilor a sciut să mângăie pe soldații rănițiî în luptă pentru țéră. Cuvintele ei dulci erau un balsam vindecător pentru suferințele lor morale

și acțiunile ei o mângăiere pentru mamele și soțiile sfășiate de durere.

Elisabeta Dómnă a dovedit și patriotismul cel mai curat în acest război. Dênsa a luat asupra-și sarcina de-a patrona comitetele înființate de damele române pentru ajutorarea soldaților răniți și a oferit acestora de a-dreptul mângăioase servicii. În ambulanța dela Cotroceni Dómnă României a fost cea dintâi soră de caritate. Purtarea afabilă și iubirea de mamă către răniți vor ilustra numele Înaltei Suverane până în cel din urmă bordei, unde va fi numită cu pietate: nobila mamă a poporului.

Frumósele însușiri sunt parte moscenire familiară, parte un rezultat al deosebitei educațiuni, de care s'au bucurat.

Carol I. Domnitorul României, se trage din familia de Hohenzollern-Sigmaringen. S'a născut la 20 Aprilie 1839 și a primit la botez numele Carol Eitel Frederic Zefriur Ludovic. După tată dar e înrudit cu dinastia de Prusia; ér după mamă cu a lui Napoleon. Până la al 11-lea an al etății dênsul a petrecut în cercul familiei, dela care a moșcenit frumósele idei și nobilele simțimente.

La 1850 fu aședat la Dresda în institutul lui Blockmann și Betzemberg. Aci se putu desvolta de ajuns pe calea spirituală, ér galeriile orașului Dresda deteră aliment destul de puternic pentru desvoltarea gustului estetic și artistic. Instrucțiuneii militare încă se consacră de timpuriu.

După depunerea examenului strălucit la Münster întreprinse o călătorie în Italia, și după întórcere își continuă studiile. La 1857 se duse în regiment la Berlin, unde se devotă cu tot zelul carierei militare.

La 1861 întreprinse un șir de călătorii prin Francia, Spania și Algeria.

La 1864 luă parte în resboiul cu Schleswig-Holstein, și pentru meritele căscigate fu decorat și ridicat la rangul de căpitan în regimentul II. al dragonilor gardei.

În anul 1866 se retrase la Düsseldorf ca să petrecă serbătorile Pascilor în sinul familiei. Dar se retrăsese

pentru tot-deuna, că-cî în Aprile aceluiaș an fu ales Domn de poporul român și la 10/22 Maiu fu primit cu mare entusiasm în capitala României. A doua zi, după-ce depuse jurămîntul pe constituțiune, Carol I adresă o proclamațiune poporului.

După trei ani avu o întîlnire cu țarul la Livadia. Deci merse apoi la Viena și la Paris. Primirea a fost din cele mai bune. La 16 Octobree 1869 Carol I. sosi în castelul Wied, locuința familiei princiare de Wied. De aci fu condus de fratele principesei în castelul învecinat, unde petrecea principesa Elisabeta, pe care Domnitorul și-o alesese mirésă. Logodna se făcu fără amânare; ér la 15 Noembre se serbă și cununia părechei princiare în orașelul Neü-Wied. De aci merseră pe la Berlin, unde făcură vizita familiei regale și la 24 Noembre Înaltii calători în-trară în Bucuresci; aci fură primiți într'un mod, care nu putea, decât să le înalțe inimile.

Astfel dinastia Hohenzollern se părea pe deplin întemeiată. Dar sórtea, carea se jică uneori așa de aspru cu ómenî, le răpi pe unica fiică, pe **Domnita Maria**, carea însoțise la 1873 pe Înaltii sêi părinți la Germania. În tot decursul călătoriei se dice, că a fost torturată de dorul de țeră. Dar abia o reveđu și neîndurata sórte îi tăiă firul vieței. Ce jale pe nemângăiații părinți! Ce jale pe întreg poporul român! Româniî vor conserva cu sântenie memoria aceleia, care le-a lăsat frumósă invěțătură:

„Orî pe unde veți fi, doriți-vě țera!”

Statua lui Mihaiu Vitézul în Bucuresci.

Cultul ómenilor mari este adoptat și conservat cu pietate de tóte popórele cu consciință de sine. Româniî aũ introdus acéstă datină frumósă prin inaugurarea dela 8 Noembre 1874 a statuei ecvestre a lui Mihaiu Vitézul. Pe pag. 81. a acestuî călindar representăm o ilustrațiune a făimóseî statue, care a fost lucrată la Paris și care

Elisabeta Dómná.

acum se află așezată pe piața Universității din Bucuresci, tocmai față 'n față cu mărețul templu al Muselor. Frumos ideal pentru desvoltarea Românilor de peste Carpați: într'o mână cartea, în cealaltă arma!

În partea feței principale a soclului se află sculptate în marmoră numele și atributele Eroului; apoi pe partea soclului lateral se află înscrise locul și datul anului luptelor seale; ér' pre partea soclului despre răsărit se află înscrise numele celor mai vestiți capi ai armatei marelui Mihail.

S'a făcut inițiative pentru a se putea ridica și în Iași o statuă Marelui Stefan.

De altă parte Românii nu au uitat a da și pentru campionii literari tributul cuvenit. După-cum s'a anunțat, statua lui Rădulescu se află gata la Roma, de unde va fi adusă în curând. S'a făcut asemenea colecte pentru o statuă lui Bolintineanu.

Românii dar, n'au încetat de a fi demni urmași ai străbunilor lor. Eu vor urmări și pe viitor idealele acelor bărbați, în memoria cărora ridică monumente. Cu cartea și cu sabia în mână vor dovedi lumii, că sângele apă nu se face!

Vasile Alecsandri.

Aducem în acest călindar portretul celui mai mare și mai cunoscut poet român. Dar Domnul Vasile Alecsandri nu este numai cel mai cunoscut poet la Români, ci în urma victoriei strălucite de la Montpelier, Domnia-sa a devenit poetul întregii ginte latine. „Cântul ginteii latine“ nu se va cânta numai pe pământul locuit de Români, ci prin toate locurile, unde ecsistă vre o suflare din marea ginte latină. Credem dar a face un serviciu Românilor, și a împlini un act de devotament, față de principele poezilor Români, dând aici portretul și câteva date din biografia d-sale.

Marele nostru poet s'a născut la 1821, în zilele agitate ale lui Ipsilanti și Tudor Vladimirescu. Cercetă mai întâi școala din Iași. După-ce termină învățăturile în acel institut, fu aședat la Paris, deși nu avea încă nici cinci-spre-dece ani. În capitala Franciei petrecu până la 1839 seă 1840. La întorcere în patrie, făcu o călătorie prin Italia, țera favorită a poeților. Impresiunile din acastă călătorie le-a publicat în „Dacia literară“, sub titlul de „Suvenire din Italia“. Încetând acastă fôie la 1842, d-nul Vasile Alecsandri începu opera sa cea mare: colectarea poesiilor populare. Fărmeceat de frumsețea poeziei poporului, d-nul Alecsandri cercetă mai târziu și celelalte provincii românesce.

Între anii 1840 și 1844 mai luă junele poet parte la înființarea foii „Propășirea“, care fu suspendată la 1844. Tot odată d-sale împreună cu M. Cogălnicean și C. Negruzzi i se încredință conducerea teatrului național. Fiind teatrul lipsit de piese originale, D-sa compuse mai multe comedii, prin care esercită o influință morală considerabilă contra literaturii de traduceri și asupra publicului prin biciuirea defectelor sociale.

La 1848 luă parte la mișcarea junimei patriotice; și de aceea fu silit să iea drumul spre Francia, împreună cu Negri, Cogălniceanu, Cuza și alții. Până la 1855 petrecu domnul Alecsandri la Paris, unde publică la 1853 colecțiunea de poezii proprii: „Doine și lăcrimiore“, ér la 1855 tipări „Baladele și cântecele populare ale României“, traduse de Domnia-sa în limba franceză.

Întorcându-se la 1855 în patrie, reîncepu redactarea „Propășirei;“ dar o lăsă curând, pentru a lupta pentru unirea țărilor, carea se ceru mai întâi pe față în adunarea din 1857, la care luă și D-sa parte ca deputat.

La alegerea de Domn din 1859, figura și numele marelui Alecsandri printre candidați; noi însă credem și suntem convinși chiar, că unul ca d-nul Alecsandri cu anevoie s'ar fi putut îndupleca să schimbe lira sa de poet pentru sceptrul unui principe.

Domnia-sa avea să devină principe într'un alt sens. De aceea după unirea țărilor se apucă mai cu de adinsul de lucrările literare, și politică nu mai facea decât din când în când ca deputat și senator. Astfel deveni dânsul principele poezilor români și mai pe urmă poetul întregii ginte latine.

Statele din Orient în urma tractatului de Berlin.

În urma schimbărilor produse de tractatul de Berlin, starea statelor orientale din Europa este următoarea:

Turcia europénă dela 6517 mile pătrate, a fost redusă la un teritor de 3867 mile pătrate; ér locuitorii ei dela 10 milioane au scăzut la 6½ milioane. Aci se numără și Rumelia orientală, care în viitor va avea un guvernator crescîn, cu teritor de 630 mile pătrate și cu 1 milion de locuitori, cari sunt calculați la Turcia; ér perderea suveranității Porții asupra României și Serbiei este trecută cu vederea.

Noul principat Bulgaria cuprinde teritor de 1150 mile pătrate cu 1,700.000 locuitori, dintre cari 680.000 sunt mohamedani.

România a devenit independentă și teritorul ei dela 2201 mile pătrate se ridică la 2290 mile pătrate; ér numărul locuitorilor dela 5,073.000 se urcă la 5,110.000. Ea, sermana, a trebuit să cedeze Rusiei Basarabia, cu o întindere de 150 mile pătrate cu 135.000 locuitori; a primit însă Dobragea cu 240 mile pătrate și 175.000 locuitori.

Serbia a fost mai norocósă. Înainte de război, ea avea un teritor de 783 mile pătrate cu 1,360.000 locuitori, și acum a căpătat o estindere de 993 mile pătrate și 1,640.000 locuitori; a căpătat așadară cu 56 mile pătrate și cu 54.000 locuitori mai mult, de cât i se designase prin pacea de la St. Stefano.

Muntenegrul de la 78 mile pătrate s'a urcat la 158; ér locuitorii de la 170.000 aũ sporit la 220.000.

Austria ocupă in Bosnia și Hertegovina 980 mile pătrate cu 1.250.000 locuitorii. Intre acestia 750,000 sunt ortodocși, 120.000 catolici și restul mohamedani.

Grecia, conform tratatului, va primi un teritor de 200 mile pătrate cu 300.000 locuitorii. Însă acéstă cestiune e încă in litigiũ.

Rusia iea in Asia vre o 600 mile pătrate cu 800.000 locuitorii și afară de acéstă Basarabia in Europa, cu întinderea și locuitorii menționați mai sus.

Anglia, in fine, iea insula Cipru, al cărei teritor este de 173 mile pătrate cu 150.000 locuitorii.

O mamă cătră flica sa in ajunul cununiei.

Cel mai sigur mijloc, ce póte întrebuinta o nevastă pentru a-și face pe soțul ei bun, drept și amabil, este de a-și însuși însăși aceste calități in grad mare.

— Pădesce-te tot-déuna cu cea mai mare îngrijire chiar și de aparința, că voesci óre-cum să fii conducătorea soțului tǎu. Nu-l înșela nici-odată nici macar in lucrurile cele mai bagatele; nu nizui să determinezi păreriile bărbatului tǎu prin ale tale, nici să nu voesci a-i împune, că-ci prin acéstă devii numai ridiculă și-ți pierđi încrederea soțului tǎu, după cum o pățesc atâtea femei cari pretind a fi înțelepte. Ideia cea mai bună pătrunde tot-déuna mai bine acolo, unde nu este spusă in ton de instruire, ci in spiritul amorului. Nu-ți pune bărbatul nici când la probă, ci tractéază-l tot-déuna cu francheță, cu stimă și cu delicateță.

Să nu cređi, că in căsătoria vei afla fericire eternă, neturburată; o astfel de stare de lucruri nu se póte uni cu esistența noastră și cu cursul lumei. Cugetă tot-déuna la aceea, că bărbatul, cu care te însoțesci, nu e un ínger, ci un om, și decă affi vre odată, că el a greșit, ascrie

acésta naturei neperfecte omenesci și nu-î da să înțelegă, că ai fost surprinsă prin aceea. Din contră păstrează aceea descoperire pentru tine și caută la tine însă-ți erorile lui; ér decă alții ar fi așa de nepricepuți, ca să te facă atentă la ele, caută a le scusa.

Décă ai dat peste o nenorocire, séu nenorocirea a ajuns pe bărbatul tău, nu te grăbi a o pune cu prea mare ușurință în socotéla referințelor casnice, ci atribue-o în genere întâmplărilor vieței și în parte éráși scăderilor omenesci. Așa dară în loc de a aréta nemulțămire cătră bărbatul tău și de a-l tracta urît, ceea ce nu pôte, decât să-î dea o ideiă nu prea frumósă despre caracterul tău, caută din potrivă a ușura sarcina prin aceea, că-ți porți partea ta fără murmur, ér pe a bărbatului cauți s'o ușurezi după putință.

Scólă-te în fiă-care diminéță cu propunerea, de a fi veselă și liniscită și vei isbuti curênd și ușor a-ți domina supărarea și a nimeri cel mai acomodat mijloc pentru delăturarea neplăcerilor și nemulțămirilor tale.

Fii convinsă, că o femeică cu cugete nobile numai atunci pôte fi fericită, când va fi sigură de iubirea și de stima bărbatului ei și când va putea tot-odată să-și dică șie-și, că ea merită acea iubire și stimă. Trebuie dară să-ți dai tóte silințele, ca să-î câscigi în grad tot mai mare iubirea lui, séu cel puțin să o păstrezi nemicșorată. Cel mai bun și mai sigur mijloc pentru acésta este: a-î studia caracterul și a lucra conform acestuia. Aceea ce-î face lui plăcere, are să-ți facă și ție; împărtășesce-te de întristarea lui, fără însă a-î da să înțelegă de întristarea ta. Décă 'l vei tracta astfel, trebuie să aibă mațe tare peștrițe, ca să nu se convingă curênd, că îi esci neapărat necesară.

Păstrédă-ți tot-déuna inelul de logodnă; el posedă o putere magică și te va ținea tot-déuna pe calea virtuții. La vederea lui îți vor pîeri tóte cugetele rele; ér în locul lor vor apărea în tótă puterea lor acele cugete și simțeminte curate, care sunt plantate ca o schinteiă divină în

pîeptul omului. Privindu-l, îți aduci aminte de ocasiunea când l-ai primit și de datorințele, ce le-ai luat asupra -ți deodată cu el.

Probele și espressionea simțemintelor tale casnice au să pórte tot-déuna timbrul gingășiei și al buneî educațiunii. Aibi și pentru esteriorul tău tótă îngrigirea, ce -ți permit afacerile tale casnice, și precum oferi bărbatului tău prin inima ta un cer serin și neturburat, așa să-î arēți și prin esteriorul tău o înfățișare amicală. După câte-va zile, examinează -ți tóte faptele tale și cercetēză esact, decă ai urmat după aceste învățături bazate pe esperiință, sēu decă unele ți-au scăpat din vedere. Caută apoi a te curăți de erorile comise și a urma cu zel mai mare și cu iubire adevărată fă-care din preceptele indicate, pentru a pune bază solidă la fericirea și liniscea bărbatului tău, care ți-a dăruit inima și pentru a-ți asigura fericirea și liniscea internă a ta propriă !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Agronomiă.

Midlóce contra defectelor unei pivniți (beciū, celar).

Anul trecut arētarēm în acest călindar la pag. 95 „Cum are să fiă un celar bun.“ Continuând acēstă materiă ne vom ocupa acum pe scurt cu defectele unîi celar sēu unei pivnițe. Aceste provin cu deosebire din umedélă și din uscățiu ne. Când pivnița e pré umedă, vasele se vor scuti de mucezală, dacă din când în când vom ridica căpētăiele de buți (zascurile) și vom mătura sub ele; căci curățenia chiar în pivnițe este o economiă. Cercurile trebuiesc vizitate mai des, pentru-că ele de multe ori se arată pe désupra bune și durabile, ér de desupt sunt putrede și stricate, încât de odată te pomenesci numai, că s'au desfăcut. Acēsta se întēplă mai des în pivnițe nouē, unde nici vinul nu stă așa bine. Umedéla se pôte micșora decă facem ferestri mai multe și mai mari.

Mai rău stă lucrul cu pivnițele adânci, unde se strică aerul mai ușor și se prenoește mult mai greū, încât pôte deveni chiar mortifer. Decă întri într'o asemenea pivniță

și observi, că luminarea nu numai nu arde bine, ci e amenințată cu stângere, retrage-te, că-ți poți fi sigur, că însuși vei cădea în leșin, din cauza acidului carbonic. Lumina se stânge cu atât mai ușor, cu cât o apropii mai mult de pământ fiind-că acidul carbonic are o greutate specifică mai mare. De aceea nu e tot una decă se află ferestrele în plafon său în pereți. De alt-fel se mai poate curăți aerul stricacios, mai ales după ferbarea vinului, prin aceea, că stropim în pivniță cu leșie de cenușă său cu apă vărósă, său apoi făcând foc mare la ușă și deschidând ferestrele.

A două eróre a pivnițelor este uscăciunea. Aici țin cercurile, firește, mai mult, dar conservarea vinului încă te costă mai mult, fiind-că ești silit a umplea buțile mai des. Într'o pivniță jilavă se perde într'o lună la un butoiu de 5 vedre abia un păhar, pe când într'o pivniță uscată une-orî abia ți-ajunge o litră la o umplătură.

Uscăciunea se poate micșora, decă reducem numărul ferestrelor său decă le facem mai mici. Când e ferbintelă orî răcelă mare, le putem astupa pe toate. De rațele sórelui le putem scuti astupându-le cu o scândură acoperită cu muschiu. De altminte pământul jos are să fiă cât se poate de plan și acoperit cu năsip, mai virtos dacă sunt a se păstra butelii. ¹⁾

Insușirile laptelui bun.

Laptele cel mai bun este acela, care nu e prea gros, dar nici prea subțire; picând o picătură din el într'o lingură, trebuie să iea o formă rotundă și să nu se întindă. Mirosul trebuie să-î lipsescă cu totul; ér colórea să fiă ceva gălbuie: orî-ce altă colóre, fiă roșie, vênătă, său orî-cum, arată, că laptele nu e curat. Gustul lui trebuie să fiă dulce și să aibă ceva plăcut cam ca simburele de nucă.

Laptele cel mai bun este cel din Maiu până în Septembrie; în celelalte luni e mai rău. Mai bun lapte au vacile deplin sănătoase și de etate între 4—12 ani, ceea-ce mărturisesc toți economii raționali despre cele mai bune rase. Laptele de junincă este prea subțire, cel de vacă bătrână este prea sec și adese-orî prea încheșat. Când vaca suferă de vre-o bôlă, laptele își schimbă gustul și colórea, său se împutinează și une-orî se perde. Măncarea de atare lapte nesănătos este foarte stricăciosă.

¹⁾ În anul viitor vom tracta despre întocmirea internă a pivniței.

Când se plâng servitórele, că o vacă nu mai dă atâta lapte, ca să se mai plătescă să o mulgă, cercă de veđi, decă acest lapte curge la o temperatură scădută. Decă nu curge, trebuie continuat cu mulsul, ca să nu se dedea a sta prea mult timp stérpă. Cam 6 săptămâni înainte de a fâta este consult a înceta cu mulsul, chiar și în caz când vaca mai dă jumătate măsura de lapte, că-cî altfel slăbesce prea mult.

Greutatea diferitelor plante agricole cultivate.

Soiul produsului și greutatea după 1 Hectolitru.

<i>Fructe spicóse, păstăiose și oleóse:</i>		Kilogrami
Griú de tómna	71—82	Semēntă de in 67—71
Griú de primăveră	73—78	Semēntă de cânepă 42—53
Săcară de tómna	66—77	Madie 47—53
Săcară de primăveră	59—68	Mac alb 54—59
Alac	42—45	Mac albastru 58—62
Triticum monococcum	38—41	Muștar alb 67—71
Triticum angleum	40—47	Muștar negru 63—69
Orz	59—71	
Ovės	41—51	<i>Plante de nutreț:</i>
Meiú, mălaiú	62—74	Trifoiú roșu 74—80
Păpușoiú (cucuruz, porumb)	68—74	Trifoiú alb 77—82
Fasole	78—87	Luțernă 70—80
Fasole mare	73—84	Esparseta 32—40
Bob	70—85	
Mazère	73—82	<i>Tuberculóse și cu căpățină:</i>
Linte	75—86	Cartofi (crumpene) 73—82
Măzèriche	71—85	Celanthus tuberosus 82—86
Lupină	76—74	Sfecle 56—63
Hirișcă	49—58	Calarabe 63—70
Rapiță de tómna	57—67	Brassica rapa 60—67
Rapiță de primăveră	62—73	Morcovi 68—78
		Pastinac 70—73
		Napi de zăchar 100—109

Folosirea petroleului la grădinărit.

În Franția se întrebuințéază petroleul special numai pentru curățirea pomilor de insectele, care se aședă pe ramuri. Este un mijloc în adevăr fórte acomodat și practic contra purecilor de plante, că-cî strică scórța cea albă, ce se aședă pe ramuri și care promovéază fórte mult sporirea acestor insecte. Pentru a scuti pomi și tufe de aceste parasite trebuie a-í curăți de acesti fulgi. Petroleul, ca și celelalte substanțe unsuróse în stare fluidă, are însușirea a se lăți jur împrejurul obiectului, pe care-l ungí. Promovéază lucrarea și prin aceea, că străbate în tóte găurelele,

unde peria singură seú chiar penelul nu pot pătrunde. Se cere însă, ca *conditio sine qua non*, ca petroleul să fiă curat. Preste tot, unde veđi că s'aú încuibat aceste gânganii, unge ramurile seú trunchiul; mai bine este a-l unge preste tot de sus în jos. Dar se 'nțelege de sine, că această procedură nu se pôte esecuta primăvéra, când ar vătăma mugurei, ci érna și chiar și atunci cu grijă, că-cí altfel strici tot ce putea produce pomul într'un an, și numai în anul al doilea se pôte recrea. Dar un grădinar espert va lucra tot deuna cu grijă și circumspecțiune. Alcoolul încă produce același efect; numai costă cel puțin de două orí ca petroleul.

Cartofi de tómna.

Plantarea cartofilor seú crumpenelor tómna încă pôte fi încoronată cu succes, după cum arată Gagnaire în Bergerac, care a făcut o încercare în mic. El observase adecă, că un număr insemnat de crumpene, care rămăsese tómna la scos în pământ, se desvoltasără încă fórte mult până primăvéra, când produseră muguri și vițe noué în stare deplin normală. Productul acestei vegetațiuni cazuistice fu îngropat la 26 October 1874 într'un pământ fructifer și bine lucrat. Pe la începutul lui Februar se arătară cotóarele, dar fură îngropate. Acestă operațiune scuti mlădițele cele fragede de brumă și de răcélă. Pe la finea lui Maiú putu culege o cantitate fórte mare de crumpene mari și bune. Încercarea fu repetită în tómna anului 1875 și cu tótă asprimea érnei și a primăverei reci rezultatul a fost tot așa de satisfăcător. Acestă încercare este dar de recomandat, că-cí, — decă va reuși și pe la noi, — va produce rezultate mai bune ca cultură de véra, care este espusă secetei și fierbințelei prea mari. Cu deosebire în apropiarea de orașe producerea timpuriă de cartofi este împreunată cu bun profit.

Medicul de casă.

Epilepsia.

Epilepsia (bóla cea rea, stropșala, nevoia) este un morb de nervi, care se cunoște adeseorí ca un spasm (convulsione) puternică din următoarele presemne: ameteală,

tremurarea membrelor, lipsa de cugetare, țiuitul urechilor, lacrimi în ochi, tristețe și bîlbăitul limbei.

Midlóce contra acestui morb foarte periculos pot servi :

1. Liniște sufletéscă, multă apă rece și spălatul capului cu apă rece.

2. Când simți că se apropie ivirea morbului, mirósă acid de amoniac. Influența acestui acid delătură de multe ori perfect acest morb.

3. Unii simt ca un curent de aer prin mîni înainte de a se ivi simptomele morbului. În acest unic cas légă strêns mîna cu o sfóră, séu cu alt ceva. De multe ori această procedură împiedecă izbucnirea morbului. Cu tóte aceste nu totdeauna e consult a suprima atacul în acest mod violent.

4. În Rusia se dă pacienților câte o monedă de aramă în mână, i se pune câte un inel de alamă în teget séu li se atárnă câte o bucată de sulf (pucíosă) de grumadi.

5. În Hamburg se întrebuintéază cu efect bun cenușă de rîme.

6. Un medic francez recomandă a sili pe pațient să respire iute și adênc.

7. Văscul de stejar (Eichenmistel) este unul din cele mai vechi remedii contra epilepsiei. Se dă bolnavului o jumătate drachmă de vasc uscat bine de ori ce arbor (mêr, pêr, stejar).

8. 1 Scrupul (mésură) de rădăcină de Bryonia séu 1 până la 2 drachme de suc din această plantă, îndulcit cu zăchar. Unii, cari aũ folosit în decurs de mai multe săptămîni acest suc s'aũ scăpat cu totul de acest morb periculos. Pe unele locuri se scobesc rădăcinile acestei plante, se umple cu bere, care să bea a doua ȓi.

9. Cu rădăcina próspectă de Selinum palustre s'a curat perfect și iute un țeran din Curlandia.

10. Must de struguri necopți mestecat cu 2 părți de apă și bêut de câte 4 ori pe ȓi.

11. De 2 ori pe ȓi câte un scrupul de praf din foi uscate de sedum acre.

12. Câte 3 uncii de suc stors din cépă, odată pe ȓi.

13. Înaintea și în decursul morbului câte 2 linguri de ulei (unt de lemn) cu o lingură de zahar pisat.

14. Dr. Burdach recomandă rădăcina de peliniță (artimisă). Acesta trebuie culésă în Octobré séu primăvera, uscată la umbră și pisată. Séra înainte de culcare iea o lingură plină și te acopere bine, ca să asuȓi.

15. Pentru epilepsie eventuală folosește cura de lapte și călătoria pedestră.

16. Băile calde de sulf (puciosă) folosesc în genere la morburile de nervi.

17. Indigo vindecă epilepsia când provine dela picioare. Oameni crescuți pot lua de 3—4 ori pe zi câte un scrupul; mai târziu și mai mult. Nu trebuie însă a înceta cu luarea prafului până la o săptămână după încetarea morbului; ce poți face este a micșora cantitatea în acel grad, în care o-ai mărit. Copiilor li se dă câte o cantitate mai mică. Scaunul devine mai des.

18. Dacă epilepsia se ivesce în intervale regulate, d. e. la 2, 3 sau 4 zile și tot pe la aceeși oră, atunci pentru cei crescuți se recomandă cu orice-care efect câte 12 grane de prafuri China pe zi.

Apoplecsia (gută, dambla).

Acest morb obține mai ușor la oameni scurți, groși, grași și cu grumașul scurt. Fața lor este în genere plină și roșie; mai adese ori suferă de țiuțuri și șuerături în urechi, de ameteală, și nu se află tocmai bine. Cea mai bună rețetă contra acestui rău este cumpătarea în toate: în mâncare, în beutură, la lucru, în mișcare și în linisce, în somn și în veghere. Săra să te ferești mai ales de a-ți umplea stomachul peste măsură cu bucate grele și cu beuturi spirituoase, asemenea în pat trebuie să te așezi cu capul cât mai sus. Feresce-te mai de parte de escitarea bătăilor inimei, și caută să nu împiedeci circularea sângelui prin haine strâmte.

Pentru a descepa și desameți pe cei loviți de apoplexie sau amețiți prin aer rău, se întrebuintează un clistir, unde pui și doi loți de sare de bucătărie.

La paralisări rămase în membre în urma unei apoplexii parțiale servește ca mijloc bun exterior liquorul lui Hoffmann, amestecat cu camfor sau cu oleu de rosmarin.

Vasile Alecsandri. (A se vedea pag. 93).

POESII.

Cântecul gînteî latine.

Latina gîntă e Regină
Între-ale lunei gînte mari;
Ea pîrtă 'n frunte-o stea divină,
Lucind prin timpîi seculari.
Menirea ei tot înainte
Măreţ îndrăptă paşii săi.
Ea merge 'n capul altor gînte
Vărsînd lumină în urma ei.

Latina gîntă 'i o vergină
Cu farmec dulce, răpitor;
Străinu 'n cale 'i se inclină
Şi pe genunchi cade cu dor.
Frumosă, vie, zîmbitoare,
Sub cer senin, în aer cald,
Ea se ogîndă 'n splendid sîore,
Se scaldă 'n mare de smarald.

Latina gîntă are parte
De-ale pămîntului comori,
Şi mult voios ea le împarte
Cu celelalte-a ei sorori.
Dar e teribilă 'n mînie,
Cînd braţul ei liberator
Lovesce 'n cruda tiranie
Şi luptă pentru-al ei onor.

În ziua cea de judecată,
Cînd, faţă 'n cer cu Domnul sfînt,
Latina gîntă-a fi 'ntrebată:
Ce ai făcut p'acest pămînt?
Ea va răspunde sus şi tare:
„O! Dîmne, 'n lume cât am stat,
„În ochii săi plini de-admirare
„Pe tine te-am reprezentat!“

BCU Cluj / Central University Library Cluj V. Alecsandri.

Sergentul.

Pe drumul de costişe ce duce la Vaslui
Venea un om, cu jale dîcînd în gîndul lui:
„Mai lungă-mî pare calea acum la'tors a casă...
„Aş vrea să sbor, şi rana din pulpă nu mă lasă!“
Şi bietul om slab, palid, avînd sumanul rupt
Şi o cămeşă ruptă bucăţi pe dedesupt,
Păsea trăgînd piciorul încet, dar pe-a lui faţă
Sbura ca o lumină de gloriă mărétă
Şi 'n ochii lui de vultur adânci, vioi şi mari
Treceaî lucioase umbre de iroi legendari.
Opinca-i era spartă, căciula desfundată;
Dar fruntea lui de raze părea încoronată.
Calică-i era haina dar străluceaî pe ea
Şi crucea Sfîntul-Gheorghe ş'a Romîniei Stea.

Romînul venea singur pe drumul plin de sîore
Cînd étă că aude fanfare sunătore
Şi vede nu departe în faţa lui venind
Un corp de ôste mîndră în aur strălucind:
Eraî trei bataliône de gardă 'mpărătescă
Mergînd voios la Plevna cu dor s'o cucerescă:

În frunte-î Colonelul frumos, pe calu-î pag
La bravii săi tovarăși privea ades cu drag,
Și inima în pieptu-î bătea cu foc, deștéptă,
Că-cî el visa, privind-u-î, la lupta ce-î aștéptă.

Deodat' el dă cu ochii de sarbédul Român,
Ce stase'n loc la umbră, sub un stejar bătrân,
Si mult se minunéză și nici că-î vine-a crede
Când crucea Sfântul-Gheorghe pe sinul lui o vede.

S'oprește regimentul, ér bravul Colonel
Se 'nchină la drumețul, s'apropiă de el
Și-î ȑice cu blândeță: — De unde vii, străine?
— Vin tocmai de la Plevna. — Cum e acolo? — Bine.
— Dar aste decorații cum, cine ți le-au dat?
— Chiar Domnitorul nostru ș-al vostru Împérat.
— Dar pentru care fapte? — Știu eu?... Ci-că drept plată
„Că am înfipt eu stégul în Grivița luată,
Ș'apoi rănit la pulpă m'am prăbușit în șanț.
— Dar ce grad ai, voinice? — Am rang... de Dorobanț! —
Atunce Colonelul dând mâna cu Sergentul
Se'ntórce, dă un ordin... Pe loc, tot regimentul
Se'nșiră, pórtă arma, salută cu onor
Românul care plécă trăgênd a lui picior.

Mircești, Decembre 1877.

V. Alecsandri.

Căpitanul Romano.

Se dase trei asalturi redutei neînvînse,
Tustrele îndrăznețe și crunte, dar respinse,
Și câmpu 'ntreg de sânge acoperit era
Și cuib grozav de mórte, reduta fulgera.
În șanțuri trupuri multe grămadă, răsturnate,
Și altele străpunse, pe dâmburi acățate,
Formau un crud spectacol, ce lunei arăta
Cum știe Dorobanțul în foc a se lupta.

Romano Căpitanul de trei orî cu ai săi,
De trei orî ajunsese la șanțuri cel întéi,
Ș'acum, retras de-o parte, strîngea colona-î ruptă,
Cu ea să se arunce de-a patra óră 'n luptă.

De-odată... cine-ar crede!... un aspru Colonel,
Eșind de nu știu unde, pășește drept la el
Și-î ȑice: Căpitane, nu-mî place-a ta purtare,
„Stai tot în urmă!“

— „Cine? „ răcnesc în tulburare

Ostaşii lui Romano arşi, rumeni pe obraz:
 „El! Căpitanul nostru! . din toţi cel mai vitez!“
 — „Tăcere, copii!“ strigă Romano la mulţime,
 Apoi spre Colonelul c'un aer de mărime
 Se'ntorce, îl măsoră c'un ochiul plin de dispreţ
 Şi-i dăce: „Colonele, de eşti şi îndrăzneţ
 „Precât nedrept şi aspru, te 'ndemn să vii cu mine,
 „Să vezi de ştiu la mörte să merg cum se cuvine...
 „Copii! . Zor înainte l'al patrulare asalt.“
 — „Ura! .“ răspund ostaşii . . . ér el pe calu-i nalt
 Porneşte înainte, deprins a merge 'n frunte,
 Şi sboră, . . . dar un glonte, un sol al morţii crunte
 Îi vine drept în cale şi-i se opreşte 'n pept.

Atunce Căpitanul, pe cal stând încă drept,
 Răcneşte: „Colonele! . departe eşti! . . răspunde
 „Cine-i în cap şi 'n codă? . . . Eü unde-'s şi tu unde? . . .“
 Apoi el cade palid şi móre lin, zimbînd,
 Că-cî vede în redută voiniciî lui sãrînd.

V. Alecsandri.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Copila Besarabiei.

Colo în valea 'mbãlsămită
 De-apa Prutului stropită,
 De când zorile apar,
 Plãnge-o blondă copiliţă,
 Despletind a ei cosiţă,
 Cu durere şi amar.

Din cărarea cea verđiă,
 Îi vorbi cu duiosă
 Un drumeţ necunoscut,
 Ce trecea pe 'ntinsa vale
 Cântând cântice de jale,
 Ce se cântă pe la Prut.

Triste lacrimi jelitóre
 Curg pe faţa 'ncântătoare,
 Amărită şi cu dor;
 Curg, cum curge 'n lungă'i cale,
 La pãrãul cel din vale
 Lina undă de isvor.

„Călător din lumea mare,
 Vrei să scii care 'ntristare
 Sufletul mi l'a pătruns?
 E, c'o veste-omoritoare
 Şi de inimă sdrobotóre
 Pãn'la mine a ajuns.

„De ce plângi, o copiliţă,
 Şi desfaci a ta cosiţă,
 Suspînând aşa mähnit?
 Ce dureri nepomenite
 Se arată-aşa cumplite
 Pe obrazu-ţi înflorit?“

„E, c'o tare 'mpărătiă,
 Ce-are-o lume drept moşiă,
 Rãvni micul meu ogor!
 Dar odată cu viéta
 N'or lãsa Românii ceta
 Să 'ncunune fruntea lor.

„Némul ce posedă 'n sine
Sentiment d'a face bine,
Suflet nobil, virtuți mari:
Abnegațiă, unire,
Ceresc dor de fericire,
Nu se teme de cei tari.“

Călătorul îi zimbesce,

Aușind inima 'i crește :
„Copiliță, creș și eă:
Națiunea noastră, care
Boteză valuri barbare,
N'o lăsa-o Dumneșeă.“

Đise, și plecâ pe vale
Cântând cântice de jale.

Un student din Basarabia.

Legenda Rosei :

Dumneșeă vrând să 'ncunune
De cunună acășă lume,
Flori, cu brațul sėu cel sfânt
A semănat pe pământ.

Și menind pe fiă-care
Flóre mică, flóre mare,
Ca să pórte 'n sinul lor
Un simbol strălucitor.

A zis Rosei: „Flóre d'albă
„Înflorind, tu să fiă albă,
ÉR corola ta să fiă
„Semn de nevinovățiă“.

Dér când fu ca să 'nflorėscă,
Sinul să și-l desvėlėscă,
La ea omul a privit
Și ea 'ndată s'a roșit!

Și d'atunci, sub cer, sub stele

BCU Câte dalbe flóricelors University Library Cluj

Se 'nroșesc fără de scire

Sub vieléna lui privire!

Veronica Micle.

La mórtea unui amic.

Când musica cântă un cântec de jale,
Când carul funebru, de lume urmat,
Conduce la grópă cadavrul cel rece,
Amicul ce mórtea din braț' ne-a luat,

Când vecinică casă, morméntul de ghiață,
Aștéptă să înghiță un corp înghețat,
Când țărâna cade, când crucea 'i înfiptă,
Când totul în urmă, de toți e uitat:

Îmă vine a crede că totu'i minciună,
Că lumea 'i părere, că viața'i un vis,
Că omul — Vai! dórme, iar nu că trăesce,
Ș'atunci se deștéptă când viéța'i s'a stins;

Că bolta cerėscă, cu stele și sóre,
Nu este nimica, tabloă mincinos
O cėtă e cerul, un haos pământul,
Sus nu e nimica, nimic nu e jos.

Ba nu, nu! În aer, în 'naltele locuri
Planéază un spirit barbar, distractor.
Desbracă nimicul de haina'î de viéță,
Și 'l lasă în grópă mai gol, mai ușor.

Slatina,

Carol Scrob.

Brun și blond.

E frumos ochiul cel negru, el exprimă pasiunea
Tótă flacăra iubirei, dorul cel mai înfocat,
Însă ochiul cel albastru ne vorbește de constanță
Și acésta'î calitatea cea d'întêiî de căutat.

E frumos părul cel negru, contrastéază fôrte bine
Cu o față ca zăpada saü c'un sîn încântător,
Însă părul blond de aur e mai gingaș ca orî-care,
Că-cî și ângerîi tot ast-fel aü de aur părul lor.

E sublim nóptea cu stele, adică femeea brună,
Însă ce tablou cu viéță e un ânger blond, c'al meu
Pêru'î, rađeale din sóre, ochiî, dóuë bolți de ceruri,
Fata'î crin, buza e roză și ea tot un Dumneđeü.

Carol Scrob.

Pictorilor.

Luați rađeale din sóre
Și ca păr le împletiți,
Și din stele lucitóre
Ochiî 'î alcătuiți.

Luați culorî din auroră
Și din rosă, și din crin, —
Faceți față, faceți buze,
Faceți brațe, faceți sîn.

Și vă jur că nieî odată
N'o să scóteți lămurit
Chipul prea frumóseî mele,
Astui înger mult iubit.

Slatina,

Carol Scrob.

Poesii populare,

adunate de S. Fl. Marian.

B ă t r ă n u l .

Frunză verde stejerel,
Când eram eu tinerel
Luam satul de-a lungul,
De-a lungul și de-a latul.
Care mândră mă videa
Cu mânuța că-mi făcea,
Porțile că-mi deschidea
Focu'n vatră-l desvălea
Făcliu pe masă puneă,
În casă că mă poștea
Și din gură că-mi dăcea:
„Vină, bade, pe-acolea,
„Că tu esci de sama mea.“
Și cu vin că mă cinștea
Nume mie că-mi puneă:
„Spate late de voinic,

„Buze moi de copil mic.“
Frunză verde lemn dubit,
După ce-am îmbetrănit,
Luam satul de-a lungul,
De-a lungul și de-a latul,
Care mândră mă videă
Ca pe câni mă hicăia
Și din gură că-mi dăcea:
„Ce cați, bade, pe-acolea,
„Că nu esci de sama mea?!“
Porțile că-mi închidea,
Făcliile le stîngea,
Focu'n vatră-l învălea,
Nume mie că-mi puneă:
„Spate late 'ncărjobate,
„Buze moi, dăbălăzate.“

Despărțirea iubiților.

„Frunză verde șalățele,
Eu cu dor, badea cu jele,
Ș'a-mendoî cu inimă rele . . .
Tu de duci, bade sêrace,
Eu cu dorul tău ce-oiu face?
Că's copilă tinerea,
Dorul tău nu-l pot ținea,
Și's copilă desmîerdată
Cu dorul nu-s învățată.
— „Draga mea, sufletul meu!
Ce-î face cu dorul meu?
Ia le-î semena 'n livezi
Să se facă mere verzi
Și le-î pune'n sin la tine
Să-ți trecă de dor de mine.
„Cum oiu trăi fără tine?“

— „Da-î trăi, puicuță bine,
„Că remăi în sat la tine;
Eu oiu trăi, puică, rău,
Că mă duc din satul meu . . .
Depart, puică, departe, —
Doue ape ne departe,
Doue ape ș'un del mare
Și scump dorul dumitalu . . .
Oftéză, puică, oftéză,
Oftéză și pentru mine
De socoți c'am trăit bine;
De socoți c'am trăit rău
Las', puică, că-oiu ofta eu,
De ne-a sci și Dumnezeu,
C'am trăit amendoî rău . . .

Dela unul păn' la ȃce.

Dela unul păn' la doi
 Ascept puica pe la noi.
 Dela doi și păn' la tri,
 Ascept, dór' puic'ar veni.
 Dela trei și păn' la patru
 Ascept puica jos la pórtă.
 Dela patra păn' la cincî
 Ascept puica tot pe-aici.
 Dela cincî și păn' la șesă,
 Ah! puicuța nu mai éśă!
 Dela șese păn' la șapte
 Ah! puica nu se mai vede!
 Dela șapte păn' la opt

Suflețel în mine-î mort.
 Dela opt și păn' la nouă,
 Sufletul mi-î rupt în două.
 Dela nouă păn' la ȃce
 Inima mi-î tótă rece . . .
 Eși puicuța păn' la prag,
 Și-mî pune mâna la cap,
 Și mă 'ntrebă de ce zac.
 Eú nu zac nici de vr'o bólă,
 Dorul puicii mă omóră,
 Și eú nu zac nici de-un rău
 Dară zac de dorul tēú!

Měi bădiță.

Frunză verde de bujor,
 Měi bădiță, bădișor!
 A sér 'am trecut pe cóstă
 Pe din sus de casa vóastră.
 Mă-ta'n casă se sfădîa
 Și de mine rău vorbîa.
 Spune, bade, mîne-ta,
 Că de s'ar și măcina
 Prin móră ca fărîna
 De ne-om fi dragî ne-om lua.
 Și-atunci noi că ne-om lăsa,
 Mă-ta când mî-a număra:
 Firele dintr'o chiară
 Și ȃilele dintr'o véră,
 Frunȃele de pe-un stejar

Holdele de pe-un hotar,
 Florile de pe-un țapșan
 Și ȃilele dintr'un an,
 Și penele de pe-un cuc
 Și frunȃele dintr'un nuc.
 Dar și-atunci n'a fi așa,
 Cî-atunci noi că ne-om lăsa
 Mă-ta când va sēmăna
 Strat de mac
 În vêrf de ac.
 De-a vedea că macu cresce
 De lăsat tragă nădejde.
 De-a vedea că macu séca
 Facă bine ca să tacă.

Chiuituri seú hore de joc din Ardeal.

(Culese de Joan Vîja.)

Munte, munte, pétă sécă,
 Lasă voinicii să trecă,
 Să trecă la ciobănie,
 Să scape de cătănie.
 Cătănia cui e bună?
 La feciorul fără mumă
 Cătănia cui e dată?
 La feciorul fără tată.

Să s'adune-ar face-un tērg;
 Ér pe câte le-am lăsat
 Să s'adune-ar face-un sat.

Frunȃuliță 'n foî albastră
 Pécăt de dragostea nóstră,
 Că e lumea rea și hóță
 Umblă 'n față să ni-o scóță.

Câte mândre mi-am avut

Spune-mî bade-o când te duci
 Să-ȃi daú două mere dulci,

Două mere-orî două nucî
Să le mîncî în lăzăret
Pune-ți-s'ar junghiu 'n pept
Să te 'ntorci bade 'ndărăpt.

Păn' eram de nu iubiam
Unde mă culcam dormiam;
Dar acum de când iubesc
Nici in pat nu odichnesc.

De urît, ardă-l focul
Te usuci ca și socul;
De urît, ardă-l para
Te 'ngălbinesci ca cêra.

Dorule, urît de lume
Nu te mai lega de mine,
Dorule, durere rea
Ieși de la inima mea.
Că-i destul de nouă ȕile,
De când strici inima 'n mine,
Și-i destul de nouă ai,
De când la inimă-mî stai!

Auđi, mândro, cucul cîntă,
Ieși afară și-l ascultă;
De ȕi-a cînta cucul bine
Să vii, mândro, după mine;
De ȕi-a cînta cucul rău
Să te duci la Domneȕe.

Cucule, pênă galbină,
Eū mă culc, tu mă lăgănă,

Că eū n'am fost învăȕată
Să mă culc ne legănată.

Bate-mă, Dómne, să zac
Într'o grădină cu mac
Cu puica pe după cap
Că așa 'mi-e mie drag.
Bate-mă, Dómne, să mori
Într'o grădină cu flori,
Unde-s fete și feciori
Cu puica de subsuori.

Vinu-i bun, vinarsu-mî place
Gazdă mare nu m'oiū face.
Cui îi place vinul bine
Nu-l mai veȕi cu haine bune.
Tot cu rele ca și-a mele
Tătăișă, lele!

Copila mică și próstă
Mă rógă s'o fac nevastă;
Eū iam spus, că-i bine fată,
Norocul s'o bată!
Ea nu crede nici-odată
Ca și-o detunată!

Copiliȕă cu părinȕi
Nu grăbi să te măriȕi,
Că-cî mila de la părinȕi
Cât trăesci
N'o întălnesci;
Êr mila de la bărbat
E ca putrigaiū-uscăt!

Notiȕe economice.

Curăȕirea cadrelor de aur și a cadrelor cu aur musiv. În-móiă o bucată de cêpă în spirt de vin rectificat și sterge apoi cu ea cadra. Murdăria dispăre, fără ca auritul să sufere vre o alterare.

Conservarea cărnei afumate. După-ce ai luat dela fum slămina, șunca, cărnaȕi, aninăle într'o camêră svêntată, ca să se usuce bine. Pe la finea lui Aprile iea o ladă și presară pe fund cenușă svêntată și bine cernută, puneun rënd de afumătură și presară êr cenușă, și continuă astfel până ce ai așeȕat tot. Cu modul acesta nici un insect nu va străbate

la afumătură și fără de aceea carnea își conservă mai bine frăgețimea și gustul. Când voesci să trimiți unde-va carne afumată încă poți întrebuința acest mijloc.

Cartofii degerați pot căpeta în cele mai multe cazuri gustul primitiv, decât îi ținem trei zile în apă rece înainte de a-i ferbe.

Pentru conservarea lemnului. Pentru ca stâlpii, pari și alte obiecte de lemn, care au să stea în pământ, să fie feriți de putrețire, se întrebuințază următoarele două mijloce: 1. Capetul, care se bagă în pământ, se ține mai mult timp în soluțiune tare de vitriol de cupru (Kupfervitriol) și după aceea se înmăia în soluțiune de calce (var stins). 2. Pentru a conserva ori ce lemn se poate ținea cât-va timp într-o soluțiune de sare. Lemnul astfel încrustat în pământ nu putrețesc decât afară din pământ este liber de vătămarea insectelor. Ca dovadă poate servi acea împrejurare, că stâlpii de prin ocne stau nevătămați din timpuri uitate.

Scăparea clocilor de necurățenie. Pentru acest scop presară o lingură de praf de sulf (puciosă) în cuib. Căldura ei face ca sulful să evaporeze și să străbată prin toate părțile corpului, ceea ce omorâ oricelor insecte în decurs de 10 zile. Astfel cloca se scolă curată de pe cuib după-ce a clocit.

Côja vătămată a pomilor se poate reintregi ușor, decât se unge cu unsore de porc.

Moliile se împiedecă de la vestminte de lână decât disolvăm 1½ punți de pētră acă, 1½ punți de pētră de vin în 4 punți de apă ferbinte și acesta o stēmpărăm cu 24 punți de apă rece; punem în acesta materiile de lână câte-va zile, apoi le spalăm și le uscăm.

Albitul flanelului. Disolvă 6 punți de săpun de Marseille în 200 punți de apă de ploie; mai adaugă 2—3 punți de spirt de salmiac. Spală flanelul, seu hainele de lână albă în acesta, clătesce-le apoi bine și fi sigur, că nu vor îngălbeni nici-odată.

Mijloc contra morbului de gură și de picidre la vite. Un jurnal agricol din Belgia recomandă următorul mijloc simplu, dar cu rezultate escelente. Dă la vite nutreț preparat din făină de secară cu apă, dar fără sare. Făina de secară udă trage focul acela (ferbințela) morbului și prin acesta micșorează violența și scurtă durata morbului. Acest mijloc mai e de recomandat și din acel punct de vedere, că vitele până suferă de gură nici nu pot mânca nutreț aspru și vėrtos.

Selerul se poate ținea fraged pe mai mult timp, decât-l îngropi de 1½ până la 2 urme în pământ, fără a-i rupe foile seu rădăcinile și fără a-l curăți.

Conservarea strugurilor și a altor fructe. În America s'au făcut încercări cu struguri așezați în lădi și îngropați în pământ de câteva urme. După 6 săptămâni au fost cercetați și aflați încă deplin nevătămați și fără să-și fi perdut gustul. Încercări repejite au arėtat, că

în modul acesta se pot conserva ori ce fructe, chiar și crastaveții se păstrează nealterați până la crăciun. Dăcă vasul este impenetrabil se pôte conserva și la suprafața pământului într'un loc răcoros.

Cum trebuiesc aședate paturile. Un germân făcu observarea, că dăcă un simplu magnet influintăză asupra pesónelor simțitoare, cu atât mai mult trebuie să influințeze magnetismul pământului asupra sistemului nervos al omului. De aceea recomandă dănsul, ca pe emisfera nordică a globului terestru să aședăm paturile cu capul spre Nord (Noi ne aflăm pe emisfera nordică), ér pe cea sudică spre Sud. Influița ce are în adevăr magnetismul pământului asupra omului este așa de mare, încât morboși, cari suferiau de circularea neregulată a sângelui, s'aũ vindecat prin schimbarea și aședarea corectă a poziției patului. Medicul Dr. Fischweiler, care a trăit 109 ani, ȕicea, că el are de a mulțumi vieța sa îndelungată numai aședării patului său cu capul spre Nord. S'aũ observat apoi, că bolnavi, căroră li s'a dat altă direcțiune, decât cea adevărată aũ ajuns în stare mai rea. Cea mai rea pozițiune a patului este a'l aședa cu capul spre Ost.

Un ornament plăcut pentru o odăiă se procură în modul următor: Un nap (gulie, campuț) alb se scobesce cătră rădăcină, lăsându-i-se margine grosă. Scobitura se astupă cu pământ, în care sădim un hiacint séu o plantă căfărătore. Napul se acață cu sfori. Astfel el va produce în jos muguri și foi de nap, ér în sus se vor desvolta plantele sădite. Ușor se împreună ambele și dau astfel un ornament fôrte plăcut.

Un miȕloc pentru a împiedeca desvoltarea germenilor la cartofi este următorul: Presară pe sub ei cărbuni pisați, séu bucățele, ce se aruncă la fauri, și astfel veĩ putea conserva bine gustul și sănătatea cartofilor mai îndelungat timp ca un an.

Cultivarea selerului. Lăgă căpățina selerului cam la 10 centimetri dăsupra tuberculei cu cójă de teiũ, ca să nu mai pótă răsbi în sus foile, care cresc mai târȕiũ. Căpăținile cresc mai mult; ér foile devin galbine și așa de fragede ca la endivie.

V a r i e t ă ț i.

S e n t i n ț e.

Lenea este prostia corpului și prostia e lenea spiritului.

Virtuoșii și actorii sunt nisce ómenĩ, al căror joc e un lucru, dar al căror lucru nu e joc.

Puțini ómenĩ pot face bani falși; banii bunĩ însă fac cu atât mai mulți ómenĩ falși.

Amiciția a două femei se bazează tot deuna pe o inimizție față cu una a treia.

Cine face neîncetat apel la meritele părinților, sémână cu crumpenele, din care partea cea mai bună e în pământ.

Montagni dîse, că memoria este învilitórea sciințelor.

Notele de musică sunt adevărate copii ale omului. Când omul plécă capul, atunci mărăie, o iea pe jos; ér când ține capul sus, atunci iea un ton înalt.

Palatul fericirei e fórte mare; dar ușile lui sunt așa de mici, în cât numai târându-te poți ajunge înlăuntru.

Amorul e ca și preceptele evangelice. Scrie-l pe o bucățică de hârtie, séu sapă-l în pétără, el îți va servi în tot deuna de talisman.

Societatea e ca și apa. Ea scóte la suprafață tot ce e mai ușurel, pe când obiectele grele rămân la fund.

Nu depinde de la om de a fi bun séu rău, ci de la mediul social în care se află.

Cărțile, a dîs V. Hugo, sunt amici reci, dar tot deuna siguri.

Sunt bune tóte religiunile, care alină și aduc mângăiere în sufletul muritoriului amărit de miseriele vieții, dar religiunea cea mai bună e: a iubi, a uita nedreptățile suferite și a face bine.

Sórtea se jócă cu omul, ca și copilul cu jucăriile sele.

Plăcerile vieții staū înaintea junelui ca și un isvor pur. Ferice de cei ce nu bagă vasul în isvor până la fund, netulburând apa, care le amărăsce tótă vieța.

Inima omului e ca și marea. Décă n'are motive esterne, se înalță din interiorul séu propriu.

Partidele politice sunt ca și arborii: dispar ele, sunt simburii, carî résar în viitor.

Răbdarea e virtutea măgarului, modestia e simbolul mediocrității.

Când? cum? ce să faci? și ce să dîci? acesta e marele secret al înțelepciunei.

Ranele primite de soldați în lupte sunt brasdele, din care résar eroii viitorului.

Mulți, percurgând șirele unui diar său ale unei broșuri, pretind, că știu citi; marele filosof și poet german Göthe, în etate de 80 de ani, a dis, că el nu învățase încă a ceti.

Fericirea nu consistă în avere: o bucată de pâine a săracului poate să conțină adese-orî un paradis întreg.

Femeile sunt poezia vieții: ele pot să ne facă viața paradis; dar ni-o pot transforma și în infern.

Vulturul se înalță tăcut și maiestos în imensitatea spațiului, pe când găscă, care se ridică câțiva coți de la pământ, face un sgomot asurzitor; astfel e și în viața omenescă: geniul lucrează în tăcere operele sale mărețe, pe când mediocritățile fac sgomot în lucrările lor fără importanță.

Cu toți nu suntem, decât comersanți: Fie material, fie moral profitul, ce voim a trage din actele noastre, destul, că nu suntem conșuși, decât de interes în toate mișcările. E trist a o spune; cu toate acestea e prea adevărat, că virtutea își are motorul ei de interes.

Istoria e o vulpe, de pe care se trag pe fie-care și câte 12 piei; ea e citată de atâtea ori drept exemplu; însă alte au fost împrejurările și alții au fost factorii, cari au contribuit la evenimentele din trecut.

Iubirea este cel mai frumos simțiment al inimei omului și cine iubesc nu poate fi ignobil.

Lumea este o mare casă de joc. În ea copiii se joacă cu păpuși, fetele cu inimile bărbaților, principii cu țeri și cu ostași, actorii cu rolurile lor, sörtea cu ecșistinta tuturoră.

Sunt lucruri mică, care în viața de toate dăile au consecințe mari: Newton descopere puterea atractivă a pământului din căderea unui măr.

Timpul nostru nu mai are martiri, fiind-că acum nu se mai sacrifică nimeni, decât cel mult pentru propriul său interes.

În lumea morală suntem ca și în cea materială: nu adunăm, decât monetele, care au curs.

Cicero.

Glume ilustrate.

Soția: Bărbate, bărbate! O să me faci încă, ca să
'mă perd și mintea! —

Bărbatul: Dar, rogute, nu face gălceavă pentr'un
lucru atât de mic.

A.: Mi-aș da tot, numai să pot ajunge om mare', să-mi fac și eu un nume, însă cum?! Dacă aș ști ce să fac, ca cel puțin să vorbescă lumea de mine — — nu ști prietine, vr'un mijloc?

B.: Știu, frate — împușcă-te.

Domnul: Spune-mă, băiete, de ce e așa slab cânele acesta ?

Băiatul: Fiind'-că nu mănâncă nimic.

Domnul: Și pentru-ce nu mănâncă nimic ?

Băiatul: Fiind'-că nu-î dăm nimic.

Domnul: Pentru Dumnezeu, cum puteți voi să nu dați bietului dobitoc nimic ?

Băiatul: Fiind'-că n'avem nimic.

Tatăl: Ei, știu acum, pentru-ce te-am bătut.

Fiul: Firesce că știu, — fiind-că ești mai tare de-cât mine.

Dama: Aș dori câteva piese frumoase musicale; vei fi bun a-mi recomanda unele?

Commis: Póte piesa: „Cunoscí focul amorului?”

Dama: Îl cunosc de mult.

Commis: Aveți și: „Întâia sărutare?”

Dama: Mersi, o am deja.

Commis: Atunci póte: „Să viu, să te răpesc scump'o, ca să fi a mea“.

Dama: Da, așa ceva, ar mai fi pentru mine.

Copila: (arătând pe conducătorul corului) Mamișo, de ce bate acela pe Dómna, i-a făcut ceva?

Mama: Nu o bate.

Copila: Ei bine, de ce țipă dară așa?

Mătușa: Acum să-mi spuî Ioniță, cum ți-au plăcut mâncările noastre?

Ioniță: Sărut mânilor, mătușică, une-orî nici la noi nu e mai bine, dar mai mult e tot-deuna.

A n e c d o t e .

Un boer certa odată pe servitorul său, căci i-l trămisese într'o afacere și nu-i făcuse nici o ispravă. — „Altă-dată“, dispuse supărat boerul, „când va mai fi trebuință să trimit un nătarău ca tine, mai bine mă voi duce eu însu-mi.“

Un bărbat imputa femeiei sele, că e necredincioasă.

— „Vezi, îi dispuse soția, „să mai ridi și altă dată de superstițiile mele.

— „Ce are-a face acesta cu cele ce-ți spun eu?“

Când ai venit să mă ceri în căsătorie, era Marți și eu ți-am spus, că această zi e piață rea pentru căsnicie; acum suferi urmările ei.

La teatru se adresa un domn către un servitor al teatrului: Locul meu e ocupat.

— De cine?

— De domnul acesta. Mă rog, spune-i să se retragă.

— Peste puțină! . . Î-l cunosc; e numit membru la Curtea de Casație.

— Ei, și? . .

— Se dice, că acum e inamovibil.

Un hoț intră în camera unui servitor, care era culcat în pat, și-l amenință astfel:

— „Dacă te mișci ești mort.

— Ba din contră; dacă mă mișc, asta e o probă, că sunt viu.

Într'o comună primarul avea un bou foarte mare. Toți sătenii se mirau de el și doriau să-l vedă. De câte-ori noui curioși veniau să-l vedă, notarul chema pe primar afară, dicându-i:

— Poftiți afară, domnule primar, că er a venit lumea să vedă boul.

O naivitate. Un țeran, al cărui tată era greu bolnav, se duse în satul vecin pentru a chema pe preot,

ca să-l cuminece. — „Părinte!“ dîse țeranul, — „vino iute, că-cî tata trăgea să móră când am plecat.“ — „Trăgea să móră?“ — întrebă preotul. — „Apoi până să ajungem va fi prea târziu; ce să mai caut?“ — „N'avea grijă, părinte, că-cî vecinul Mitrea mi-a făgăduit, că-l va ținea de vorbă până vei veni.“

O partidă bună. — Dar ce fel de fată mi-ai gasit omule, dîcea un tîner unui înșurător de meserie. — Cum? ce ai să dîci despre cuconița C.? — Întîi, că-i cîptă tare la os. — Atît mai bine; nevêsta d-tale va fi mai cuminte. — Dar pare, că e schiopă. — Eî, și apoi? Mai bine pentru d-ta, că n'o să pótă să se țină de urmă-ți. — Bine, frate, înșe bilbăesce de nu-i înțelegi nimic. — Să te bucuri, că n'are să te ocărescă așa mult. — Tóte bune; dar despre cocóșa, ce pórta, ce ai să mai dîci? — Ce!... fétă fără cusur vreî să găsesce?

Progresul în Paris. Un negutător de mărunțișuri, ducîndu-se la Paris ca să aducă marfă, se minuna fôrte de progresul Francezilor. — „Să veđi, frate“, spunea el unui amic, „Parisul e mult mai înaintat ca Bucurescii; până și birjarii vorbesc franțuzesce!“

— „Domnișóră, cântați la piano ca un înger. — Mulțumesc de compliment, domnule, dar vă mărturisesc, că acum aflu pentru prima óră, că îngerii cântă la piano.

Un june copist se plîngea, că la biuroul, la care scrie el, toți funcționarii sunt dobitoce. — „Câți sunteți cu toții?“ întrebă un ascultător. — Vre-o șapte! —

Un tîner ștregar era înglodat până în gât în datorii. Un prietin, compătîmîndu-î sórtea, îi dîse: Cum poți să dormi, amicul meu, tótă nóptea nu vei fi visând, decît datorii!“

— Din contră, dorm fôrte bine; dar nu înțeleg cum vor fi dormind creditorii mei.

Enigme, logografe, metagrame și alte gicături.

1. Sunt corp fără de suflet; dar totuși am mișcare,
Căci umblu cât de bine, deși nu am picioare.
Vorbesc, deși n'am gură, alerg ne încetat
De și nu plec de unde cu lanțuri sunt legat,
Păstrez regulă mare, deși nu am gândire:
Folose numeroase aduc la omenire.
Deși sórele mândru pe mine m'a creat.
Eă locuesc sërmanul, în loc întunecat!

2. Sunt un tată, ce-am născut Unii blonđi și alții brunî.
Doispre-đece drăguți fiî; Acești fiî nu s'au oprit,
Éră fiîi mî-aă făcut Alte mîi eî aă sporit.
Mai câte 30 de copii. Dară, — lucru de mirare,
Astfel de-aî vrea să-î adunî, Ce pe orî cine uimesce:
Să-î puî la un loc pe toți În familia cea mare
Mai mult de trei sute scoți: Armonia predomnesce.

3. Eă sunt tot-déuna, când frate-meă nu-î;
Alt-fel nu aș fi
Nascerea-mî se face chiar prin mórtea lui;
Dar când învieză mă face-a muri

4. Cu griji cam multe, cu mari dispute
Se isprăvesce domnia mea;
Cu adevăruri, cu minciuni sute
Cautatî viața-mî a mi-o curma
Cine mă perde, e' n îtristare
Cin' mă câscigă, nu mă mai are.

5. Când sunt singur nu se póte
Din mine nimica scóte:
Dar când sunt în companie
Cu alți membrii, toți o scie,
Că sunt membrul cel mai mic
După cum chiar toți îmi đic.
Dar și eă drept mângăere,
Am un talent singular,
Să măresc a mea putere
Când în urmă l'alți apar:
Fac p'o trupă orî și care
Chiar de đece orî mai mare.

1. Orologiul (ceasornicul). — 2. Anul, luna, điuă, óra. —
3. Nópteă, sórele. — 4. Procesul. — 5. Zero, nula.

6. Tot cuvântul e ceva,
Făr' de care n'am putea
Nici munci și nici lupta;
Litera 'ntâiū de vei scôte,
Sunt paseri ce știū să'nôte;
Încă una suprimând
Se usază des cosând.
7. Citind întregul cuvânt
E util aședământ;
Dar fără litera primă
O hârtie ne exprimă;
Înc'o literă luată
Ceva casnic ne arată
8. Sunt de fer cu coddă; pe 'ntinsă câmpie
Fac ca să renască holde și ogor;
Ca să-și afle casa pentru vecinicie
Omenii cu mine își fac locul lor.
Scădând prima slovă însă din cuvânt,
Sunt corp ce se află pe 'ntregul pământ.
Inimic cu focul dacă nu aș fi,
Nu știū omenirea cum ar mai trăi.
9. Când vulcanul scôte lavă,
Ș' ori ce corpuri se topesc,
În căldura cea grozavă.
Eū mai mult mă întăresc.
De veți face suprimare
Slovei, care 'ntâiū va fi
Dați d'un lucru făr de care
N'am mânca, nici n'am vorbi
Scoțând înc'o slovă spune
De-o spurcată pasiune,
Ce-ar fi bine să dispară
Din a României țără.
10. Obiect cu rôte
E 'ntregul cuvânt,
Slova 'ntâiū de-î scôte,
E p'acest pământ
O câmpenă flōre,
Scoțând încă două
Despre o colōre
Ne vorbește nouă;
Făr' d'o slovă încă
Lămurit ne spune
De o pasiune
Ce pe mulți mănâncă.
11. Loc lucrat, în care apa isvoresce,
În grădină aduce un aspect plăcut;
Scoțând prima slovă, lămurit vorbește
D'o bestie mare cu glas neplăcut.
Stergând înc'o slovă, e o parte din Mare,
Ce într'n uscat,
Séu ceva, ce are
Ori ce om la sine, la fete stimat'.
Scôte înc'o slovă, și-atunci vei afla
O plantă, ce pōte folos a ne da.

6. Brațe, rațe, ațe. — 7. Scōlă, cōlă, ōlă. — 8. Sapă, apă. —
9. Sgură, gnră, ură. — 10. Trăsură, răsură, sură, ură. — 11. Basin,
asin, sin, in.

12. Fruct sêrbesc	Maî tăind
Pămêntesc	Și cetind
Sunt intrégă	E-un licuid;
Nu prea dragă.	De el esci
Décă-mî tai	Cât trăesci
Capul ai	Prea avid.
Animal	
Ca un cal	

13. Sunt pentru transporturi prea folositor;
Sunt busola nopții la navigator;
Obiect cel capeți chiar pentru nimic;
Fiind că leg frase, conjuncție-mî dic;
Sunt un lemn adesea în pământ vîrit;
Verb ce pôte-aduce frângere de gât;
Un corp alb, ce arde cu apă de va fi;
Tot cuvêntu-acesta astfel va grăi,
Décă prima slovă o veți premeni.

14. Cititori, o flóre; — un popor antic; —
O apă stătută; — un animal mic; —
Un ce la biliarduri cu 'ntrebuințare; —
Un lucru de pânză: acest cuvênt spune
Décă la 'nceputu-î o slovă ve-ți pune.

(„Bobărnacul“ și „Ghimpele“.)

15. Strîmptă la cap, largă la códă și plin de dulcêță de sus până jos.
16. Apa numai decăt stînge focul; dar cât despre mine apa mă face foc.
17. Cine își face tótă călătoria în pat?

12. Ceapă, eapă, apă. — 13. Car, far, dar, iar, par, sar, var.
14. Mac, Dac, lac, rac, tac, zac, fac, sac. — 15. Căpățîna de zăhar.
— 16. Varul. — 17. Riul.

ANUNCIURÎ.

„ALBINA“

Institut de credit și de economii în Sibiiu

(biroul în casa proprieă strada Baier Nr. 1)

primesce

Depunerî de capitale pentru fructificare

- a) pe lângă anunțierea rădicării în sensul statutelor cu 6% interese;
- b) sub condițiune de a se anuncia institutului rădicarea depunerii la 3 luni înainte cu 6½ % interese;
- c) sub condițiune de a se anuncia institutului rădicarea depunerei la 6 luni înainte cu 7% interese.

Interesele încep cu ziua, care urmăză după ziua depunerii capitalului și încetă cu ziua, premergătoare zilei, în care se rădică depunerea cu acel adaus însă, că numai după acele capitale se dau interese, care stau depuse la institut cel puțin 15 zile.

La dorința deponentelui se pot stabili în ziua depunerii capitalului și condițiuni specialî de esolvire, cari se însamnă apoi în libel și în cartea depunerilor institutului. În atare cas restituirea depunerii urmăză după aceste modalități specialî.

Depunerile trimise prin postă pe lângă comunicarea adresei deponentelui se resolv tot de-a-una în ziua primirei.

Asemene se pot efectui prin postă anuncieri și rădicări de capitale.

Banca generală de asigurațiune mutuală

„Transilvania“

în

Sibiiu,

(casa proprie, Strada Cisnădiei Nr. 5)

primește asecurări:

- a) în contra daunelor cauate prin foc,
- b) pe viața omului.

Premiele sunt cele mai moderate și daunele se regulază cât se poate mai îngrabă.

Daune solvite până la finea anului 1877

1869:	=	fl.	1,215.40
1870:	=	„	8,994.69
1871:	=	„	24,638.20
1872:	=	„	41,717.16
1873:	=	„	55,860.02
1874:	=	„	66,071.22
1875:	=	„	93,816.14
1876:	=	„	51,032.20
1877:	=	„	58,380.68

fl. 401,725.71

Gustav Görtler

din Sibiiu

strada gușteriții Nr. 29

recomandă în prăvălia sa pe lângă prețurile cele mai eftine tóte calitățile bune de **zăhar**, **cafea** prăjit și neprăjit și diferite **făini** cum și numita **Farine lactée** ca **surrogat de lapte** pentru copii sugători.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Michael Martini,

pălărier în Sibiiu

își recomandă Onor. Public depositul său bine asortat cu **pălării de mătăsă** și de **păr** de fasonul cel mai nou în tóte formele și colorile; cu **pălării fine** pentru preoții români și pentru popor; **încălțăminte de érnă** pentru călătoria, de **păr** cu talpă de **pele** său de **păr** pentru bărbați, dame și copii etc. pe lângă prețurile cele mai moderate.

Primesce mai departe pălării purtate pentru **inoire și modernizare** asemenea pe lângă prețuri fórte eftine.

Primul Stabiliment transilvan de tapisserieă

Sibiiu, strada Cisnădiei,

î-și recomandă Onorab. Public pentru

Cadouri (prezente) de sărbători și de zile onomastice

marele său deposit de tot felul de broderii (cusături cu flori) în Canevas și pănură cu lână, mătășă și chenille, și anume: tapete (covora) pantofi, bonete de casă (părechia dela 80 cr. până la 6 florini), perini de divane, borduri, bandlice pentru puscă, traiste de călătoria, pungă de bani întregi de mătășă, șcătuli pentru conservarea epistolelor și a sugărilor etc. etc., apoi bratele (Hosenträger) și legători de ciorapi etc. precum și materialele (stofele) necesari pentru ast-fel de lucrări, și anume: lână, mătășă, mărgelă de aur, canevas, pănură, torturi pentru ândrea (Häkelgarn) și ace pentru brodatu, împletit etc. pe lângă **prețurile cele mai moderate.**

Comande pentru perine pe altare, covora, propore etc. se vor esecuta cu cea mai mare grige și promptitudine.

Pachetele cu marfă în valoare de cel puțin 20 fior. v. a. se vor espedia francate.

Cu distinsă stimă

Carol Michaelis.

„Observatorul“

Țiar politic, national-economic și literar,

ese de două-ori pe săptămână, Mercuria și Sâmbăta, format folio, tipar des.

Prețul acestui țiar este: în lăuntru monarchiei trimis cu posta numai 8 fior. pe 1 an întreg și 4 fior. pe $\frac{1}{2}$ de an, ără în alte țeri 22 franci pe 1 an și 11 franci pe $\frac{1}{2}$ de an. Prenumerățiunea se face mai ușor prin asemnățiuni (așa numite mandate) de postă, adresate de-a dreptul la Redacțiunea Observatorului în Sibiiu.

Acest nou țiar politic este un adevărat product al epoei mărețe, în care ajunse patria și națiunea noastră. Din anul în care cestiunea orientală se pusese din nou prin forța evenimentelor la ordinea țilei, toți românii de bine au început să simță imperioasa lipsă a unui țiar românesc, independente din toate punctele de vedere și înălțat la situațiunea creată de evenimente, în mijlocul atâtor sute de țiare magiare, germane și slave, câte es în țerile acestei monarхии.

Veteranul publicist d-nu G. Bariț, carele deși lucrase 42 de ani în viaa națiunei ca profesor, lexicograf și publicist, mai dispune de totă vigórea spiritului său, încuragiat și de bunii săi amici, s'a decis a întemea acest nou țiar ca editor și redactor, anume aici în Sibiiu, în tipografia W. Krafft, unde publicarea unui țiar politic este facilitată din diverse puncte de vedere.

Din numerii câți au eșit până în momentele de față, s'au putut convinge lectorii, că „Observatorul“ le dă mai mult decât li s'a promis în programa lui. Anume articlii săi principali (Prémie) și câte-va corespondențe mēduvóse sunt de valóre permanentă în cestiuni nationale de importanță supremă. Ceea ce'i dorim noi este, ca se îl vedem eșind cât mai curēnd, decă nu de 6 ori, cel puțin însē de 4 ori în săptămână, ceea ce și sperăm că se va întâmpla, priminel concursul material și moral al națiunei.

JOSEF WINKLER

din Sibiiu, colțul strada Ocnii și a faurului,
premiat cu medalia din 1877, recomandă onor. public
negoțul său de

speceriă, materialii, colorituri,
deposit de făină și licheruri de fabrică.

Michael Göllner jun.,

croitor de vestminte civili și militari
în Sibiiu, piața mare Nr. 1.

Deposit de vestminte gata pentru bărbați
și băeți după moda cea mai nouă.

Deposit mare de stofe (materii de haine)
veritabile engleze, franceze și indigene.

La cerere

se trimit mostre ori unde, comanda se efectuează în
timpul cel mai scurt și pe lângă prețuri foarte moderate.

JACOB UHL din SIBIIU

Josefstadt, strada morii Nr. 17,

conproprietar al primei mori artificiale din Orlat, i-și
recomandă Onor. public

depositul său de făină

de diferite calități și de **pâne proaspătă** în totă ziua
pe lângă prețuri foarte eftine.

Comanda se efectuează prompt, la cerere se trimit și
mostre de făină și se comunică în scris ori-ce detalii.

C. F. THEIL în SIBIIŪ,

strada Cîsnădiei Nr. 7,

**neguțător de galanterii, de marfă de
Nürnberg, de articlii de jucării,**

își recomandă Onor. public depositul său bine assortat cu **albumuri, portmoneuri, tabacherie, traiste de călătorie** și pentru dame, **rechisite de masă, linguri, fôrfece, cuțite de busunar, perii pentru cap, barbă, vestminte, dinți** și pentru unghii, **pepteni de frizat etc., tave, gîamantane (cofere), umbrele (corturi, paraplee), bratele, eventaluri, diverse jucării pentru băeți, parfumerii, săpunuri de toaletă etc.,** apoi diferiți articlii de lucș pentru cadouri de serbători și de zile onomastice pe lângă prețurile cele mai moderate.

Comandele se execută prompt.

Subsemnatul își permite a recomanda Onor. public depositul său bine assortat cu

articlii de galanterii

conținând **corfe, jucării de băeți, rechisite de toaletă, cum și lampe de petrol** după sistemul lui **Dithmar etc.** pe lângă prețuri fôrte moderate.

Cu distinsă stimă

J. S. Winkler

în SibiiŪ, strada Cîsnădiei Nr. 12.

Cărți scolastice de Vasile Petri.

„NOU A-B-C-DAR ROMÂNESC“. 1878. Prețul unui esemplar legat 25 cr. Dela 10 esemplare unul gratis. Editura autorului în Săbiu.

„Biserica si Scôla“, „Familia“, „Telegraful Român“, „Gazeta Transilvaniei“ etc. toate au declarat în rečensiunile publicate, că „atât ce privesce metodel, cât și ce privesce materia, limba și ajustarea elegantă, acest Abcdar întrunesc calități eminente, cari-l recomandă cât se pôte mai bine învătătorilor și scôlelor noastre“. Fôrte măgulitor s'a pronunțat asupra-i și inspectorul regesc de scôle Fr. Kóos în „Kelet“ Nr. 284, ceea ce se pôte lua drept aprobare din partea guvernului.

„LEGENDAR“ séu „Carte de cetire“ pentru scôlele poporale. Partea I. Pentru al 3-le și al 4-le an de scôlă. (Sub presă și va apăre în decursul lui Septemvre 1878).

„Sistemul metric“, manual pentru învățatori. Editor: V. Roman în Săbiu. Prețul 40 cr.

Cuprinsul: Despre măsurî și ponduri în genere. Istoricul măsurilor metriche. Sistemul decimal séu decadic. Sistemul metric frances. Preferințele sistemul metric la noi; legea întrodectivă. Computul cu numerî decimale. Computul cu numerî metrici. Transcomputări de tot felul. Metodel computului în scôla poporală în urma întroducerii măsurilor metriche.

„Sistemul metric“, manual pentru scolarî. Editor: V. Roman în Săbiu. Prețul 20 cr.

În strinsă consonanță cu manualul pentru învățatori, tractând însă numai părțile, cari privesc pre scolarî. Tractarea e metodică și înlesnesce fôrte mult lucrul învățatorului.

Aceste din urmă două cărți se află de vîndare la editorul V. Roman în Săbiu.

Gregoriu Mateiu

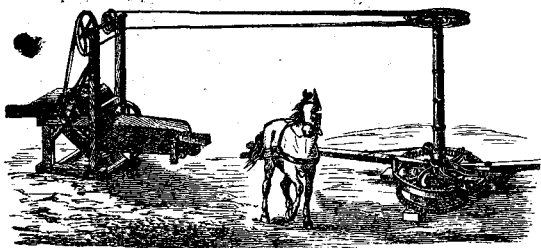
în SIBIU,

piața mică, Nr. 14 și 15 casele proprii, comerciante din an. 1839,

recomandă Onorabil. public

depositul său de diferite mărfuri, cum:

Bumbacuri de țesut și de brodat; Feliurite **ate** de cusut, **arniciu** roșu și vînăt, **mătăsă** nesucită neagră și în fețe, **ibrișin** în toate colorile, **pândării de bumbac** și de in, **materii de haine**, diferite **lânuri** de țesut și de cusut în toate colorile etc. etc.

A. RIEGER din SIBIIŪ,

strada turnului, (piața lemnelor Nr. 5).

recomandă agricultorilor fabrica și depositul său de mașini și unelte agricole și negoțul său de fer cuprindând:

pluguri de fer șuchiate, **pluguri** așa numite Vidáts, **pluguri întorcătoare** de formă stiriană cele mai bune pentru aratul agrilor de pe deluri;

pluguri de săpat cucuruzul, **grape**, **mașini de sămănat** cucuruz, **cóse** pentru ierbă și bucate, **mașini** de cosit ierbă și bucate, **mașini** de imblătit de fer, **mașini** de diferite sisteme pentru tăiatul nutrețului, **mașini** (ciure) de vânturat și de cernut de trei feliuri, **fórfeci** pentru curățitul pomilor și a viilor, **téscuri** de vin etc. etc.

mai departe toate **părțile constitutive** a mașinilor amintite, apoi: **hárlețe**, **furcóie** de oțel americane, **greble**, **feruri** pentru **plug**, **țepóie** pentru **pétră**, **droturi** diverse, **sfredede**, **ferestree**, **potcóve** de cai, **lanțuri** de cară, **clopote** de cai și oi totu feliul de **cuie** și **lăcaturí** etc. etc. de cea mai bună calitate și cu **prețuri** foarte moderate.

Mașinele și alte unelte se reparază prompt și eftin.

Fried. Thallmayer

din Sibiiu,

strada uređului Nr. 2,

negot de materialii, colorituri
și speceria,

spedițiune, comissiune și incasso,

agentura principală

a societății de asigurare „DONAU” (Dunărea)
din Viena,

își recomandă depositul său bine assortat cu **Tea,**
rum, vinuri unguresci albe și roșii, **sampane** ung. și fran-
ceze, **licheruri,** articlii cosmetici, **extract** de carne al lui
Liebig, **oleuri eterice,** **esențe** și **tincturi** pentru fabricarea
licherurilor, **zachar** de struguri, **glicerin** preparat pentru
manipularea vinurilor, deposit permanent de **var hydraulic**
de **Kuffstein, Cement** etc. etc.

„Concordia”

institut autoris. pentru pompe funebre

se recomandă Onor. public pentru

îngrigirea și înmormântarea morților

de orî-ce confessiune pe lângă prețurile cele mai moderate.

Josif Connert,

strada Gușteriții Nr. 53.

Coloman Pály,

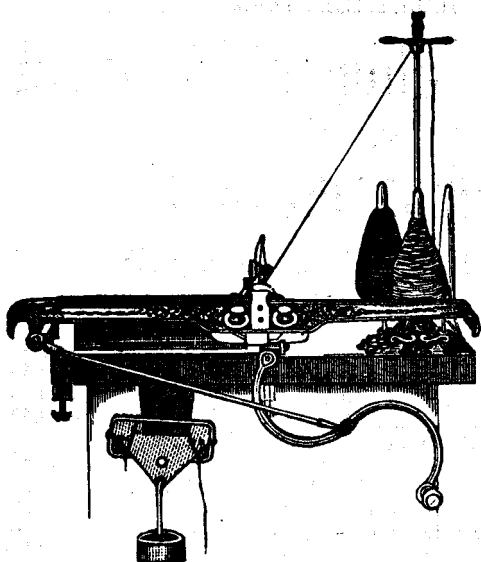
piața mică.

G. Urban,

strada sării Nr. 11.

Gustav Connert,

strada morii Nr. 23.

Broderii cu machina

și

agentură de machine
pentru brodat

a dómnei

Maria Vogelsang

din Sibliu,

strada Cisnădiei Nr. 55.

Oferă Onorab. public cu prețuri foarte moderate ciorapi și călțuni cu călcăie și dintele dublu brodate în orice mărime și formă fără de a se observa cusutura, **veste** (peptarie) pentru dame, **gamase** (ciorapi lungi) vestminte pentru băeți, **fuste, brâne** (cingători), **ciorapi de vânat**, făcute din lână grosă de oie, de bumbac Nr. 6—40 de ață (spegmă) sau mătasă. Primesce pentru reparare tot feliul de ciorapi portați fiă țesuți ori brodați. Lucrările brodate efectuate de machinele mele se deosebesc de broderiele efectuate cu mâna prin aceea că toate sunt uniforme, ceea ce cu mâna nu se poate face.

Renumita fabrică de machini pentru brodat din Dresda mi-a încredințat numai mie pentru întreg ținutul vânzarea fabricatelor sale. Machini de brodat de tot feliul se pot cumpăra și comanda la mine cu prețurile fabricei. În locuința mea arătată mai sus sunt 6 machini de brodat de diferiți numeri. Onorab. Public vizitator i pun la dispozițiune serviciile mele pentru orice deslușiri și probe despre capacitatea de prestare a numitelor machine.

In stabilimentul de băi, de abur și de vană

alui

FRÜHBECK din SIBIIU

sau redus prețurile de scădat dela 1 novembre 1877
precum urmază :

Un abonament pentru	100 băi de abur pe timp de 2 ani cu	fl. 35.—
"	" " " și 25 băi d. vană pe timp d. 2 ani „	32.50
"	" " " 50 " " " 50 " " " " "	30.—
"	" " " 25 " " " 75 " " " " "	27.50
"	" " " 100 băi de vană pe timp de 2 ani cu	25.—
"	" " " 50 băi de abur pe timp de 1 an cu	18.50
"	" " " 25 " " " și 25 băi de vană pe 1 an	16.—
"	" " " 50 băi de vană pe 1 an	13.50
"	" " " 25 băi de abur pe $\frac{1}{2}$ an	10.—
"	" " " 25 băi de vană pe $\frac{1}{2}$ an	7.50
"	" " " 10 băi de abur pe $\frac{1}{2}$ an	4.—
"	" " " 10 băi de vană pe $\frac{1}{2}$ an	3.—

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Prețul pentru	1 baie de abur	45 cr.
"	" 1 baie de vană	35 "
"	" pucioasă, sare, leșă, săpun etc. în baie de vană	15 "
"	" 1 verincă albă (lepedeu)	5 "
"	" 1 stergariu	2 "
"	" 1 păreche vestimente de scaldă	2 "
"	" 1 săpun	2 "
"	" 1 burete	1 "

Ordine pentru băile de abur :

pentru bărbați: duminica, mercuria, joi și sâmbăta înainte de
amădi, luna după amădi;

pentru dame: luna înainte de amădi, mercuria, joia și sâmbăta
după amădi.

Timpul de scădat :

pentru băile de abur: ierna, înainte de amădi dela 7 până
la 1 oră d. a., în celelalte anotimpuri dela 6—1 oră înainte de amădi
dela 3—8 ore după amădi;

pentru băile de vană: ierna în toate zilele dela 7 ore înainte
de amădi până la 8 ore d. am., în celelalte anotimpuri în toate zilele
dela 6 ore dimineața până la 9 ore seara.

Francisc Frühbeck.

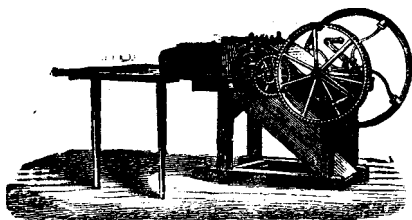
Hôtel P. Neurihrer

din **Sibiiu**

se recomandă tuturor passagerilor prin chilele sale confortabile. Omnibus se află la gară.

Cu distinsă stimă

P. Neurihrer.

ADAM MERGER,

în Sibiiu,

(Kempelgasse Nr. 5, lângă casarmă),

recomandă onorabilului public asortimentul său bogat în **mașini de îmblățit**, atât pentru a fi mânate prin **brațe** cât și prin **vârtej** pentru 2 și 6 cai său boi cu și fără mecanism de **vânturat**, lucrate în fabrica cea mai renumită și cea mai solidă **UMRATH & COMP.** în **Praga**.

În magazinul meu se află și **mașini** pentru **tăiat paiele**, pentru **sdrobot brușii**, pentru **sortarea neghinei** și a **mazerichei** din **bucate** (trieri), **mașini de cosit grâu** etc. etc., — precum și **ciururile de vânturat** și de **sortat**, fabricate de mine, recunoscute de escelente și premiate la **expoziția agricolă și industrială** din **Brașov** și **Seghedin**.

Despre soliditatea construcțiunei la **mașini** se poate convinge fie-care în persoană.

== Se garantează pentru toate mașinele. ==

Szecsödy Mihály

din Sibiiu, piața mare Nr. 19,

își recomandă p. t. publicul depositul său bine assortat cu tot felul de **peși** și de **încălțăminte** pe lângă serviciul cel mai prompt și prețuri foarte eftine.

Au trecut de ce ani, de când cu întemeierea **depositului meu de forte-piane**.

Faptul îmbucurătoriu, că întracea nu s'a ivit nici măcar un singur gravamen, din contră tractarea mea a fost în-tîmpinată cu mulțămire generală și adesea cu laudă a resplătit nasuînta mea de a vinde **instrumente escelente**.

Acest succes este datorit în mare parte conștiințioasă, cu care mi-au prevenit fabricanții cei mai defrunte.

Relațiunile noastre reciproce deveniră din ce în ce mai apropiate și pot accepta noul deceniu cu depline garanții.

Póte că și până acum D-Vóstră ați dat atențiune **depositului meu bogat în forte-piane** recunoscut de bune dela fabricanții c. r. de curte D-nii **Bösendorfer** și **fii Schweighofer**. Dintre fabricatele străine figurază cu distincțiune *fortepianele — pianino — lui I. Blüthner*, liferant r. aulic în Lipsca, *harmoniele de Schiedmayer* în Stuttgart; amêndoue numele celebrități industriale în Germania.

Dar nu fie-care póte avea plăcerea să cumpere ce este mai bun. Luând acésta în privire, mi-am înavuțit depositul în tîmpul din urmă cu instrumente bune și tot odată eftine, întrunind formă, ton puternic și durabil și cu toate acestea mai eftine cu o cincime.

În deosebi **pianele de salon** a le lui **Pokorny** (ucenicul lui Bösendorfer) cu late lespeși de metal, fildis, de 7 octave, în lemn de nuc cu prețul netto de **425 fl. loco Sibiiu**.

În sfirșit fie-mi pèrmis a accentua:

1. Cumpèratorul află la mine un sortiment bogat.
2. Nu pórtă nici un risic cu transportul.
3. Cruță cheltuielile de embalagiū și de transport la instrumentele de Viena. De sigur 40 fl. până în 50 fl.
4. Vêndarea se face la mine strict după prețurile de fabrică, cea ce ușor se póte constata, facênd o comparație cu prețurile cuprinse în listele originale.

Cumpèratorii din afară, cari doresc un model, care în genere nu se află în deposit vor primi direct din fabrica respectivă cu asigurarea de a dispune adresarea cătră mine pe spesele mele proprii a instrumentului, ce nu le-ar conveni.

Binevoii dar D-Vóstre, în cas de trebuința unui instrument garantat a lua notiță despre acéstă și fiți asigurați despre esecutarea promptă și reelă a mandatului D-Vóstre.

Cu totă stima

Victor de Heldenberg.

Sibiiu, strada cismadiiei Nr. 59.

Cel mai mare deposit de orol^ogie (ceasornice) de busunar englese și elvețiane de argint și de aur, de orol^ogie de părete franceze și vieneze cu și fără pendule în Sibii^u este la orologierul

Johann Buschek,

strada Cîsnădiei Nr. 16,

cu garanț^{ia} în scris pre 1—2 ani și pre lângă următoarele prețuri f^orte moderate.

Orol^ogie pentru domnⁱ:

Cilindre de argint	cu 4—8 rubine	.	.	.	.	.	fl.	12—14
"	"	"	în cerc de aur.	.	.	.	"	15—18
"	"	"	cu sticlă de cristal	.	.	.	"	15—17
"	"	"	cu coperiș dublu	.	.	.	"	16—20
Remontoare de argint	de tras fără cheiă	.	.	.	.	.	"	20—24
"	"	"	f ^o rte fine	.	.	.	"	26—30
Ancre de argint	cu 13—15 rubine	.	.	.	.	.	"	18—20
"	"	"	cu sticlă de cristal	.	.	.	"	22—24
"	"	"	cu coperiș dublu	.	.	.	"	20—22
"	"	"	"	"	"	și sticlă de cristal	"	24—30
Ancre Remontoare	.	.	.	.	.	.	"	30—34
"	"	"	cu coperiș dublu	.	.	.	"	34—40
Cilindre de aur	cu 4—8 rubine	.	.	.	.	.	"	34—40
Ancre de aur	cu 13—15 rubine	.	.	.	.	.	"	40—48
"	"	"	cu coperiș dublu	.	.	.	"	54—58
"	"	"	f ^o rte solide	.	.	.	"	68—75
"	"	"	f ^o rte fine cu mecanismul lu Nickl	.	.	.	"	85—95
Remontoare de aur	f ^o rte fine de alui Lehmann	.	.	.	.	.	"	85—95
"	"	"	Savanette f ^o rte solide	.	.	.	"	135—150

Orol^ogie pentru dame:

Cilindre de argint	cu 4—8 rubine	.	.	.	.	.	fl.	15—18
"	"	"	aurite	.	.	.	"	18—22
Cilindre de aur	cu 4—8 rubine	.	.	.	.	.	"	27—30
"	"	"	cu sticlă de cristal	.	.	.	"	34—36
"	"	"	fin smaltate	.	.	.	"	36—40
"	"	"	cu portret smaltat	.	.	.	"	45—50
"	"	"	cu coperiș dublu	.	.	.	"	45—50
"	"	"	"	"	"	și smaltate	"	50—60
"	"	"	"	"	"	și diamante	"	60—70
Ancre de aur	cu 13—15 rubine	.	.	.	.	.	"	50—58
"	"	"	f ^o rte fine	.	.	.	"	60—75
"	"	"	smaltate și cu diamante	.	.	.	"	65—70
"	"	"	în mare cantitate de aur și cu diamante	.	.	.	"	80—86
Remontoare de aur	fără cheiă	.	.	.	.	.	"	68—80
"	"	"	cu coperiș dublu	.	.	.	"	85—95
"	"	"	fin smaltate	.	.	.	"	100—140
"	"	"	cu diamante	.	.	.	"	150—180

Catene de aur cu fl. 38, 40, 45, 50, 60, 70 etc.

Catene de arginte cu fl. 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18.

V^{en}darea orol^ogiilor urm^{eză} și pe lângă plățirea prețului în rate lunari. Ori-ce comande însoțite cu prețul orol^ogiilor, se^u cu avis de recepere postale a aceluia se efectuează în timp de 24 ore. Repararea orol^ogiilor se face după metoda cel mai nou.

S. STENGEL

piața mare Nr. 19 in Sibiiu.

Mare sortiment

de

mărfuri de galanteriă și de Nürnbergga,

precum :

cuțite de busunar și pentru pene, fôrfecî, rechisite de mėsă, linguri de cafė și de lapte, perii pentru vestminte, cap, barbă și pentru dinți; eventeluri de bal și promenadă, pepteni de păr, de toaletă și de frisat, bratele, legători de ciorapi, ochilari, giamantane și traiste de mână, corfe de mână, portmoneuri și traiste de cărți, șcatule cu oglinđi, rechisite de scris, bastone, corturi de plóie și de sóre (paraplee și parisóle), șcatule pentru zachar, tabachere, șcatule pentru apringeoare (chibrite, lemnuse), săpunuri, parfumerii, pomade, armonice, rechisite de toaletă și diferiți articlii simili, precum :

Săpun de dinți alui *Dr. Suin de Bautemard.*

" " vegetalii alui *Dr. Borchardt.*

Bombóne " " *Dr. Koch.*

Oleu din rădēcini vegetal alui *Dr. Beringuier.*

Diferite jucării pentru băeți.

Comandele se efectuesc pe lângă
recepere postală a prețului prompt și conscentios.

Vase de fert smaltate
de pleu, sguură și cusutor.

Óle pentru fert și spēlat.

Obiecte, lacate de cusutor
și tinichea,

Cuptóre de petroleți, mașini
de tăiat carne.

Diverse sticlării

lampe, aparate pentru apă gazósă

Negoț bine assortat
cu
rechisite de cuchna si casa

alui

IOSIF JIKELI

în Sibiiu, strada Cismădiei Nr. 47.

Porcelan, piatră sură,
Cuptóre de pământ, rechisite de fert

Obiecte împletite de lemn
și drot,
mașini de neteđit vestminte,
cărúțe pentru copil și coșuri
de purtat pocale

Obiecte de fer, oțel și argint
galbin

cuiere pentru paraplee și
mese de spēlat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În noua Litografiă alui

Iosif Rutscher

din **SIBIIŪ,**

strada franciscană Nr. 9,

se efectuesc oră-ce lucrări

autografice și litografice

cum și **imprimate militare** etc. pe lângă pre-
țurile cele mai moderate.

Estrasu

din Catalogulu de cărți romanesce.

Spre știință. Cărțile sunt ordinate în seria alfabetică după numele autorilor, unde lipsește acest a s'a luat titlul cărții. Când se fac comenzi se trimite și prețului său cel puțin o parte din acest a. În cazul din urmă restul se va plăti prin recepție poștală. La cerere se vor trimite cărți singurate și sub legatură (Kreuzband), dar atunci pentru francare se plătește prețului cu 10%. Suma acestui ni se va trimite prin assignația poștală odată cu comanda.

Acatistulu tipăritu roșu și negru cu cirile (Sibiiu)	crud.	— .90
în piele roșie cu copce	leg.	1.40
Acatistulu cu litere (Sibiiu) crudu fl. —.60,		— .95
Ahn F., Limb'a germană, Cursul I. —.63, Cursulu 2 și 3	bros.	1.05
— Limb'a franceză, Cursul I. —.63, partea II.	"	— .85
Alecsandri V., Teatru vol. I—III. leg. fl. 12.50, vol. I—IV.	"	10.—
— Opere complete, Poesii, vol. I—IV. leg. fl. 7.50	"	5.—
— Opere complete, Prosa leg. fl. 5.—	"	4.—
Alexandrescu G. M., Meditații, Elegii, Epistole, Satire și Fabule	"	6.—
Andreescu E., Fizica experimentală pentru V și VI clasă	"	— .30
Antonelli J., Istoria poporului român de T. Liviu Patavinu cart. I. broș. fl. —.50, cart. II.	"	— .30
Anul celui mănăstirii, unu cântec în versuri	"	— .10
Apostolierii întocmiți după ritul bisericii. resar., tipăritu cu litere în Blăși 1878	crud.	4.40
Arnold G., Prima conversație germană-franceză-română	bros.	— .63
— Manualu de limbă germană	"	— .85
Aureliu P. S., Catehismul Economiei politice	"	— .50
Atlas de istoria naturală cu 250 figure colorate	leg.	1.75
Badilescu, gramatică latină, partea I. și II. à	bros.	1.—
Bălcescu N., Cântarea României	"	— .25
— Istoria românilor sub Mihail Vodă Viteazulu	"	2.—
Bancila P., Colindele Crăciunului și ale Paștelor	"	— .25
Baritiu G., Istoria Regimentului II. român granit.	"	— .60
— Dicționarul ungurească-românească leg. 3.70	"	3.20
Baritiu Octavian, Gramatică limbii maghiare	"	— .70
— Magyar-román zsebszótár	"	1.—
Bauman J., Dicționarul român portativ	"	1.50
Boiu Z., Elemente de geografie pentru școlile populare	leg.	— .30
— Elemente de istoria naturii și fizică	"	— .30
— Elemente de istoria patriotică și universale	"	— .30
— Sunete și rezonanțe. Cercări poetice	bros.	— .60
Bolintineanu C., Colecție de Poesii vechii și noi	"	1.25
Bolintineanu D., Traianidă, Poema epică națională	"	1.25
— Viața și faptele lui Ștefan Vodă cel mare	"	— .50
— Viața lui Vladu Tăpeșu Vodă și Mircea Vodă	"	— .50
— Viața și faptele lui Mihail Viteazulu	"	— .50
Branescu D., Istoria bisericească	"	— .63
— Morală pentru gimnaziu și seminarie	"	— .50
Budu T., Concordanța biblică reală partea I. și II.	"	2.—
— Catehese pentru prunci școlari	"	1.50

Calindariu pe 140 ani, asiezat pe 7 planete	bros.	—50
Cantece de Irodi la nascerea Domnului	"	—20
Cantemiru Demetriu, Descrierea Moldaviei	"	2.—
Carte de conversatiune si vocabulariu germanu-romanu	"	—80
Cartica de rugaciune	"	—08
Catulescu Beniamin, Catechismulu	"	—63
Ceaslovu micu (Orologieru) cu cirile (Sibiia)	crud.	—55
in piele rosia cu copce	leg.	1.20
Cinci-dieci de istoriore morale. Cu 6 chipuri colorate. frumos leg.	leg.	1.—
Ciocanelli Eustaciu, Cursu de Geometria elementaria	bros.	—50
— Dialogi romano-francesi	"	—85
Ciocanelli Th. E., Principie de gramatica francesco-romana	"	—75
Cipariu T., Acte si fragmente pentru istori'a bisericeii romane	"	1.38
— Archivu pentru filologia si istoria anii I-IV.	crud.	12.—
anii II, III. si IV. separat	" a	3.—
Cipariu T., Crestomatia seau analecte literarie	bros.	1.38
— Cuventu la inaugurarea Asociatiunei transilv.	"	—40
— Despre limb'a romana, Suplementu la sintactica	"	—40
— Elemente de filosofia dupa W. T. Krug, 2 vol. a	"	1.50
— Elemente de limb'a romana dupa dialecte	"	1.02
— Elemente de poetica, metru si versificatiune	"	1.03
— Gramatic'a latina. Partea I. bros. fl. 1.50, part. II.	"	1.48
— Gramatec'a limbii romane. Partea I. Analitica	"	1.50
Partea II. Sintactica	"	2.—
— Principia de limba si de scriptura	"	2.15
— Sciinti'a s. scripture	"	1.18
Cesaru de bellulu civile. Trad. de Caianu	"	2.50
Codrescu Th., Doctorulu sateniloru	"	1.22
Colocotide J., Crestomatia ellena	"	2.—
— Sintacsea ellena	"	1.50
Comsa D., Pomaritul	"	1.—
Copacineanu, Comentariile lui C. I. Cesaru de bellulu galicu	"	1.—
Cordescu D. R., Abecedariu foneticu	"	—15
Corneille, Horatiu, traged. in 5 acte	"	1.—
Cornescu G., La arme Romane, melodrama in 1 actu	"	—30
Crecana, Carte de cuv. straine explic. in limba germ. si rom.	"	—50
Culegere de istoriore morale	"	—40
Culegere de rogatiuni pentru usulu tinerimei	"	—25
Datorintiele supusiloru	"	—12
Dorulu, Culegere de canturi nation. si popul. Part. I. si II.	" a	—75
Dobrescu, Sallustiu, Iugurta si Catilina	"	2.—
Dragosiu Dr. Iuliu, Vivia seau baserica dein Cartagine.	"	1.50
Emanuilu, Enarare istorica din timpulu resipirei Ierusalimului	"	—30
Epistoli'a Domnului nostru Isusu Christosu	"	—10
Explicarea evangeliiloru dominicale celoru mai alese	"	—25
Felicitatiuni pentru anulu nou si pentru diu'a numelui	"	—25
Ganescu J., Poesii	"	1.20
Geografia pentru scolele poporale. Curs. I.	leg.	—20
Glodariu V. Dr., Vocabulariu pentru opur. I. Caiu J. Cesare	"	1.80
Goldsmith O., Vicarulu de la Wakefield	bros.	—50
Grandeau G. H., Patimele junelui Werther dupa Goethe	"	1.—
Hasdeu B. P., Istori'a critica a Romaniloru vol. I.	"	10.—
— Resvanu Voda. Drama istorica in 5 acte	"	1.40
Heliade J. R., Historia Romaniloru sau Dacia si Romania	"	—75
Hintiescu J. C., Bucatares'a nationala, carte de bucate	leg.	3.—
— Proverbele Romaniloru	bros.	—60
— Intemplantile lui Pacala. Istoria vesela in 25 cap.	"	—20
— Patianiele multu cercatei Griselde	"	—20
Horea B. C., Amoru si Patria, Poesie	"	1.20

Jarcu D., Aritmetic'a practica	bros.	—15
— Comptabilitatea agricola	"	—50
Imnuri si rogatiuni pentru poporul credinciosu,	"	—20
Indreptariu pentru cartile funduare	"	—60
Instructiune pentru artistii comunitatiloru	"	—20
Intemplarea unui ingropatu de viu	"	—08
Ionescu Demetriu, Elemente de istori'a romaniloru	"	—
Istori'a Genovevei de Brabantu	"	—50
Istori'a prea frumosului Argiru si a prea frumoasei Elena	"	—20
Istori'a lui Alesandru celu mare	"	—40
Istori'a lui Sofronimu si a Haritei celei frumoase	"	—20
Istori'a lui Erotocritu marelui erou alu vechiei Atene	"	1.—
Iunius, Femeiele de Iuliu Pederzani. Traducere	"	—25
Kozma Endre, Elméleti és gyakorlati román nyelvtan	"	1.20
Laurianu A. T., Elemente de Istori'a Romaniloru	leg.	—30
— Istori'a Romaniloru	bros.	2.60
— Manual de Filosofia si de literatura filosofica	"	1.—
Lazaru Dr. I. M., Tabele istor. sincronistice ale coloniiloru romane dein Daci'a Aureliana, cu pretiulu redusu	"	—40
Legendele si Basmele Romaniloru Part. I. 1.—, Part. II.	"	—75
Legendre A. M., Elemente de geometria	"	2.—
Lengeru J., Despre metre in poeziile lirice ale lui Horatiu Leonatu betivulu omu din Longobard'a	"	—40
Lerescu J. C., Catechismulu dreptului administrativu romanu	"	—14
Marculetiu J., Manualu de aritmetica	"	—30
Massimu J. C., Elemente de gramatec'a romana	"	1.—
Massimu-Badilescu, Abecedariu romanescu,	"	—50
Mesiota Dr. J. G., Geografia si istoria vol. II. evul mediu	"	—84
Michalescu S. C., Elemente de Zoologia	"	1.50
Michalescu S. C., Compendiu de istoria naturala	"	—60
Micu A., Elemente de fisica	"	—30
Micu S., Teologi'a fundam. seau gen. dupa J. Schwetz	leg.	—33
Miculescu G. F., Collecta de Recepte	bros.	3.—
Miculescu Gr., Procedur'a cartii funduare	"	—50
Missailu G., Epoc'a lui Vasilie Lupulu si Matheu Bassarabu	"	—80
Moldovanu J. M., Acte sinodali ale baserecei romane de Alba-Julia si Fogarasiu part. I. fl. 1.—, part. II.	"	1.65
Moldovanu J. M., Istori'a patriei	"	—70
— Spicuire in istori'a baserecesca a Romaniloru, res- punsu la contra-critic'a Dlui N. Popea	leg.	—32
Munteanu G. J., Carte de lectura romanesca Part. I. si II.	bros.	—40
— Partea III. si IV.	"	—50
— Germani'a. Traducere din scripturile lui Tacitu	"	—50
— Gramatic'a romana pentru clasile gimn. part. form.	"	—40
— Gramatic'a romana pentru clasile gimn. part. sintact.	"	—80
— Odele si Epodele lui Horatiu Flacu	"	1.15
— Opurile lui Caiu Corneliu Tacitu	"	1.75
— Viati'a lui Agricola	"	2.80
Munteanu-Solomonu, Elementariu crud. fl. —18,	"	—35
— Educatiunea si instructiunea generale	leg.	—23
Nanianu B., Cosmographi'a	bros.	1.—
— Elemente de istori'a naturala. Partea I. Zoologi'a	"	—50
II. Botanic'a bro. fl. —75, III. Mineralogi'a	"	1.—
— Elemente de physic'a experimentală	"	—75
Negrutiu F. Nicolau, Predicatoriulu Sateanului romanu. Anii 1875, 1876 si 1877, fiecare deosebi	"	1.75
— Cartile Sateanului romanu. Cursulu II. Anulu 1877	"	2.—
— Amor si dincolo de mormentu, novela30	"	1.50
Negruzzi C., Scrierile. Vol. I—III. bro. fl. 7.50,	leg.	—30
		10.—

Negruzzi J., Poesii	bros.	1.—
Nestoru S., Gramatica germana pentru scólele medie	leg.	1.20
Nitzulescu Dr. N., Prescurtare de geografia	bros.	—25
Octoichulu celu micu cu cirile (Sabiia)	crud.	—50
in piele rosia cu copce	leg.	1.10
Odobescu A. J., Motii si curcanii	bros.	1.—
Oglind'a norocului si a nenorocului	"	—05
Oratii tienute la nuntele tieranesci	"	—05
Oratii, Cantece populare si basme „	"	—30
Papiu J. C., Viati'a dupa morte	"	—80
— Cartea santului Ioanu Chrisostomu despre preutia	"	—80
— Cuventari funebrale seau la casuri de morte	"	1.20
— Cuventari basericesci Tom. II.	"	1.50
Pasca Georgiu, Biografi'a S. Ioanu Chrysostomu	"	—35
Pascali'a poporale	"	—06
Patim'a si mortea Domnului Christosu, in versuri	leg.	1.—
Perirea a 2 iubiti adeca jalnic'a intempl. alui Piramu si Tisbe	bros.	—15
Petra-Petrescu N., Mandrinu capitanulu banditiloru	"	—70
— Biografie Romane	"	—50
Petri B., Sistemulu metricu. Manualu pentru invetiatori	"	—30
— „ invetiaceii	leg.	—20
Petri S., Vocabulariu portativu. Partea I. roman. nemtiescu	bros.	1.20
„ II. nemtiescu-roman.	"	1.20
Petrisioru T., Elemente dein constitutiunea patriei	leg.	—20
Pisone D., Dictionariu roman., latin., german. si franc	bros.	2.50
Poenariu Petru, Georgiu Lazaru si scóla romana, cu portretulu „	"	—40
Pontbriant Raoul de, invetiatoriulu limbiloru.		
Partea I. francesa pentru romani	"	—75
Partea II. francesa pentru romani	"	—85
— de Alphabetu francesu in paralelu cu limb'a romana	"	—50
— Chiai'a essercitiurilor invetiatoriului limbelor	"	—75
Pop J. Florentinu, Cantece voinicesci despre dile din betrani	"	—25
Popea Nicolau, Vechi'a Metropolia ortodoxa romana	"	1.50
Popescu J., Antai'a carte de-lectura, crud. 20 cr.. . . .	leg.	—25
— A dou'a carte de lectura, crud. 70 cr.	"	—80
— Conductoru la aplicarea antaiei carti de lectura	bros.	—10
— Computulu in scóla'a popor., man. pentru invetiatori	"	1.20
— Compendiu de pedagogia	"	1.—
Popoviciu S. B., Gramateca germana teoretica-practica	leg.	1.—
— Gramateca romana pentru scolele poporali	"	—50
— Epistolariu séu carte de invet. in corespondintie	bros.	—60
— Vocabulariu romanescu-nemtiescu	leg.	1.70
— Theoretisch-practische Grammatik der rom. Sprache	"	1.40
Poppescu N. D., Jancu Jianu capitanulu de haiduci	bros.	—75
Popu B., Istori'a Transilvaniei si a tieriloru dein giuru	"	—50
Popu G., Istori'a biblica a testamentului vechiu si nou	"	—55
— Istori'a biblica pentru scólele popor.	"	—25
Popu Iosif, Manualu asupra proceduri in cauzele mai		
menunte (Art. de lege XXII. 1877)	"	—80
Popu Dr. N., Elemente de istoria si geogrfi'a, evulu vechiu	"	—50
evulu mediu	"	—45
— Geografi'a Ungariei si elemente din geografi'a generale	"	—35
— Istori'a Ungariei	"	—25
Popu Stefanu, Legendariu	leg.	—45
Pravil'a lui Matheu Bessarabu	bros.	12.—
Preda D. N., Dictionariu latinu-roman	"	4.—
Pumnulu A., Privire rapede preste 313 d'in proprietatile		
asia numite Mosfile manastiresci de'n Bucovina	"	1.30
Puscariu Il. Dr., Limb'a materna	leg.	—40
Racine, Athalia. Tragedia in 5 acte	bros.	1.—

Racine, Phedra. Tragedia in 5 acte	bros.	1.—
Ratiu Bas., Istoria baserencesca,	"	1.—
Ratiu Dr. J., Principiale gener. ale religiunei crest.	"	—80
— Principiale speciali seu dogmatice	"	1.—
— Etic'a crestina pentru seminariele clericali	"	3.—
— Institutiunile drept. baseric. (eclesiast.),	"	4.—
— Prelectiuni teologice despre matrimoniu,	"	3.—
Risipirea cea de pre urma a Ierusalimului	"	—35
Riurenu I. M., Biblioteca de lect. p. junimea de ambele sece, continendu preferintia asupra economiei	"	—30
Robinsonu in insul'a sea	"	—45
Rohling, Jidovulu talmudistu	"	—60
Romanii si magiari. Reproductiune din diariulu „Orient. lat.“	"	—60
Rozek J. Al., Chrestomatia scurta dein poeti latini	"	—30
Rugaciuni pentru tineretul dreptcredinciosu	leg.	—20
Rugaciuni pentru junimea dreptcredincioasu	"	—30
Rusu Joane V., Carte de lectura pentru clasele gimn. infer.	"	—60
Russu Victoru, Suspinele Silveloru, Poesii si prosa	bros.	—50
Sacellario L., Doamna de Nailhac	"	—50
— Frumoas'a Ducesa	"	—50
Santitoriulu (Agiasmatariulu)	"	2.50
Schreiber I. F., Descrierea plantelor	"	—25
Shakspeare, Hamlet printiul Danimarcei, tragedia in 5 acte	"	1.60
Siagun'a Andreiu Br. de, Promemorie despre dreptul istoricu	"	—20
— Enchiridionu, adeca Carte manuale de canone	"	4.—
— Istori'a bisericeii ortodoxe resaritene universale	"	3.—
Siaicaru B. C., Elemente de geografia	"	—20
— Elemente de istori'a geografiei dupa Malte-Brun	"	—40
Sion, Suvenire de Caletoria in Bassarabi'a meridionala	"	1.05
Spinazzola O., Florea litteraturii italiene	"	1.—
Stefanescu B., notiuni de aritmetica practica	"	—30
Stefanescu Gregoriu, Elemente de Zoologia	"	—84
Stilesu B., Gramateca latina	"	—55
Stratu Joanu, Tractatu complexu de economia politica	"	4.—
Tacitu J. C., Gramateca latina. Part. I. br. fl. 1.—, part. II.	"	1.—
Tempea J., Stilistic'a limbii romane pentru scolele gimn.,	"	—30
Tincu-Velea Nicol., Istoria bisericeasca politico-nationale	"	1.—
Tragedi'a lui Samsonu in 5 perdele	"	—20
Trepetniculu celu mare	"	—05
Ucenescu G., Conoru seau frumos resunatoarele	"	—20
— Magazinul de canturi nationale	"	—40
— Versurile nasterii Domnului Isusu Christosu	"	—25
Vasiciu P. Dr., Cunoscintie practice despre gradini	"	—50
— Macroviotica seau maestria a lungi viatia Tom. I si II	"	1.50
— Catechismulu antropologicu,	"	—25
— Catechismulu sanetatii (Igiena dietetica)	"	—25
— Difteri'a si vindecarea ei naturala	"	—06
Velceanu M., Educatiunea in scola si acasa	"	—36
— Intemplarea curiosa, comedia in 3 acte	"	—30
— Meditatiuni spirituale	"	1.—
— Numa Pompiliu alu doilea rege dupa Romulu	"	—50
Vermont R. V., Blondinul din Namur si Pasa dela Buda,	"	—75
— Plutasiul. Naratiune americana dupa Fr. Gerstäcker	"	—75
Viati'a si pildele lui Esopu	"	—30
Vlasa Georgiu, Geometria. Partea I.	"	—80
Partea II.	"	—70
Vorobchieviciu J., Colectiune de cantece, cu note	"	—35
— Manualu de Armoni'a musicala, cu note	"	1.—
Wartha H. C., Dialogi germano-romani	"	—85

Requisite de invetiamentu.

Aparatulu metricu constandu din 12 obiecte, impreuna cu espli- carea in limb'a romana	4.50
Charta Europei	1.20
Charta Asiei	1.20
Charta Africei	1.20
Charta Americiei	1.20
Charta telegrafo-postale a Romaniei	—50
Desemnu dupa scól'a angleza	1.—
Fetti S., Map'a Transilvaniei	1.50
Globuri terestre ajustate, 22 centim. in diametru	7.—
Kozenn B., Map'a Europei, trad. de J. M. Moldovanu, 140 cm. lata si 120 cm. nalta, pe pandia, in mapa	5.50
— Semigloburile seau cart'a globului pamentescu, 131 cm. lata si 110 cm. nalta, pe pandia, in map'a	4.50
Optdieci modele de desemnu	1.—
Rosiu T., Tabele de parete (20) cu icone colorate si indreptariu langa densele	3.50
Sander S., Calligrafia pentru scolele primare	—10
— Calligrafia pentru scolele primare si secundare	—20

M u s i c a.

Brandner A., Elena Polca francaise	—35
Flechtenmacher A., Collectiune de Melodii nationale	2.50
Paba F., 2 Potpourri din melodii nationale romanesci	—70
— Concordia valsu	—50
— Victoria Quadrilu	—40
— Harmonia Quadrilu	—40

Se afla sub tipariu si va apare in curendu in tipografia subscrisului:

„**Ai carte, ai parte**“, romanu originalu scrisu de Theochar Alexi.
Pretiulu unui esemplaru pentru subscrisenti 50 cr. v. a. séu
1 leu 10 bani.

„**Amórea amicabila**“ séu detorintiele amiciloru intra sine de Dr.
Alois Gruber, tradusu de P. N. Simtion.

Catalogulu completatu din candu in candu, se va impartî gratis
si franco ori-cui lu-va cere. — Spre completarea catalogului rogu
pe dd. editori a mi-tramite in comissiune ecsempulare din opurile
dumniloru séu a se pune cu mine in corespundintia in asta privintia.

Me recomandu domniloru protopresbiteri, directori gimnasiali si
invetiatori poporali pentru procurarea a totu feliulu de carti scolastice
si requisite de invetiamentu.

In fine tragu atentiunea domniloru notari comunali si cercuali
la depositul meu de **tiparituri**. Tarifulu pretiuriloru se tramitu la
cerere gratis si franco.

W. Krafft in Sibiuu.

„Albina Carpaților“

fîiă beletristică, științifică și literară cu ilustrațiuni
de **Ion Al. Lăpădat**, editor **V. Roman**.

Colecțiunea completă pe anul 1878 a acestei interesante scrieri se află de vîndare la editorul ei Visarion Roman cu **prețul scădut de 2 fiorini sîu 5 franci**.

Etă cuprinsul acelei colecțiuni:

Romane, romane, narațiuni. O dușmăniă cu bun sfîrșit, romă istorică, de Ión Al. Lăpădat. — Prea multă chibzuélă norocul și-l desbară, proverb propagat de Theochar Alexi. — Un aforism, parafrașat de Theochar Alexi. — Vięta lui Oonufriú, roman, de Theochar Alexi. — Vis și realitate, istoriă fantastică, de I. P. — El Verdugo, după H. de Balzac, traducere de I. P.

Datine, credințe și moravuri. Lucsul în mîncare și beutură la Romaní, de I. C. Tacit. — Datine, credințe și moravuri române. Plugușorul, de S. Fl. Marian. — Descăntece din Bucovina, de S. Fl. Marian. — Țiganií cu locuințe statornice în Transilvania (cu ilustrațiune). — Femeile din Harem (cu ilustrațiune).

Istoriă și evenimente. Domnul și Dómna Romăniei în răsboiul din 1878 (cu portrete). — Manevrela artileriei romăne la Calafat (cu ilustrațiune). — Enric Stanley și descoperirile sële în interiorul Africei, de I. V. (cu portret). — Napoleon III., trei audiențe la palatul Tuilleriesilor, de V. Alecsandri. — Victor Emanoil-Cavour-Lamarmora, extract din istoria misiilor mele politice de V. Alecsandri.

Biografii. Victor Emanoil (cu portret). — Constantin Negruzzi (cu portret). — Principele Sergiú de Leuchtenberg (cu portret). — Vasile Alecsandri (cu portret). — Generalul Loris-Melikoff (cu portret). — Regele Humbert I. (cu portret). — Papa Pius IX. (cu portret). — Archiducele Francisc Carol (cu portret). — Papa Leo XIII. (cu portret). — Margareta, regina Italiei (cu portret). — Regele și regina Spaniei (cu portret).

Igienă. Camera de culcat. — Însemnătatea și necesitatea studiului igienic pentru femeí. — Regule igienice pentru primăveră. — Locuința sănătósă. — Caféua, de I. P. — Igiena în cosmetice.

Arhitectură și sculptură. Statua lui Mihaiú Vitézul în Bucuresci (cu ilustrațiune). — Templul deitei Isis în Egipt (cu ilustrațiune). — Artista (cu ilustrațiune). — Cripta familiei domnitóre în Biserica Capușinilor din Viena (cu ilustrațiune). — Biserica Sofiei în Constantinopol (cu ilustrațiune).

Teatru. La Turnu-Măgurele, scenă în versuri, de V. Alecsandri.

Poesii. V. Alecsandri: Cântecul gînteî latine, Odă Ostaşilor Români, Peneş Curcanul. — Sergentul, Păstorii şi plugarii. — Sóre de érnă, Căpitanul Romano. — Fraţi Jderi. — Hora dela Plevna. — N. Baboean: Orfana, Mormêntul, Logodnica Dorobanţului. — Un dor. — Ión Al. Lăpădat: Mărţişor şi vioréua. — Speranţa mea. — Fata cătră turturică. — C. Cristescu: Baladă. — Un student din Basarabia: Copila Basarabiei. — Al. A. Macedonschi: Baladă. — Maria Flechtenmacher: La portretul Măriei-Séle Elisabeta, Dómna Românilor (cu portret). — S. Fl. Marian: Doine populare din Bucovina. — Doine populare din Ardél.

Recensiuni şi studii. Femeia. — Novelă şi roman, paralelă de I. V. — Despre eposul grecesc şi despre Homer, studii populare, de St. Iosif. — Conferinţa ținută în Sala Atheneului asupra mişcării literare din cei din urmă şeci ani, de Al. A. Macedonschi. — Religiunea crestină de I. Popea, recensiune de I. P. — Aeronautica, de Iosif Popescu (cu ilustraţiune).

Industria. Vizite într'o mină de cărbuni în Belgia, de Iosif Popescu. — Oleul de rose şi prepararea lui (cu ilustraţiune). — Esposiţia internaţională de Paris (cu ilustraţiune).

Sciinţe naturale. Gorilul, după Brehm, de I. C. Tacit (cu ilustraţiune). — Lupte între animale sêlbaticé (cu ilustraţiune). — Şerpî giganticî (cu ilustraţiune). — Erupţiunea vulcanului Hecla în Islânda, la 24 Martiú 1878 (cu ilustraţiune). — Cercetări de istoriă naturală.

Diverse. Mórtea lui Ión Al. Lăpădat. — Însmormêntarea lui Ión Al. Lăpădat de Iosif Popescu. — Conferinţele Atheneului român din Bucureşti în anul 1878. — Primăvéra şi tómnă (cu ilustraţiune). — Ciobănelul transilvan (cu ilustraţiune). — Tiara lui Leo XIII. — Limbagiul evantaelor.

Statistică. Cele 4 mari rase. — Date statistice mai mărunte.

Varietăţi. Femeile montenegrene ducênd proviant ostaşilor dela frontieră (cu ilustraţiune). — Păstoriţa italiană (cu ilustraţiune). — Neînţelegerea (cu ilustraţiune). — Rîs printre lacrimi (cu ilustraţiune). — Varietăţi mai mărunte.

Acest cuprins fiind de valóre permanentă, ofere în orî-ce timp o lectură folositoare în familiă. Cine nu are încă această scriere, credem că cu preţul atît de scăđut de mai sus nu va lipsi a şi o procura acum. Banii se adreséază editorului V. ROMAN în Sibiiú, de unde cartea se va trămite franco cu întórcerea postei.

Recomandăm atenţiunei catalogul lui W. Krafft in Sibiiú anectat călindarului acestui-a.